

Официален вестник

на Европейския съюз

С 299

Издание
на български език

Информация и известия

Година 59

18 август 2016 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

ПРЕПОРЪКИ

Съвет

2016/C 299/01	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Италия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2016 г.	1
2016/C 299/02	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Испания за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за 2016 г.	7
2016/C 299/03	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за 2016 г.	12
2016/C 299/04	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Полша за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за 2016 г.	15
2016/C 299/05	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Германия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Германия за 2016 г.	19
2016/C 299/06	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Чешката република за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Чешката република за 2016 г.	23
2016/C 299/07	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Кипър за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2016 г.	27
2016/C 299/08	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на България за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на България за 2016 г.	32

[illegible]

2016/C 299/24	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Люксембург за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2016 г.	101
2016/C 299/25	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Малта за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2016 г.	105
2016/C 299/26	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Португалия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2016 г.	109
2016/C 299/27	Препоръка на Съвета от 12 юли 2016 година относно националната програма за реформи на Франция за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Франция за 2016 г.	114

Поправки

2016/C 299/28	Поправка на Консолидирани текстове на Договора за Европейския съюз и на Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ С 202, 7.6.2016 г.)	119
---------------	---	-----

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 12 юли 2016 година

относно националната програма за реформи на Италия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2016 г.

(2016/C 299/01)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

Като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2016 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа, бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

(ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Италия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета за икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽¹⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Италия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.

- (2) Докладът за Италия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него беше оценен напредъкът на Италия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и напредъкът по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Италия съществуват прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално бавният растеж на производителността пречи на възстановяването на конкурентоспособността и прави по-трудно намаляването на високото съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП. Особено важно е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за италианската икономика и — предвид нейния мащаб — от отрицателен ефект върху икономическия и паричен съюз.
- (3) На 28 април 2016 г. Италия представи националната си програма за реформи за 2016 г. и програмата си за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Релевантните специфични препоръки бяха разгледани при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа споразумението си за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията представи допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба в насоките за прилагане на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Италия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, преходното правило за дълга за периода 2013—2015 г. и правилото за дълга за 2016 г. Съгласно програмата за стабилност съотношението на държавния дълг спрямо БВП се очаква да достигне най-високата си стойност от 132,7 % през 2015 г. и постепенно да намалее, като достигне 123,8 % през 2019 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. се очаква съотношението на дълга към БВП да се стабилизира през 2016 г. и леко да започне да намалява едва от 2017 г. нататък. Изпълнението на широкообхватната програма за приватизация, представена от италианските органи, е основно предизвикателство за Италия предвид нейния очакван принос към усилията за намаляване на дълга. Макар че през 2015 г. извършените приватизации бяха в съответствие с планираното, целта за постъпления от приватизация от 0,5 % годишно в периода 2016—2018 г. и от 0,3 % през 2019 г. изглежда твърде амбициозна, включително и поради забавянията в някои проекти за приватизация. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози е реалистичен.
- (6) Тъй като през 2015 г. Италия не постигна достатъчен напредък по отношение на спазването на правилото за дълга, на 18 май 2016 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС. Анализът включваше всички фактори от значение и в него се заключава, че критерият за дълга следва да се счита за изпълнен. Комисията ще преразгледа оценката си в нов доклад по член 126, параграф 3 от Договора въз основа на прогнозата си от есента на 2016 г., когато ще разполага с допълнителна информация относно подновяването на плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г.
- (7) През пролетта на 2015 г. на Италия беше разрешено временно отклонение от 0,4 процентни пункта от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г., за да бъдат взети под внимание важни структурни реформи с положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси. В проекта си за бюджетен план за 2016 г. Италия поиска допълнително отклонение от 0,1 процентни

⁽¹⁾ ОВ С 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

пункта от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната цел през 2016 г., за да се вземат под внимание други важни структурни реформи с положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси. Подробностите за тези реформи са включени в националната програма за реформи на Италия за 2016 г., която като цяло потвърждава програмата за реформи. Областите на реформа, предложени в програмата, за които е посочено, че оказват въздействие върху устойчивостта на публичните финанси, включват: i) държавната администрация и опростяването; ii) стоковите пазари и пазарите на услуги; iii) пазара на труда; iv) гражданското правосъдие; v) образованието; vi) прехвърлянето на данъчната тежест; vii) мерките за намаляване на размера на необслужваните кредити и реформата на процедурите по несъстоятелност; и (viii) прегледа на разходите като мярка за финансиране. Въздействието на тези реформи върху реалния БВП се оценява от органите на 2,2 процентни пункта до 2020 г., което изглежда реалистично. Ако бъдат изцяло и своевременно изпълнени, тези реформи ще имат положително въздействие върху устойчивостта на публичните финанси. Съгласно оценката към настоящия момент Италия отговаря на условията за цялото поискано временно отклонение от 0,5 процентни пункта от БВП през 2016 г., при условие че страната изпълнява договорените реформи по подходящ начин, което ще бъде проследено в рамките на европейския семестър, и при спазване на условията, посочени в съображение (10).

- (8) В проекта си за бюджетен план за 2016 г. Италия поиска допълнително отклонение от 0,3 процентни пункта от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. с цел да бъдат взети предвид националните разходи за инвестиции в проекти, съфинансирани от ЕС. Информацията, предоставена в програмата за стабилност за 2016 г., потвърждава, че отклонението на Италия от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. се използва ефективно за увеличаване на инвестициите. Въпреки това все още съществуват някои съмнения относно осъществимостта на целия прогнозиран размер на съфинансирани инвестиции в хода на 2016 г. Според оценката към настоящия момент Италия отговаря на условията за временно отклонение от 0,25 процентни пункта от БВП през 2016 г., при условие че изпълнява договорените инвестиции по подходящ начин, и при спазване на условията, посочени в съображение (10). Комисията ще извърши последваща оценка, за да провери действителния размер на националните разходи в съфинансираните инвестиционни проекти и на съответната надбавка, за която Италия е допустима съгласно т.нар. „клауза за инвестиции“.
- (9) В програмата за стабилност за 2016 г. се посочва, че отражението върху бюджета на извънредния приток на бежанци и на извънредните мерки за сигурност е значително и че те следва да се считат за необичайно събитие извън контрола на правителството, както е посочено в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97. Според Комисията допълнителното въздействие е в съответствие с приблизителните оценки, представени в програмата за стабилност, и възлиза на 0,03 % от БВП през 2015 г. и 0,04 % през 2016 г. за разходите, свързани с бежанците, и на 0,06 % от БВП през 2016 г. за мерките за сигурност. Във връзка с това Италия поиска временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Разпоредбите в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97 отчитат такива допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци и сериозността на заплахата от тероризъм са извънредни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Италия е значително и устойчивостта няма да бъде накърнена, като се разреши отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Поради това изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2015 г. е намалена, за да се вземат предвид допълнителните разходи, свързани с бежанците. Що се отнася до 2016 г., окончателната оценка, включително относно допустимите суми, ще бъде направена през пролетта на 2017 г. въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от италианските органи.
- (10) В становището си относно проекта на бюджетен план на Италия за 2016 г. Комисията посочи, че в рамките на „цялостната оценка“ на евентуално отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел тя ще вземе предвид евентуалната допустимост на Италия за гъвкавост в рамките на Пакта за стабилност и растеж, като се обърне специално внимание на това дали отклонението от плана за корекции ще бъде ефективно използвано за целите на увеличаване на инвестициите; на наличието на надеждни планове за възобновяването на плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел; и на постигнатия напредък по програмата за структурни реформи, като се вземат предвид препоръките на Съвета. Комисията смята, че Италия отговаря на условията за допълнителна надбавка от 0,35 процентни пункта от БВП за 2016 г., като взема предвид постигнатия напредък по програмата за структурни реформи, планираните инвестиции, както и ангажимента от страна на правителството да гарантира спазването на плана за корекции за постигане на средносрочната цел през 2017 г., която Комисията ще преразгледа през есента.
- (11) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. планираното структурно влошаване от – 0,7 % от БВП през 2016 г. сочи, че съществува риск от известно отклонение от задълженията на Италия по предпазната част на Пакта за стабилност и растеж, след като се отчете отклонението, което е позволено за инвестиции, и

изпълнението на структурните реформи. При условие че политиката остане непроменена, прогнозата на Комисията показва нулево структурно усилие през 2017 г., в резултат на което съществува риск от значително отклонение от изискваната структурна корекция от 0,6 % от БВП. Според прогнозите Италия няма да спази правилото за дълга през 2016 г. и 2017 г.

- (12) Като цяло, въз основа на оценката си на програмата за стабилност за 2016 г. и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че Италия е изложена на риск от неспазване на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Комисията ще направи оценка на съответствието на Италия с изискваното коригиране за постигане на средносрочната бюджетна цел въз основа на прогнозата си от есента на 2016 г., когато ще разполага с допълнителна информация за възобновяването от Италия на плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г., включително с проекта на бюджетния план за 2017 г.
- (13) Въпреки че са в ход инициативи за реформа на фискалната рамка, само ограничени стъпки са предприети до момента, за да се осигури приносът на прегледа на разходите за фискалната консолидация. По-специално, целите на прегледа на разходите бяха допълнително понижени и фактът, че прегледите на разходите не са напълно интегрирани в бюджетния процес, намалява неговата цялостна ефективност. Очаква се завършването на всеобхватната реформа на бюджетната процедура, която започна през 2009 г., да премахне този недостатък и да даде на бюджетния процес по-силен акцент върху резултатите. За подобряване на устойчивостта на публичния дълг е също така от значение ускоряването на изпълнението на приватизационния план. Данъчната система на Италия пречи на икономическата ефективност и продължава да е изправена пред редица предизвикателства. Те са свързани с много ниската степен на данъчна дисциплина, както и с просрочената реформа на данъчните разходи, по-специално по отношение на намалените ставки на данъка върху добавената стойност, както и на старата система за кадастрални оценки. Всички тези аспекти, които не са изпълнени или са изпълнени частично, са част от закона за провеждане на реформата на данъчната система. В допълнение, неотдавнашните промени, като премахването на данък сгради за първо жилище, изглеждат в противоречие с целта за разширяване на данъчната основа и изместване на данъчната тежест от производствените фактори към потреблението и собствеността.
- (14) Реформата на публичната администрация е важна стъпка, която, ако бъдат приети и приложени необходимите законодателни актове, ще позволи на Италия да постигне очакваните ползи по отношение на повишена ефективност и качество в публичния сектор. Законодателните актове, предложени от правителството през януари 2016 г. за държавните предприятия и местните обществени услуги, както и предстоящият законодателен акт относно публичната заетост, са от особено значение за преодоляване на първопричините за неефективността. Въпреки наскорошните мерки за засилване на борбата срещу корупцията, включително чрез увеличаване на санкциите и давностните срокове за определени престъпления, свързани с корупция, все още не е в ход отдавна препоръчаното систематично преразглеждане на правилата относно срока на давност. Счетоводните измами са също важен проблем. Дългите съдебни производства и големият брой висящи граждански и търговски дела продължават да бъдат основни предизвикателства в съдебната система. Внимателният мониторинг на въздействието на мерките, предприети през последните години за справяне с тези проблеми, ще допринесе за оценката на това дали са необходими допълнителни действия.
- (15) Известен напредък беше отбелязан в подобряването на качеството на активите в банковия сектор. Въпреки че притокът на нови необслужвани заеми отслабна през последните месеци, техният размер остава на много високо равнище и продължава да оказва натиск върху рентабилността на банките и техните ресурси. Освен това системата на Италия за несъстоятелността и рамките за събиране на дългове са недостатъчно благоприятни за бързото уреждане на обезценените заеми. От средата на 2015 г. насам бяха приети няколко закона за опростяване и ускоряване на процедурите по несъстоятелност и принудително изпълнение и беше представен проект на закон за провеждане на структурна реформа на уредбата на несъстоятелността. Въпреки това ефектът на тези реформи върху продължителността на процедурите и стойностите на възстановяване все още предстои да проличи. От началото на 2015 г. Италия прие редица мерки за преодоляване на слабостите в корпоративното управление на своите банки, по-специално по отношение на големите кооперативни банки, банките с фондации като акционери и малките взаимозастрахователни банки. Пълното прилагане на тези реформи ще допринесе за повишаване на устойчивостта на сектора и осигуряване на по-ефикасно предоставяне на кредити на реалната икономика. Докато ниската разходна ефективност в банковия сектор пречи на рентабилността и на вътрешното генериране на капитал, конюнктурата, характеризираща се със слаб растеж и ниски лихвени проценти, представлява допълнително предизвикателство. Новата рамка на ЕС за оздравяване на банки ⁽¹⁾ промени рисковия профил на облигациите, емитирани от банките, значителни количества от които са притежание на италиански непрофесионални клиенти, което подчертава значението на финансовата грамотност сред широката общественост.

⁽¹⁾ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

- (16) През 2015 г. Италия реформира из основи правилата и институциите на трудовия си пазар чрез т.нар. „Закон за работните места“. Изпълнението на реформата на активните политики на пазара на труда е от ключово значение за активизирането на лицата, които са най-отдалечени от пазара на труда, по-специално на трайно безработните и младите хора. Понастоящем са налице редица административни, политически и ресурсни предизвикателства. По-специално, това изисква укрепване на публичните служби по заетостта и внимателно наблюдение на предоставянето на услуги. Системата на чиракуване беше реформирана с цел да се включат и възрастни, които са съкратени, и да се разширят възможностите за младите хора, но тя все още е в процес на въвеждане. Второто ниво на договаряне не е достатъчно развито в Италия, което възпрепятства приемането на новаторски решения на равнище предприятия, които биха могли да подобрят производителността и да направят заплатите по-гъвкави спрямо условията на пазара на труда. Действията в тази област трябва да се предприемат след консултация със социалните партньори и в съответствие с националните практики. Социалните партньори все още не са постигнали споразумение относно реформата на колективното договаряне. Според националната програма за реформи се очаква реформата да се осъществи до края на 2016 г. Процентът на заетост на жените е един от най-ниските в ЕС. Жените преобладават на нетипичните и несигурните работни места, те представляват по-голямата част от лицата, заемащи нестандартни длъжности, и са особено изложени на риск да бъдат засегнати от неформалната икономика. Данъчните и социално-осигурителните системи не стимулират втори членове на домакинството да работят и в Закона за работните места не беше постигнато ефективно решение на този въпрос. Ограничената наличност на достъпни грижи за деца също затруднява участието на пазара на труда на жените с деца и възрастни роднини. Равнищата на бедност са високи — повече от една четвърт от италианските граждани са изложени на риск от бедност или социално изключване, и предоставянето на социална помощ продължава да бъде слабо и разпокъсано. Приемането и прилагането на национална стратегия срещу бедността и рационализирането на социалните разходи биха могли да са първите стъпки към постепенното въвеждане на схема за адекватно социално подпомагане, на основата на принципа за активно приобщаване, на национално равнище по начин, който като цяло да е бюджетно неутрален. Значителен напредък бе постигнат по отношение на реформата на образованието. Училищната реформа беше приета през юли 2015 г. и актовете за изпълнение трябва да бъдат приети до януари 2017 г.
- (17) Ограничен напредък бе постигнат в изграждането на конкуренция в сектора на услугите. Годишният закон за конкуренцията от 2015 г. все още се обсъжда в парламента. Редица разпоредби, като например за юридическите професии, бяха отслабени по време на парламентарния процес. Редица области все още са прекомерно защитени или регулирани, по-специално регламентирани професии, секторът на здравеопазването, местният обществен транспорт и такситата, пристанищата и летищата. Секторът на търговията на дребно е засегнат от редица недостатъци, свързани със строгостта на пазарната регулация. Публичният процес на предоставяне на права за икономически дейности в обществения сектор не насърчава конкуренцията, по-специално поради предоставянето на разрешителни режими без конкурентни и прозрачни процедури. Мерките за отваряне на пазара трябва да бъдат подпомагани от благоприятна бизнес среда. Известен напредък беше постигнат по отношение на опростяването в рамките на програмата за опростяване за периода 2015—2017 г., което позволява по-лесно и по-оптимизирано сътрудничество между централното правителство и регионалните органи на управление. Бизнес средата в Италия обаче все още не е достатъчно благоприятна за растеж и инвестиции и страда от фрагментирана и стратифицирана система от закони и подзаконови актове, издадени на различните равнища на управление. Административната и регулаторната тежест все още влияе върху икономическите оператори. Предимствата по отношение на създаването на предприятия или обявяването в несъстоятелност се обезсилват от слабости във връзка с получаването на разрешения за строителство, изпълнението на договори, плащането на данъци или получаването на кредит. Изпълнението на националната стратегия за обществените поръчки, приета в началото на 2016 г., също би могло да спомогне за справяне с някои системни и широко разпространени слабости.
- (18) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Италия и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Италия през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Италия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез осигуряване на принос на равнище ЕС към бъдещите национални решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (19) От гледна точка на тази оценка Съветът разглежда програмата за стабилност и становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (20) От гледна точка на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на настоящата оценка Съветът разглежда националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—5 по-долу,

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Италия да предприеме следните действия през периода 2016—2017 г.:

1. През 2016 г. да ограничи временното отклонение от изискваната корекция от 0,5 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел до 0,75 % от БВП, разрешени за инвестиции, и изпълнението на структурни реформи, като се спазва условието за възобновяване на плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Да постигане годишна фискална корекция от 0,6 % или повече от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Да оформи окончателно реформата на бюджетния процес през 2016 г. и да направи необходимото прегледът на разходите да бъде неразделна част от нея. Да осигури своевременното изпълнение на програмата за приватизация и да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг. Да прехвърли данъчната тежест от производствените фактори към потреблението и собствеността. Да намали броя и обхвата на данъчните разходи и да завърши реформата на кадастралната система до средата на 2017 г. Да предприеме мерки за подобряване на данъчната дисциплина, включително чрез електронното издаване на фактури и плащания.
2. Да осъществи реформата в публичната администрация, като приеме и прилага всички необходими законодателни актове, по-специално актовете за реформиране на публичните предприятия, местните обществени услуги и управлението на човешките ресурси. Да засили борбата с корупцията, включително като до края на 2016 г. преразгледа сроковете на давност. Да намали продължителността на производствата в областта на гражданското правосъдие чрез прилагане на реформи и чрез ефективно управление на съдебните дела.
3. Да ускори намаляването на размера на необслужваните заеми, включително чрез допълнително подобряване на уредбата на несъстоятелността и събирането на вземания. Да приключи своевременно изпълнението на текущите реформи на корпоративното управление в банковия сектор.
4. Да осъществи реформата на активните политики на пазара на труда, по-специално чрез засилване на ефективността на услугите по заетостта. Да улесни започването на работа на втори работещи членове на домакинството. Да приеме и изпълни националната стратегия срещу бедността и преразгледа и рационализира социалните разходи.
5. Да приеме в кратки срокове и да прилага предстоящия закон за конкуренцията. Да предприеме допълнителни мерки за повишаване на конкуренцията в регламентирания професии, транспорта, здравеопазването и сектора на търговията на дребно, както и в системата на концесиите.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Испания за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за 2016 г.**

(2016/C 299/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Испания е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тесните взаимовръзки между икономиките в икономическия и паричен съюз, Испания следва да гарантира цялостното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Испания за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Испания в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Вследствие на направения анализ Комисията стига до заключението, че

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

Испания е засегната от макроикономически дисбаланси. По-специално високото равнище на външния и вътрешния дълг, както публичния, така и частния, продължава да представлява уязвимост в контекста на високата безработица. Съществена е необходимостта от действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за испанската икономика и — предвид нейния мащаб — от отрицателен ефект върху икономическия и паричен съюз. Въпреки подобряването на баланса по текущата сметка, нетните външни пасиви не се очаква да достигнат разумно равнище в краткосрочен план. В ход е намаляване на задлъжнялостта на частния сектор, подкрепяно частично от благоприятните условия на растеж, но тази необходимост не отслабва, а публичният дълг остава висок. Предприети са мерки във финансовия сектор, а също и по отношение на уредбата на корпоративната и индивидуалната несъстоятелност, но са необходими допълнителни действия за иновации и умения и за спазване на Пакта за стабилност и растеж.

- (3) На 29 април 2016 г. Испания представи своята национална програма за реформи за 2016 г., а на 30 април 2016 г. своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (5) По отношение на Испания понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2016 г. Испания планира да постигне целите за номинален дефицит от 3,6 % от БВП през 2016 г. и от 2,9 % от БВП през 2017 г. Следователно планирано е прекомерният дефицит да бъде коригиран година по-късно от препоръчаният от Съвета, след като целите за структурната корекция и номиналния дефицит не бяха постигнати през 2014 г. и 2015 г. Посочените цели предполагат пълното изпълнение на постоянните икономии в размер на 0,4 % от БВП на централно и регионално равнище, обявени в отговор на препоръката на Автономната комисия от 9 март 2016 г. Планира се впоследствие дефицитът да продължи да спада до 1,6 % от БВП през 2019 г. Не се планира обаче постигането в срока на програмата за стабилност на средносрочната цел за балансирано състояние на бюджета в структурно изражение. По-специално се предвижда преизчисленото структурно салдо да се подобри само слабо през 2016 г. и 2017 г. до приблизително -2½ % от БВП и да спада бавно, за да достигне -2¾ % от БВП през 2019 г. Съотношението дълг/БВП спадна само слабо през 2015 г. до 99,2 % от БВП и се очаква да спадне леко през 2016 г. и 2017 г. и по-отчетливо през следващите две години до 96 % от БВП през 2019 г., като първичното салдо се превръща в излишък. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен за 2016 г. и 2017 г. и до известна степен оптимистичен след това. Той е одобрен от испанския Независим орган за фискална отговорност (AIReF). Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. дефицитът ще възлиза на 3,9 % от БВП през 2016 г. и 3,1 % от БВП през 2017 г., т.е. над целите за номиналния дефицит в програмата за стабилност. Следователно не се предвижда Испания да коригира прекомерния дефицит през 2016 г., както бе препоръчано от Съвета. Рисковете по отношение на целите за дефицита произхождат главно от несигурността относно изпълнението на икономии от мерките, приети през март/април 2016 г. Тъй като се предвижда, че структурният дефицит ще нарасне леко и през двете години, структурната корекция не съответства на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че съществува риск Испания да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина са необходими допълнителни мерки, за да се гарантира спазването на тези разпоредби през 2016 г. и 2017 г.
- (6) По силата на член 10, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета⁽²⁾ Комисията ще следи редовно за изпълнението на действията, предприети от Испания в отговор на последната препоръка на Съвета по член 126, параграф 7 от ДФЕС: следователно Комисията ще препоръча на Съвета да бъдат предприети подходящи стъпки в рамките на процедурата при прекомерен дефицит.
- (7) От 2012 г. насам фискалната рамка на Испания бе укрепена, за да може, наред с другото, да предотвратява отклонения и да гарантира спазването на всички равнища на държавното управление на съответните им дефицит, дълг и разходни цели. Освен това в средата на 2015 г. бе одобрено правило за прилагане на регионално равнище

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

(на доброволни начала, което през 2016 г. стана задължително за повечето региони), което да ограничи растежа на разходите за здравеопазване и фармацевтични продукти, а през ноември 2015 г. бе подписано споразумение между правителството и фармацевтичната промишленост, което да спомогне за рационализирането на разходите за лекарствени продукти. Въпреки това, през 2015 г. повечето региони, както и секторът на социалната сигурност не постигнаха в значителна степен своите вътрешни фискални цели. Разпоредбата за разходите, предвидена в Закона за стабилност, не бе спазена от централните, регионалните и местните подсектори на управлението и нарастването на разходите за фармацевтични продукти, по-специално в болниците, стана още по-изразено, дори ако се изключи въздействието на новите лечения против хепатит С.

- (8) В областта на обществените поръчки постиженията на Испания са добри по отношение на качеството на законодателството и наличността на процедури за обжалване. Положени са усилия за рационализиране на обществените поръчки, по специално чрез механизми за съвместно възлагане на обществени поръчки. Несъответствията, които се наблюдават обаче между различните администрации, при осъществяването на обществените поръчки и недостатъчните механизми за контрол възпрепятстват съответното прилагане на правилата за възлагане на обществени поръчки. През последните години броят на предполагаемите нарушения на законодателството на ЕС в областта на обществените поръчки, за които е известно на Комисията, е относително висок. Освен това испанската Сметна палата посочи някои слабости като честото използване на процедурата на договаряне без публикуване, многократното изменение на договорите, практиката на разделяне на договорите на по-малки поръчки, прекомерното използване на спешни процедури и недостатъчната точност и яснота на тръжната документация и административните решения.
- (9) Испания осъществи значителен напредък в реструктурирането на финансовия сектор. Приложен бе законът за спестовните банки, целящ укрепването на тяхното управление и намаляването на контролните дялове, държани от банкови фондации. Изпълнението на планове за реструктуриране на банките, получаващи държавна помощ, е в доста напреднала фаза. Централната банка на Испания измени съществуващия счетоводен режим за кредитните институции и прие нова уредба за SAREB — испанското дружество за управление на активи. Новата уредба ще позволи на SAREB да третира по подходящ начин обезценките и ще му помогне да адаптира своите политики за намаляване на задължността в съответствие с реалистични пазарни прогнози.
- (10) Реформите на пазара на труда, предприети през последните години, направиха по-силна взаимовръзката между заетостта и растежа, като бе възобновено създаването на работни места, подкрепено от повишената гъвкавост и продължаващото задържане на заплатите. Колективните трудови договори подкрепиха тази тенденция, благодарение също на междуотрасловото споразумение, подписано през юни 2015 г. Неотдавнашното увеличение на заетостта се дължи главно на временни договори, въпреки че броят на новоподписаните безсрочни трудови договори бавно нараства. При все това възползването от насърчителните мерки за наемане за постоянно на нови работници остава ограничено, като делът на временните работници остава един от най-високите в Съюза, а техните възможности да преминат към постоянен договор остават слаби. Кратката продължителност на временните договори намалява стимулите за инвестиране в човешки капитал и пречи на растежа на производителността. Въпреки че намалява с бързи темпове, безработицата, особено сред младите хора, продължава да е много висока, както и средната ѝ продължителност. Постоянно високата дългосрочна безработица поражда опасност от превръщане на безработицата в трайно явление, което засяга отрицателно условията на труд и социалните условия. Почти 60 % от дългосрочно безработните са нискоквалифицирани, което изисква подходящи активни и пасивни политики по заетостта, както и политики за справяне с широко разпространените несъответствия между търсените и предлаганите умения и за предотвратяване на обезценяването на уменията сред тази група. Взаимодействието с работодателите при разработването на програми за обучение е все още слабо.
- (11) Ефективността на активирането и активните мерки на пазара на труда зависи до голяма степен от капацитета на службите по заетостта да разработват и предлагат индивидуализирана подкрепа на бенефициерите. Изпълнението на неотдавнашните реформи на активните политики на пазара на труда напредва бавно, а капацитетът на публичните служби по заетостта да предоставят ефективни, персонализирани консултации и помощ при търсене на работа е все още ограничен. Сътрудничеството между публичните служби по заетостта и частните агенции за намиране на работа остава слабо. Освен това сътрудничеството между публичните служби по заетостта и социалните служби на различните региони остава непостоянно, което възпрепятства предоставянето на координирана помощ на най-отдалечените от пазара на труда лица, особено на получаващите минимален доход. Съществуват значителни разлики между регионите по отношение на схемите за подпомагане на доходите, например в начина на предоставяне, в изискванията за допустимост, в обхвата и адекватността, като същевременно трудности при прехвърлянето на социални обезщетения възпрепятстват междурегионалната трудова мобилност. Освен това информацията за прехода от схемите за минимален доход към заетост е твърде ограничена. Испания понастоящем изготвя карта на националните и регионалните схеми за подпомагане на доходите в страната, обхващаща националните и регионалните нива. При все че бяха въведени някои мерки, ефективността на семейните и жилищните помощи за намаляването на бедността остава ограничена, а липсата на адекватни и достъпни грижи за деца и на дългосрочни грижи обезсърчава най-вече жените да започнат работа.
- (12) Все по-бързите промени в отрасловия състав на заетостта, на които Испания е свидетел от 2008 г. насам, са придружени от увеличаване на несъответствията между търсените и предлаганите умения. Ниското общо равнище

на уменията затруднява прехода към дейности с по-висока добавена стойност и пречи на растежа на производителността. Въпреки високия брой на завършилите висше образование, предлаганите умения не са достатъчно съобразени с нуждите на пазара на труда и степента на пригодност за заетост на наскоро дипломираните е сред най-ниските в Европа, като значителен дял от тях работят на работни места, които не изискват висше образование. Освен това, въпреки слабото подобрене през последните пет години, подпомогнатото отчасти от инициативи за засилване на присъствието на бизнеса в университетските управителни съвети, сътрудничеството между университетите и предприятията продължава да бъде слабо. Намалената мобилност на университетските преподаватели, липсата на гъвкавост на университетската система на управление и административните бариери, пред които са изправени службите за трансфер на научноизследователските резултати (*Oficinas de transferencia de resultados de investigación*), правят пречките за по-ясно сътрудничество още по-значителни.

- (13) Политиката за научни изследвания и иновации в Испания е изправена пред няколко предизвикателства. Взаимодействието между публичните и частните научни изследвания е слабо. Интензитетът на научните изследвания и иновациите в Испания (разходите за научни изследвания и иновации в отношение към БВП) продължава да намалява на фона на сравнително малък брой иновационни дружества и ограничени стимули за сътрудничество между публичните научноизследователски организации и бизнеса. Испания изостава по отношение на повечето бизнес показатели за иновации. Разликата в разходите за интензитет на научните изследвания и иновациите спрямо Съюза като цяло е особено значителна по отношение на инвестициите в научни изследвания и иновации от частния сектор (0,6 % в Испания спрямо 1,3 % за ЕС като цяло). Рисковият капитал все още не е широко използван в Испания, по-специално на първоначалния етап. Слабата координация на политиките за научни изследвания и иновации в Испания и фрагментираната регионална структура от органи и програми за насърчване на иновационни дейности и стимулиране на сътрудничеството между науката и бизнеса създава значителни предизвикателства за предприятията, особено за по-малките от тях. Слабото участие на бизнеса в иновационни дейности може да е признак на липса на капацитет за усвояване, благоприятни за иновациите рамкови условия и стимули. Както се подчертава в партньорската проверка, извършена от ERAC (Комитет за европейското научноизследователско пространство), на испанската система за научни изследвания и иновации през 2014 г., повечето успешни публични научноизследователски системи се отличават с по-високи степени на оценка и отчетност, отколкото са наблюдаваните в Испания. В този контекст отпускането на финансиране от държавните институции за университетите и публичните научноизследователски организации обикновено не се основава на постижения в областта на научните изследвания и иновациите, което намалява стимулите за подобряване на качеството и приложимостта на научните резултати.
- (14) Малката средна големина на испанските дружества помага да се обясни трайната ниска производителност на икономиката. Разрастването на дружествата, съчетано с подобряването на човешкия капитал, иновациите, технологиите, достъпа до финансиране и ефикасно правосъдие, би могъл да стимулира общата производителност. През 2015 г. се засилиха инвестициите на предприятията, подкрепени от условията на динамично търсене, ниските разходи по заемите, както и текущото оздравяване на балансите на корпоративния сектор и домакинствата. Испания предприе различни мерки за улесняване на растежа на стопанската дейност. Например наскоро бе приет закон за финансирането на бизнеса, който се очаква да улесни достъпа до финансиране за малките и средните предприятия (МСП). Освен това вече стана задължителна предварителната оценка на потенциалното въздействие на новото законодателство върху МСП. За започването на бизнес и стартирането на някои стопански дейности обаче продължават да са необходими относително дълго време и много разрешения.
- (15) Значителните разлики между отделните региони на Испания по отношение на регулаторните практики, включително относно лицензирането на стопанска дейност, могат да ограничат способността на дружествата да се разрастват. Законът за единството на пазара има за цел да намали пречките пред достъпа до икономическа дейност и нейното упражняване на територията на всички испански региони, както и да подобри регулаторните разпоредби. Той би могъл евентуално да окаже значително въздействие върху премахването на пречките пред инвестициите и да улесни лицензирането на стопанска дейност, самата стопанска дейност и растежа на дружествата. Прилагането на закона за единството на пазара изисква пълното участие на всички администрации. Той се прилага обаче твърде бавно от регионалните правителства, а вече тече третата година от прилагането му. По същия начин ползите от реформата в сектора на търговията на дребно от 2014 г. зависят това дали регионалните правителства са приели необходимите актове за изпълнение. В допълнение справянето с пречките пред достъпа до сектора на професионалните услуги може да подобри производителността в други сектори, които използват тези ресурси. Настрани от транспонирането на Директивата за услугите в испанското право, няма напредък по отношение на хоризонтална реформа на регулаторната уредба за регламентирани професии и професионалните сдружения, с изключение на сертифицирането на проекти от професионален съвет. Не бе приета реформата, планирана в няколко последователни национални програми за реформа. Тази реформа бе насочена към определяне на професиите, за които се изисква регистрация в професионална организация, повишаване на прозрачността и отчетността на професионалните организации, „отключване“ на неоснователно запазените дейности и гарантиране на единството на пазара по отношение на достъпа до професионални услуги и тяхното упражняване в Испания.
- (16) В рамките на европейския семестър Комисията извърши анализ на икономическата политика на Испания и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за стабилност и националната програма за

реформи, както и последващите действия по препоръките, отправени към Испания през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Испания, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1 — 4 по-долу.

- (17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (18) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Препоръките по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 — 4 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Испания да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да осигури трайна корекция на прекомерния дефицит съгласно съответните решения или препоръки в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, като предприеме необходимите структурни мерки и като използва всички извънредни приходи за намаляване на дефицита и дълга. Да прилага инструментите, посочени във фискалното рамково законодателство, на всички равнища на държавното управление. Да засили механизмите за контрол при възлагането на обществени поръчки и координацията на политиките за обществените поръчки на различните равнища на държавното управление.
2. Да предприеме мерки за подобряване на интегрирането на пазара на труда, като се съсредоточи върху индивидуализираната подкрепа и засилването на ефективността на мерките за обучение. Да увеличи капацитета на регионалните служби по заетостта и да подобри тяхната координация със социалните служби. Да преодолее пропуските и несъответствията в схемите за минимален доход и да подобри схемите за подкрепа на семействата, включително достъпа до качествени грижи за деца и дългосрочни грижи.
3. Да предприеме допълнителни мерки за повишаване на значението на пазара на труда за висшето образование, включително чрез стимулиране на сътрудничеството между университетите, дружествата и научноизследователските институции. Да увеличи основаното на постиженията финансиране на публичните научноизследователски органи и университети и да насърчи инвестициите на частния сектор в научни изследвания.
4. Да ускори прилагането на Закона за единството на пазара на регионално равнище. Да гарантира изпълнението от страна на автономните райони на мерките за реформа, приети за сектора на търговията на дребно. Да приеме планираната реформа относно професионалните услуги и сдружения.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за 2016 г.**

(2016/C 299/03)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Обединеното кралство беше посочено като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Обединеното кралство за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Обединеното кралство в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните му цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Обединеното кралство не са налице макроикономически дисбаланси. Потенциална уязвимост може да представляват високият дълг на сектора на домакинствата, високите равнища на цените на жилищата и големите дефицити по текущата сметка. В същото време съвкупното финансово състояние на домакинствата е крепко и устойчивостта на банковия сектор продължава да се подобрява. В краткосрочен план капацитетът на сектора на домакинствата и на икономиката като цяло за справяне с рискове като шоково увеличение на лихвения процент или шок по отношение на заетостта изглежда се е увеличил. Въпреки че правителствените инициативи оказват известно

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

въздействие върху предлагането на жилища, дисбалансът между предлагането и търсенето на жилища остава значителен. Рисковете, свързани с големия дефицит по текущата сметка, са ограничени поради благоприятната институционална рамка и ниските пасиви в чуждестранна валута. Нарастването на дефицита се дължи на движението нагоре на дефицита по първичните доходи, като то се очаква да спадне с отслабването на неблагоприятните циклични условия.

- (3) На 24 март 2016 г. Обединеното кралство представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Обединеното кралство понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. При условие че през 2016—2017 г. бъде постигната трайна корекция на прекомерния дефицит, спрямо Обединеното кралство ще се прилагат предпазните мерки и преходното правило за дълга, считано от 2017—2018 г. В своята програма за конвергенция за 2015—2016 г. правителството очаква номиналният дефицит да бъде под 3 % от БВП през 2016—2017 г. и планира допълнителното му намаляване до 2,0 % от БВП през 2017—2018 г. Преизчисленият⁽²⁾ структурен дефицит сочи подобрение на структурното салдо от 0,6 процентни пункта от БВП през 2015—2016 г.; 0,9 процентни пункта от БВП през 2016—2017 г. и 0,7 процентни пункта от БВП през 2017—2018 г. В програмата за конвергенция не е посочена средносрочна бюджетна цел. Според програмата за конвергенция съотношението държавен дълг/БВП се очаква да спадне от 88,9 % през 2015—2016 г. до 88,3 % от БВП през 2016—2017 г. и допълнително до 87,1 % през 2017—2018 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози е реалистичен. Мерките в подкрепа на целите за планирания дефицит през 2016—2017 г. и 2017—2018 г. са достатъчно конкретни. Ефектът обаче от някои мерки в периода 2017—2018 г., чието въздействие върху бюджета се оценява на приблизително 0,2 % от БВП, е по-несигурен. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. в периода 2015—2016 г. Обединеното кралство се очаква да постигне препоръчания номинален дефицит от 4,1 % от БВП и да осъществи препоръчаната структурна корекция. Предвижда се Обединеното кралство да коригира прекомерния си дефицит до препоръчания от Съвета краен срок 2016—2017 г., макар и да не постигне препоръчаната цел за номиналния дефицит от 2,7 % от БВП. През периода на процедурата по прекомерен дефицит се предвижда постигането на кумулативна база на малко по-ниска от препоръчаната структурна корекция. Очаква се през 2017—2018 г. при непроменени политики Обединеното кралство да спазва необходимите фискални корекции за постигането на минималната средносрочна бюджетна цел. Предвижда се също през 2017—2018 г. Обединеното кралство да спазва преходното правило за дълга. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Обединеното кралство да спазва до голяма степен разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) Производителността на труда в Обединеното кралство е в застой от 2008 г. насам. Това може да се отпаде на различни фактори, като например ниски капиталови инвестиции, недостиг на умения, несъответствие на търсене и предлагане на умения и промяна в състава на икономиката към сектори с по-ниска производителност. Предизвикателствата, свързани с недостига на жилища, особено в географските области с висок икономически растеж, също трябва да бъдат отчетени в този контекст. Политическият документ на правителството от юли 2015 г. „Заздравяване на основите — изграждане на благоденстваща нация“ излага широкообхватно решение. С оглед на някои все още съществуващи пречки пред инвестициите, както и на ниското равнище на публичните и частните инвестиции в Обединеното кралство политическите действия на правителството за повишаване на равнището на уменията, иновациите и инвестициите в инфраструктурата са своевременни, но ефективното прилагане ще бъде от значение. Едно от главните предизвикателства е да се осигури адекватна мрежова инфраструктура. В Националния план за инфраструктурата, който беше актуализиран през март 2016 г., се съдържат подробни сведения относно напредъка на инфраструктурни проекти в рамките на последователна и съгласувана рамка. Планът разчита на осигуряването на частно финансиране за голяма част от инвестициите. Изпълнението и мониторингът са от решаващо значение, като ключови са прозрачността и отчетността. Въпреки различните инициативи на правителството, търсенето на жилища продължава да надвишава предлагането и това намира отражение във високите и

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо е преизчислено от Комисията въз основа на информацията в програмата за конвергенция, като се следва общоприетата методика.

растящи цени на жилищата. Недостигът на жилища е най-осезаем в бързоразвиващите се райони на Лондон и югоизточната част на страната. Използването на земята се ръководи от принципите, определени в националната рамка на политиката за планиране, като ефективното прилагане на реформираната система за планиране може да способства за увеличаването на жилищно строителство.

- (7) Пазарът на труда в Обединеното кралство остава динамичен. През 2015 г. равнището на заетост (за възрастова група 20—64 години) достигна 76,9 %, а процентът на безработицата продължи тенденцията си към намаляване, достигайки 5,3 %. Младежката безработица и процентът на младите хора, които не участват във форма на заетост, образование или обучение, също намаляха допълнително. Въпреки това, все още има място за подобрене на перспективите за неактивните, непълно заетите и нискоквалифицираните работници. По-добри перспективи за напредък на пазара на труда и по-ясно очертани пътеки за повишаване на квалификацията ще помогнат на тези, които нямат алтернатива на нископлатената работа и/или малкия брой работни часове. Това би разрешило и въпроса с недостига на умения, който се наблюдава в някои части на икономиката като строителството. Успешното реализиране на ресурсите, получени от налога за чиракуване, ще изисква особено внимание. Предложенията за подобряване на предлагането на грижи за деца ще изискват своевременно изпълнение, тъй като наличността и достъпността на услугите за гледане на деца остават предизвикателство.
- (8) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Обединеното кралство и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Комисията оцени и програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Обединеното кралство, отправени през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Обединеното кралство, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (9) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Обединеното кралство да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да се стреми да коригира прекомерния дефицит по устойчив начин до 2016—2017 г. След коригирането на прекомерния дефицит да постигне през 2017—2018 г. фискална корекция от 0,6 % от БВП към минималната средносрочна бюджетна цел.
2. Да вземе мерки по отношение на недостатъчните инвестиции в мрежова инфраструктура, включително чрез изпълнение на приоритетите на Националния план за инфраструктурата. Да предприеме по-нататъшни стъпки за насърчаване на предлагането на жилища, включително чрез осъществяване на реформите на националната рамка на политиката за планиране.
3. Да вземе мерки по отношение на несъответствията между търсените и предлаганите умения и да осигури повишаване на уменията, включително чрез повишаването на качеството на чиракуването. Да подобри допълнително наличието на достъпни, висококачествени, целодневни грижи за деца.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Полша за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за 2016 г.**

(2016/C 299/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2016 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Полша не беше посочена като една от държавите членки, за които да бъде направен задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Полша за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бяха оценени напредъкът на Полша в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът по отношение на нейните национални цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 28 април 2016 г. Полша представи своята национална програма за реформи за 2016 г., както и програмата си за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС)

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

№ 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоки относно прилагането на мерките за обвързване на ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

- (5) Спрямо Полша понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството предвижда, че номиналният дефицит ще нарасне от 2,6 % от БВП през 2015 г. на 2,9 % от БВП през 2017 г. преди да се понижи до 1,3 % от БВП през 2019 г. Средносрочната бюджетна цел за дефицит от 1 % от БВП в структурно изражение не се очаква да бъде постигната до 2019 г., т.е. в периода на програмата. Съгласно програмата за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне от 51,3 % през 2015 г. на 52,5 % през 2017 г. и да намалее на 50,4 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен през 2016 г. и благоприятен за периода след това. Съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция, както през 2016 г., така и, при запазване на политиката през 2017 г. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и като има предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че съществува риск Полша да не спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Поради това ще са необходими допълнителни мерки, за да се гарантира спазване през 2016 г. и 2017 г.
- (6) Полша е единствената държава — членка на ЕС, без функциониращ напълно независим фискален съвет и без планове за създаването на такъв, макар да разполага с независими фискални институции, изпълняващи някои от функциите на такъв фискален съвет. В допълнение към тавана на дълга, заложен в конституцията на Полша, през 2013 г. Полша въведе правило за стабилизиране на разходите, което беше приложено изцяло за първи път в бюджета за 2015 г. Правилото обаче беше изменено през декември 2015 г., като това ще позволи по-високи разходи, особено в настоящите условия на ниска инфлация. Съществуват значителни рискове за фискалната устойчивост в дългосрочен план поради неблагоприятното изходно състояние на бюджета и планираното увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението, най-вече по отношение на разходите за здравеопазване. От гледна точка на устойчивостта на дълга, в условията на непроменени политики, средносрочният фискален риск е висок поради предвиденото увеличение на размера на дълга.
- (7) Според прогнозата приходите от ДДС за 2015 г. са останали на ниско равнище като дял от БВП въпреки мерките, въведени до момента, които включват механизма за самоначисляване и съвместната отговорност на предприятията в чувствителни сектори. Увеличаването на събирането на ДДС и борбата с измамите с ДДС са приоритети на правителство и във връзка с това е в ход изработването на стратегия. Очаква се тя да включва мерки като нови ИТ инструменти за откриване и борба с измамите с ДДС и реформа на данъчната администрация. През януари 2017 г. ще бъде въведен по-нисък праг за парични плащания между предприятия. Полша все още е изправена пред дългогодишното предизвикателство, свързано с неефективната данъчна администрация. Съотношението на административните разходи спрямо събраните нетни приходи от данъци е най-високото в Съюза.
- (8) Полша продължава да прилага намалени ставки на ДДС за голям брой стоки и услуги. Това допринася за загубата на приходи и намалява ефективността на системата на ДДС. Данните сочат, че намалените ставки на ДДС не са ефективен инструмент на социалната политика, особено предвид факта, че те не са специално насочени към уязвимите домакинства. По принцип те водят до значителни субсидии за богатите данъкоплатци. Социалните обезщетения и данъкът върху доходите се считат за по-целенасочен и следователно по-подходящ инструмент за постигане на целите на преразпределението. Потенциалната загуба на приходи вследствие на намалените ставки на ДДС и факултативните освобождавания са сред най-високите в Съюза.
- (9) Въпреки неотдавнашните подобрения полският пазар на труда е изправен пред съществени предизвикателства — застаряване на работната сила, ниска производителност и високи равнища на сегментация на пазара на труда. Те са свързани с недостатъци в образователната система. Въпреки че образователната система се е подобрила значително през последните години, тя все още не осигурява на учениците в достатъчна степен с универсални умения, необходими с оглед на бързо променящия се пазар на труда и иновациите. Относително ниското средно ниво на висшето образование и науката в Полша има отрицателно влияние върху качеството на предлагането. Степента на интернационализация на висшето образование на Полша е много малка, както по отношение на броя на чуждестранните студенти, така и по отношение на участието в международно научно сътрудничество. Моделът на финансиране на висшето образование не насърчава в достатъчна степен качеството, тъй като се използват предимно реномето на университета в миналото и количествени променливи, като например броя на студентите и преподавателите. Според работодателите на висшестите липсват универсални умения, като например способност за решаване

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

на проблеми, критично мислене и способност за работа в екип. Участието в програми за учене през целия живот е ниско и професионалното образование и обучение не отговарят на пазарните потребности.

- (10) Макар наличието и разпространението на предучилищно образование да се е увеличило значително през последните години, предлагането на услуги за грижи за малките деца все още е сред най-ниските в Съюза. Повишаването на задължителната училищна възраст на седем години и премахването на задължението петгодишните да посещават предучилищни заведения, в съчетание с новите обезщетения за деца, могат да окажат отрицателно въздействие върху участието на пазара на труда, особено на жените, и това трябва да се следи отблизо.
- (11) Въпреки същественото увеличение на безсрочните трудови договори през 2015 г. делът на срочните трудови договори в Полша е сред най-високите в Съюза. Неотдавна Полша предприе редица мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда. Беше прието изменение в Кодекса на труда, социалните осигуровки, свързани с някои гражданскоправни договори, бяха увеличени, а през януари 2017 г. се очаква въвеждането на минимално почасово възнаграждение за служителите, работещи по граждански договори. Въпреки това някои елементи от Кодекса на труда действат демотивиращо на работодателите да наемат хора на безсрочни договори и използването на тези договори все още е ограничено. Това се дължи главно на сложността на регулирането на пазара на труда и високите скрити разходи на съкратените лица по такива договори. Те включват високи процесуални разходи, разходи, свързани с продължителните и несигурни механизми за разрешаване на спорове, и разпоредби като специалната закрила на възрастните работници от съкращения.
- (12) Преференциалните секторни разпоредби за социална сигурност, по-специално силно субсидираните пенсионни системи за земеделските производители и миньорите, са свързани с високи бюджетни разходи и може да допринесат за намаляване на мобилността на работната сила. Броят на осигурените лица по специалната система за земеделските стопани бавно намалява от 2007 г. насам и правителството очаква, че през 2019 г. той ще бъде 1,18 млн. души, докато същевременно броят на бенефициентите на пенсионната система, възлизащ на 1,229 милиона, вероятно ще нараства до 2018 г. От 2011 г. насам делът на държавните бюджетни разходи за схемата за социално осигуряване на селскостопанските производители (KRUS) в БВП се е запазил на равнище от 1 %. Не съществува общо изискване за селскостопанските производители или задължение за въвеждане на счетоводна система и самостоятелното финансиране на KRUS е ниско. През 2014 г. в Полша е имало 1,382 милиона земеделски стопанства, 52 % от които с големина под 5 ха (GUS). Миньорите са изключени от общата публична пенсионна система на основата на конкретно определени вноски, като за тях се прилагат специални преференциални пенсионни мултипликационни коефициенти, което води до значителен годишен разход за публичните финанси от над 0,5 % от БВП. Неблагоприятните демографски перспективи вече са отразени в намаляващия брой на населението в трудоспособна възраст. Следователно запазването на положителните тенденции в областта на заетостта, особено на по-възрастните работници, е от първостепенно значение, включително с цел да се запазят устойчивостта и адекватността на системата за обществено пенсионно осигуряване. Въпреки че реалната средна възраст за пенсиониране през последните години се е увеличила, тя продължава да бъде значително под законоустановената пенсионна възраст. Следователно увеличаването на реалната възраст на пенсиониране е от решаващо значение за дългосрочната социална адекватност на пенсиите в бъдеще и стабилността на публичните финанси, както и за увеличаване на участието на пазара на труда.
- (13) Въпреки значителните инвестиции през последните години продължават да съществуват трудности и пропуски в транспортните, енергийните и комуникационните мрежи. Инвестиционната дейност е възпрепятствана от бариери по отношение на функционирането на публичната администрация, данъчното облагане, средата за научноизследователски, развойни и иновационни дейности и продължителното принудително изпълнение на договорите. Слабостите в управленския и административния капацитет оказват отрицателно въздействие върху своевременното изпълнение на инвестиционните проекти в железопътния сектор и в други транспортни, енергийни и телекомуникационни инфраструктурни проекти. Полската икономика остава енерго- и въглеродоемка и потенциалните ползи от подобряването на енергийната ефективност са значителни. Съоръженията за производство на електроенергия са остарели и продължават да бъдат силно зависими от въглища. Енергийната мрежа не е достатъчно добре свързана със съседните страни. Схемата за подпомагане на енергийта от възобновяеми източници, която трябваше да влезе в сила на 1 януари 2016 г., бе забавена, което създаде несигурност за инвестициите. Ключовите фактори, които пречат на инвестициите, по-специално в сектора на строителството, са много малкият обхват и нестабилността на пространственото планиране, особено на местно равнище, както и прекомерното регулиране и регулаторните и административните несъответствия, които възпрепятстват издаването на разрешителни за строеж.
- (14) В контекста на европейския семестър Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Полша и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това тя направи оценка на програмата за конвергенция и на националната програма за реформи, както и на последващите действия във връзка с препоръките към Полша, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Полша, но и съответствието им с правилата и насоките

на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—3 по-долу.

- (15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището ⁽¹⁾ му е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Полша да предприеме следните действия през периода 2016—2017 г.:

1. Да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП за постигане на междинната бюджетна цел през 2016 г. и през 2017 г. Да укрепи фискалната рамка, включително чрез създаването на независим фискален съвет. Да подобри събирането на данъците чрез осигуряване на по-добро спазване на разпоредбите за ДДС и да ограничи широкото използване на намалени ставки на ДДС.
2. Да гарантира устойчивостта и адекватността на пенсионната система и да увеличи участието на пазара на труда, като започне реформа на преференциалните пенсионни договорености, да премахне пречките пред по-трайните форми на заетост и да осигури по-голямо съответствие между образованието и обучението и нуждите на пазара на труда.
3. Да предприеме мерки за премахване на пречките пред инвестициите в транспортна, строителна и енергийна инфраструктура и да увеличи обхвата на териториалното планиране на местно равнище.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Германия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Германия за 2016 г.**

(2016/C 299/05)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Германия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Германия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Германия беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Германия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията прие съобщение, в което се представят резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

Германия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално големият и постоянен излишък по текущата сметка отразява прекомерните спестявания и намалените инвестиции в частния и публичния сектор. Слабите вътрешни инвестиции затрудняват потенциалния растеж и силната зависимост от външно търсене води до макроикономически рискове в контекста на слабото външно търсене. Излишъкът по текущата сметка, предвид своя размер, има неблагоприятни последици за икономическите показатели на еврозоната. Ако в отговор на излишъка по текущата сметка бъдат увеличени инвестициите, това би увеличило потенциала за растеж на Германия и би допринесло за продължаването на възстановяването на икономиката в еврозоната.

- (3) На 15 април 2016 г. Германия представи програмата си за стабилност за 2016 г., а на 29 април 2016 г. — националната си програма за реформи. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа споразумението си за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) За Германия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В програмата си за стабилност за 2016 г. правителството планира балансирана бюджетна позиция в номиналното изражение за периода 2016—2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност съотношението на държавния дълг спрямо БВП се очаква постепенно да намалее до 59½ % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози, който не е одобрен от независим орган, е вероятен. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,4 % от БВП през 2016 г. и през 2017 г., с което се надвишава средносрочната бюджетна цел. Възможните бъдещи отклонения, включително в отговор на нуждите от публични инвестиции, ще се оценяват спрямо изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел. Очаква се brutният дълг да продължи да намалява устойчиво, надхвърляйки изискванията на правилото за дълга. Това създава потенциал за стимулиране на публичните инвестиции. Въз основа на оценката си на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Германия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) Въпреки че федералното правителство прие няколко мерки за увеличаване на инфраструктурните инвестиции през идните години, тези средства все още изглеждат не водят до устойчива тенденция към повишаване на публичните инвестиции и до изпълнение на изискванията за инфраструктурни инвестиции. Нетното образуване на основен капитал продължава да бъде подчертано отрицателно на общинско равнище, което сочи за недостатъчни инвестиции. Като цяло разходите за образование и научни изследвания нараснаха съвсем слабо през последните години и може да не са достигнали националната цел от 10 % от БВП през 2015 г. Постоянните инвестиции в образованието, научните изследвания и иновациите са от първостепенно значение за конкурентната позиция на Германия в бъдеще. Тъй като бюджетът се очаква да остане балансиран в номинално и структурно изражение за периода 2016—2017 г., продължава да е налице достатъчен фискален капацитет за публични инвестиции, без да се нарушават правилата на Пакта за стабилност и растеж и тези относно националната „спирачката за дълга“. Реформирането на пенсионната система ще допринесе за осигуряване на дългосрочната устойчивост на публичните финанси. Настоящият модел на финансово изравняване е сложен и води до намаляване на стимулите за повишаване на приходите в отделните провинции (Länder). Текущото преразглеждане на федералните фискални взаимоотношения предоставя възможност за укрепване на рамката, включително чрез осигуряване на достатъчно публични инвестиции на всички равнища на управление, особено за общините. Настоящото компромисно предложение, договорено между провинциите (Länder), ще включва опростено хоризонтално финансово изравняване. Предложението обаче продължава да е неясно по отношение на по-нататъшното разграничение на компетенциите за извършване на разходи и не постига увеличаване на автономията за събиране на приходи. Същевременно инструментите, представляващи алтернатива на традиционното държавно финансиране на транспортната инфраструктура, включително публично-частните партньорства, се използват само в ограничена степен. Освен това съвкупността от отговорностите по сложното планиране на различните равнища на управление, ограниченията, свързани с административния капацитет, и усложнените процедури за одобрение представлява

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

пречка за инвестициите. Тъй като обемът на обществените поръчки, публикувани на равнище ЕС, остава много под средното равнище за ЕС, по-ефикасното използване на обществените поръчки също би могло да окаже положително въздействие върху инвестициите.

- (7) Сложността на системата за корпоративно данъчно облагане продължава да бъде пречка за инвестициите от частния сектор, а общата данъчна тежест върху корпоративните доходи, включително тази, свързана с местния занаятчийски данък (*Gewerbesteuer*) и допълнителния данък „солидарност“, продължава да е висока. Включването в данъчната основа на елементи, които не са свързани с доходите, води до загуба на ефикасност. Данъчната система благоприятства дълговото финансиране вместо финансирането със собствен капитал, като по съответния показател за „благоприятстване на задлъжнялостта“ Германия е на осмо място в Съюза през 2015 г. Делът на относително благоприятните за растежа данъци върху потреблението и периодичните данъци върху недвижимата собственост в общото данъчно облагане между 2007 г. и 2014 г. остана трайно около 28 — 29 % и е нисък в сравнение със средния за Съюза дял от около 32 — 33 %. Освен това продължи тенденцията към увеличаване на данъците върху прехвърляне на недвижимо имущество вместо в по-голяма степен да се разчита на периодични данъци върху недвижимата собственост с по-малко отрицателно въздействие. Предприетите стъпки за модернизиране на данъчната администрация бяха ограничени до приемането от федералното правителство на нормативна уредба за опростяване на данъчните административни производства. Все още не съществува автоматичен обмен на данъчна информация между данъчните администрации на 16-те провинции (*Länder*), който би могъл да подобри ефикасността на данъчните ревизии. Като цяло структурните недостатъци и забавената модернизация водят до постигането на относително по-слаби резултати от очакваните от страна на данъчната администрация и до неефикасност при събирането на данъците.
- (8) Условия за финансиране в Германия като цяло са благоприятни. Въпреки това пазарът на рисков капитал продължава да е недостатъчно развит в сравнителен международен план и рамковите условия, свързани с данъците, могат да ограничат неговия размер. Подобряването на достъпа до рисков капитал е важен фактор за стимулиране на предприемаческата дейност, включително в секторите на високите технологии и услугите с интензивно използване на знания. Федералното правителство предприе набор от мерки за подобряване на условията за рисковия капитал, като в процес на обсъждане са и допълнителни мерки. Освен това едно преразглеждане на регулаторната рамка за рисковия капитал би допринесло за стимулиране на частните инвестиции, включително от чуждестранни инвеститори.
- (9) Мерките на политиката за насърчаване на конкуренцията в секторите на услугите, по-специално в сектора на професионалните услуги, бяха ограничени. Германия е една от държавите членки със значителни регулаторни пречки в сектора на услугите. Ограниченията, съдържащи се в нормативна уредба на продуктивния пазар, засягат цените и производителността. Ниската производителност на труда и високите надценки показват, че Германия има много какво да подобрява при предоставянето на професионалните услуги. Проблемите при бизнес услугите се дължат на изискванията за разрешение, ограниченията по отношение на мултидисциплинарните дейности, изискванията за застраховане и фиксираните тарифи. Продължават да се прилагат изискванията за правна форма и капиталово участие. В плана за действие, представен от Германия в резултат на взаимната оценка относно достъпа до и практикуването на регулираните професии, се предлагат само ограничен брой действия, макар че очевидно могат да се направят по-амбициозни предложения.
- (10) Въпреки че цялостните показатели на пазара на труда са много добри, особено предвид исторически ниските нива на безработица, недостигът на работна ръка и умения, свързан със застаряването, придобива застрашителни размери и налага пълноценното използване на съществуващата работна сила. Тъй като тези тенденции представляват предизвикателство не само за пазара на труда, но също така за устойчивостта и адекватността на пенсионната система, изглежда, че има голяма нужда от по-силни стимули за по-късно пенсиониране. Рискът от бедност сред хората в напреднала възраст (16,3 % през 2014 г.) е над средния за ЕС (13,8 %), а коефициентът на заместване на дохода съгласно задължителната пенсионна схема постепенно бива намаляван, въпреки че степента на участие в пенсионните схеми от втория и третия стълб е твърде ниска, за да ограничи този риск. Броят на бенефициерите, които получават ресурсово обвързан минимален доход за пенсионери, почти се удвои между 2003 г. и 2014 г. При все това предложенията за подобряване на стимулите за по-късно пенсиониране (*Flexi-Rente*) още не са официално оформени. Остава да се види колко ефективно могат тези предложения да противодействат на стимулите за ранно пенсиониране, въведени през 2014 г.
- (11) Потенциалът на някои групи от населението за участие на пазара на труда, по-специално жените и хората с мигрантски произход, продължава да не се използва пълноценно и все още са налице демотивиращи фактори за заетост, особено за вторите членове на домакинството, които могат да реализират доходи. Специфичните характеристики на данъчната система и здравното осигуряване действат демотивиращо на вторите членове на домакинството, които могат да реализират доходи, за започване на работа или за увеличаване на броя на работните часове. Това допринася за ниския дял на жените, работещи на пълно работно време, и за един от най-ниските броеве на средно отработени часове от жени в Съюза, независимо от високото равнище на заетост на жените. Макар да се наблюдава известен преход от мини-работни места към стандартна заетост като страничен ефект от въвеждането на минималната работна заплата, все още около седем милиона души са заети на мини-работни места (от които за 5 милиона души мини-работното място е единственият източник на доходи от трудова заетост). Освобождаването на лицата, заети на мини-работни места, от данъка върху доходите на физическите лица — и в много случаи от всички заплащани от работниците и служителите социалноосигурителни вноски — може да разубеди работниците

да се местят на работни места с доходи над прага от 450 евро месечно, определен за мини-работните места. Този демотивиращ фактор в много случаи има още по-силно въздействие върху съпрузите, чиито доходи подлежат на съвместно данъчно облагане. Положителното въздействие, което лекото увеличение на някои надбавки и компенсиранията на „студената прогресия“ имат върху доходите на домакинствата и потреблението, може да бъде до голяма степен неутрализирано от по-високите социалноосигурителни вноски, заплащани от работниците и служителите. Данъчната тежест на равнището на минималната работна заплата е висока в сравнение с други държави членки, което води до по-ниски доходи в долния край на скалата на заплатите. Намалването на размера на социалноосигурителните вноски, заплащани от работниците и служителите, или на данъка върху доходите на физическите лица, включително чрез целеви данъчни облекчения или целево възстановяване на данъци, би довело до намаляване на тази данъчна тежест, в резултат на което пък ще се увеличи разполагаемия доход на лицата с ниски доходи и ще нараснат възможностите за потребление.

- (12) Големият приток на бежанци през изминалата година има редица социални и икономически последици за Германия. Докато в краткосрочен план притокът на бежанци ще увеличи публичните разходи и ще създаде допълнително вътрешно търсене, като по този начин ще се повиши БВП, средносрочното въздействие върху заетостта и растежа зависи от успешната интеграция на бежанците на пазара на труда и от успешната им социална интеграция, включително чрез образователна подкрепа. Този въпрос е на челно място в политическата програма както на равнището на ЕС, така и на държавите членки и ще бъде внимателно наблюдаван и анализиран, включително в доклада за страната за 2017 г.
- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Германия и го публикува в доклада за 2016 г. Комисията направи също така оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи, както и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени до Германия през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Германия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (14) В контекста на тази оценка Съветът разглежда програмата за стабилност и е на мнение ⁽¹⁾, че се очаква Германия да спазва Пакта за стабилност и растеж.
- (15) В контекста на направения от Комисията задълбочен преглед и на тази оценка Съветът разглежда националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—3 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Германия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да постигне устойчива възходяща тенденция в публичните инвестиции, по-специално в областта на инфраструктурата, образованието, научните изследвания и иновациите, като същевременно се стреми да спазва постигането на междинната цел. Да подобри модела на федералните фискални взаимоотношения с оглед повишаване на публичните инвестиции, особено на общинско равнище.
2. Да намали неефекасността в данъчната система, по-специално чрез преразглеждане на корпоративното данъчно облагане и местния заетийски данък, да модернизира данъчната администрация и да преразгледа регулаторната рамка за рисковия капитал. Да засили мерките за стимулиране на конкуренцията в сектора на услугите, по-специално по отношение на бизнес услугите и регулираните професии.
3. Да увеличи стимулите за по-късно пенсиониране и да намали демотивиращите фактори за заетост на вторите членове на домакинството, които могат да реализират доходи. Да намали високата данъчна тежест за лицата с ниски доходи и да улесни прехода от мини-работни места към стандартна заетост.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Чешката република за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Чешката република за 2016 г.**

(2016/C 299/06)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Чешката република не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Чешката република за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бяха оценени напредъкът на Чешката република в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът по отношение на националните цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 11 май 2016 г. Чешката република представи своята програма за конвергенция за 2016 г., а на 12 май своята национална програма за реформи за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС)

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

№ 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките за обвързване на ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

- (5) Спрямо Чешката република понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира леко влошаване на номиналното салдо до -0,6 % от БВП през 2016 г. и глобално стабилизиране на -0,5 % от БВП от 2017 г. нататък. Средносрочната бюджетна цел за структурен дефицит от 1 % от БВП продължава да бъде спазвана за продължителността на програмата. Според програмата за конвергенция съотношението дълг/БВП се очаква да се запази на равнище 41,1 % през 2016 г. и да спадне до 39,3 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Мерките, необходими за подпомагане на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък, не са уточнени в достатъчно голяма степен. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. структурното салдо се очаква да бъде в размер на -0,7 % и -0,9 % от БВП съответно през 2016 г. и 2017 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Възможните бъдещи отклонения ще се оценяват съгласно изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и вземайки предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че Чешката република ще изпълни разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) В дългосрочен план съществуват средни рискове за фискалната устойчивост в Чешката република. Те са свързани главно с предвижданото въздействие на публичните разходи, свързани със застаряването на населението, главно в сектора на здравеопазването, но също и в пенсионния сектор. Ако бъдат изпълнени, наскоро приетите и планираните мерки за изменение на пенсионната система ще доведат до влошаване на състоянието на публичните финанси в дългосрочен план. Първо, през февруари 2016 г. правителството прие законодателство, даващо му възможност да адаптира с по-голяма гъвкавост механизма за индексване на пенсиите. Второ, в процес на обсъждане са предложения за таван на законоустановената пенсионна възраст от 65 години и за установяване на механизъм за редовно преразглеждане на пенсионната възраст. Понастоящем няма планове за увеличаване на ниската законоустановена пенсионна възраст. В областта на здравеопазването прогнозираното увеличение на дългосрочните разходи също дава повод за безпокойство. Чешката република е изправена пред предизвикателства, свързани с подобряване на управлението и ефективността на разходите на нейната система на здравеопазване, но понастоящем редица мерки са в различни етапи на изпълнение. Показателите сочат високо потребление на стоки и услуги и сравнително високо използване на болнични грижи, които са по-скъпи от извънболничната помощ. Наличните медицински данни не се използват ефективно за планиране и рационализиране на способностите на болничната помощ. Системата за възстановяване на разходите за болнични грижи е в процес на преразглеждане вследствие на редица слабости, като например малката извадка от болници, която се използва за изчисляване на референтните проценти. Вариантите за укрепване на координацията на извънболничната помощ, подобряване на ролята на специалистите и ограничаване на ненужното потребление на извънболнична помощ все още не са проучени в достатъчна степен.
- (7) Фискалната рамка на Чешката република е сред най-слабите в Съюза. Пакет от реформи за справяне с основните слабости в тази област бе одобрен от правителството през февруари 2015 г., но все още се изчаква той да бъде ратифициран от парламента. Пакетът цели да се транспонира в националното законодателство Директива 2011/85/ЕС на Съвета ⁽²⁾. Предложението за реформа предвижда по-строги тавани за разходите и прякото им обвързване със средносрочната бюджетна цел. В рамките на реформата правителството ще трябва да приеме бюджет, който гарантира дългосрочната устойчивост на публичните финанси, и ще бъде създаден независим фискален съвет за наблюдение на публичните финанси и повишаване на прозрачността.
- (8) Инвестициите в Чешката република остават под средните за ЕС на глава от населението и са силно концентрирани в региона около столицата. Административните и регулаторните пречки продължават да подкопават ефективността на бизнес средата и са пречка пред инвестициите. Съществуват специфични проблеми при изпълнението на проекти за транспортна и енергийна инфраструктура. Освен това усвояването на средствата от ЕС през програмния период 2007—2013 г. е бавно, главно вследствие на сложните процедури, недостатъците в системите за управление и контрол, неефективността на процедурите за възлагане на обществени поръчки и слабия административен капацитет на органите, които участват в изпълнението на проекта. По отношение на транспортната

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 41).

инфраструктура административните пречки пред инвестициите включват продължителни процедури за издаване на разрешителни за земеползване и забавяния, произтичащи от процедурите за обжалване на антимонополната служба. По отношение на енергийната ефективност публичните програми за намаляване на енергийната интензивност са фрагментирани и икономически неефективни. Има признаци, че икономии на енергия не се подобряват в съответствие с националния план за действие за енергийна ефективност. По отношение на услугите са налице някои доказателства за регулаторни ограничения. Това важи по-специално за някои от отделните професионални сектори на услугите, за които пречките за навлизане на пазара и упражняване на дейността са по-високи от средните за ЕС. Ниската степен на използване на качествени публични услуги онлайн също възпрепятства стопанската среда и отразява слабости, свързани с предлагането. Услугите на електронното управление не се възползват в пълна степен от технологичните възможности за подобряване на опита на потребителите и тяхното техническо ниво е едно то най-ниските в Съюза. Наличните доказателства сочат, че данъчните измами в Чешката република са сравнително често явление. Справянето с този проблем, особено при ДДС, е на едно от челните места в политическия дневен ред. От друга страна, не се предвиждат мерки за намаляване на относително високите разходи, свързани с плащането на данъци или за опростяване на данъчната система. Услугите за предварително попълване на данъчни декларации, предлагани от данъчните органи, са ограничени. Данъкоплатците използват в ограничена степен системите за електронно подаване на данъчни декларации, въпреки че е постигнат известен напредък в областта на ДДС. Освен това според най-новите международни доклади разходите за събиране на данъци са относително високи. Високите осигурителни вноски за сметка на работодателя спомагат за общото високо равнище на данъчно облагане на труда, а диверсификацията в други области, като например данъците върху недвижимото имущество, е ограничена.

- (9) Редица показатели сочат значителни слабости в публичната администрация. Известен напредък беше постигнат в приемането на законодателни и незаконодателни мерки в плана от 2015 г. за борба с корупцията. Законът за регистър на договорите беше одобрен от парламента през ноември 2015 г. Навременното му прилагане и по-нататъшно развитие ще подобрят прозрачността и ефективността на публичните търгове. Въпреки това някои основни промени в законодателство за борба с корупцията като изменението на Закона за конфликт на интереси и приемането на нов закон за финансирането на политическите партии все още не са се състояли. Някои от приетите мерки са трудни за прилагане и имат ограничено въздействие, а някои от планираните мерки са многократно отлагани за следващия план за действие. Въпреки положените усилия за преодоляване на недостатъците в чешката система за възлагане на обществени поръчки изпълнителен напредък може да бъде постигнат по отношение на конкуренцията и следователно по отношение на съотношението цена-качество. Това отчасти се дължи на липсата на подходящо обучение на специалистите в областта на обществените поръчки и на недостатъчния фокус върху критериите за качество при избора на изпълнител. Публичният сектор разчита до голяма степен на неконкурентни процедури с ограничена възможност за привличане на участници в търга, а комбинираните обществени поръчки се използват рядко. Въпреки това прилагането на неотдавна транспонирания директиви за обществените поръчки за модернизирани на процедурите за възлагане на обществени поръчки се очаква да бъде възможност за въвеждане на стратегическа и основана на доказателства политика в областта на обществените поръчки по отношение на професионализирането, обединяването на обществени поръчки, засиления акцент върху критерии за качество и лоялността на специалистите в областта на обществените поръчки.
- (10) Налице е значителен ръст на инвестициите в НИРД през последните години, но резултатите все още са слаби и съществуват опасения относно устойчивостта на инфраструктурата на НИРД. Понастоящем в чешката система за научни изследвания се провеждат закъснели, но значими реформи в областта на управлението, по-специално при оценяването и финансирането. Съществуващият механизъм за финансиране е фрагментиран, с недостатъчна координация между съответните органи и неясно разделение на отговорностите и приоритетите. В процес на разработване е цялостна рамка за оценка на НИРД, включваща връзки с финансирането, но постигнатият напредък е бавен. Положени са ограничени усилия за засилване на връзките между академичните среди и бизнес общността. Тези връзки са отслабени от рамката за оценка на публичните научно-изследователски институции, която не взема предвид равнището на сътрудничество с предприятията.
- (11) Реформата на висшето образование беше приета от парламента през януари 2016 г. Привлекателността на учителската професия продължава да бъде предизвикателство, като относително ниското заплащане се разглежда като една от причините за това, а в същото време учителският състав е застаряващ. Разработва се нова система за професионално развитие на преподавателите и педагогическия персонал, за да се повиши привлекателността на професията, но нейното прилагане беше отложено. Образователните резултати като цяло са добри, но те са силно повлияни от социално-икономически произход на студентите. Ниските резултати в образованието на групите в неравносечно положение, особено на ромската общност, са очевидна причина за безпокойство. Според прогнозите значителна част от децата от ромски произход напускат преждевременно училище. Голям брой деца от ромски произход получават образование извън училищата от общообразователната система и вследствие на това учебните стандарти за тях са по-ниски отколкото за останалите деца. Възможностите за обучение за учителите, което да им помогне да се справят с този проблем, са недостатъчни, като малък дял от учителите участват в дейности за професионално развитие, свързани с преподаване на смесени групи и приобщаващо образование. Приети бяха значителен брой законодателни и административни мерки за приобщаващо образование, които започват да се изпълняват. Очаква се те да допринесат за намаляването на разликите в образователните постижения между децата от ромски произход и останалите деца. През март 2016 г. парламентът прие изменения в Закона за образованието, които предвиждат удължаване на срока на задължителното образование до последната

година на предучилишно образование и гарантиране на право на място в детската градина на по-малките деца. Въпреки това неравенствата в образователната система пречат на подобряването на качеството на човешкия капитал и възпрепятстват резултатите на пазара на труда на по-късен житейски етап.

- (12) Положението на пазара на труда в Чешката република се е подобрило, но по-нататъшното увеличаване на равнището на заетостта ще зависи от по-голямото участие на слабо представените групи. Това включва жените с малки деца, нискоквалифицираните работници и членовете на ромската общност. Способностите за информиране на населението на публичните служби по заетостта в съчетание с подходящи и целенасочени политики за активен пазар на труда и индивидуализирани услуги ще допринесат за нарастване на участието на уязвимите групи. Участието на пазара на труда на жените с малки деца е възпрепятствано от продължаващата липса на достъпни и качествени услуги за грижи за деца, по-специално за децата до три години, както и от ограниченото използване на договорености за гъвкаво работно време. През последните години бяха предприети някои мерки за разрешаване на този проблем, но могат да бъдат положени повече усилия.
- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Чешката република и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Тя оцени също програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и последващите действия във връзка с препоръките към Чешката република, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Чешката република, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция и изрази становище ⁽¹⁾, че Чешката република ще спазва Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Чешката република да предприеме следните действия през периода 2016—2017 г.:

1. Да предприеме мерки за осигуряване на дългосрочната устойчивост на публичните финанси с оглед на бъдещите рискове в областта на здравеопазването. Да приеме законодателство за укрепване на фискалната рамка.
2. Да намали регулаторните и административните пречки пред инвестициите, по-специално в областта на транспорта и енергетиката, и да осигури по-голямо наличие на услуги за електронно управление. Да приеме оставащите реформи за борба с корупцията и да подобри практиките за възлагане на обществени поръчки.
3. Да укрепи управлението в системата на НИРД и да улесни връзките между академичните среди и предприятията. Да повиши привлекателността на учителската професия и да предприеме мерки за по-голямо приобщаване на децата в неравностойно положение, включително децата от ромски произход, в общообразователните училища и детските градини. Да премахне пречките пред по-голямото участие на пазара на труда на недостатъчно представените групи, по-специално на жените.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Кипър за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2016 г.**

(2016/C 299/07)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) Кипър прилага програма за макроикономически корекции до 31 март 2016 г. в съответствие с член 1, параграф 2 от Решение за изпълнение 2013/463/ЕС на Съвета ⁽³⁾. Съгласно член 12 от Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ Кипър беше освободен от мониторинга и оценката в рамките на европейския семестър за координация на икономическите политики за срока на изпълнение на програмата. След като излезе от програмата, към момента Кипър е изцяло реинтегриран в европейския семестър.
- (2) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че положението на Кипър ще бъде оценено в контекста на процедурата при макроикономически дисбаланси след приключването на програмата за макроикономически корекции. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Решение за изпълнение 2013/463/ЕС на Съвета от 13 септември 2013 г. за одобряване на програма за макроикономически мерки за Кипър и за отмяна на Решение 2013/236/ЕС (ОВ L 250, 20.9.2013 г., стр. 40).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽¹⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Кипър следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на препоръката.

- (3) Докладът за 2016 г. за Кипър беше публикуван на 7 април 2016 г. В него се оценяват икономическото и социалното положение на Кипър и предизвикателствата след излизането на страната от програмата за макроикономически корекции на 31 март 2016 г., както и напредъкът на Кипър по отношение на националните му цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 7 април 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Кипър са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, от основно значение е Кипър да се справи със значителните финансови дисбаланси под формата на частен, публичен и външен дълг, както и с високото равнище на необслужваните кредити.
- (4) На 28 април 2016 г. Кипър представи своята национална програма за реформи за 2016 г., а на 13 май 2016 г. — след изтичането на срока — и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (6) След отмяната на процедурата при прекомерен дефицит спрямо Кипър се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. Очаква се структурното салдо през 2015 г. да отчете излишък, който достига до 1,7 % от БВП и надвишава средносрочната бюджетна цел (СБЦ) със същата стойност. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. средносрочната бюджетна цел се очаква да бъде постигната отново и през 2016 г. Ако обаче политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Предвижда се структурното салдо на Кипър да се влоши повече от допустимото съгласно преходното правило за дълга. Въз основа на оценката си за програмата за стабилност и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Кипър да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Поради това ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2017 г.
- (7) Кипър осъществи важни фискални и структурни реформи в рамките на своята програма за макроикономически корекции. Предстои да бъдат приети някои актове на вторичното законодателство по отношение на процедурите за изготвяне на бюджета, изискванията за текущи бюджетни корекции и отговорностите на служителите на контролните органи. В публичния сектор все още е налице неефективност. По-специално, разходите за заплати (като процент от БВП) на публичната администрация са сред най-високите в еврозоната, а същевременно показателите за ефективност се задържат на средно равнище, което може да се сведе до липсата на мобилност и на стимули за постигане на резултати. За държавните комунални услуги (в сферата на телекомуникациите и на енергетиката) са характерни високи цени и те са все още относително защитени от конкуренция. В рамките на програмата за макроикономически корекции Кипър пое ангажимент да въведе задължителен механизъм, с който се ограничава увеличението на заплатите на държавните служители, като средство за гарантиране на дългосрочната устойчивост на публичните финанси. Въпреки че законопроектът е изготвен и внесен в Камарата на представителите, той все още предстои да бъде приет. В рамките на програмата за макроикономически корекции, с цел подобряване на ефективността на публичния сектор са предвидени хоризонтална реформа на публичната администрация, план за реформи на местните органи и нов закон за управлението на държавните предприятия, но съответното законодателство все още не е прието.

⁽¹⁾ ОВ С 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (8) Дългът на частния сектор в Кипър продължава да е прекомерен. Въпреки че реформираните законодателни рамки на принудителното изпълнение и несъстоятелността са важна стъпка към балансиране на правата на кредитополучателите и на кредиторите, все още има място за по-добрата им ефективност, както и за разширяване на техния обхват. Редица недостатъци във функционирането на посочените рамки са пречки за постигането на устойчива низходяща тенденция на частния дълг и за по-бързото намаляване на необслужваните кредити. Това се отразява и на възможностите за втори шанс на предприемачите след фалит. Налице са и недостатъци във функционирането във връзка с решенията за реструктуриране на дълга на частния сектор. Освен това с цел ефективно прилагане на законодателството в областта на несъстоятелността е важно да се приемат всички необходими нормативни актове и правила, свързани с гражданския процес. За пълноценното функциониране на Службата по несъстоятелност са необходими подходящ персонал, информационно-технологична инфраструктура, както и достатъчно на брой подходящо обучени и лицензирани синдици. Освен това наличието на надеждни и бързи системи за издаването и прехвърлянето на актове за собственост са от решаващо значение, за да се избегнат висящи съдебни дела и да се осигурят предпазни механизми на купувачите за правилното определяне на права на собственост, като се допринася за възстановяване на доверието в пазара на недвижими имоти.
- (9) Кипър е изправен също така пред изключително важни предизвикателства по отношение на функционирането на съдебната система. Неефективните съдебни процедури и ограниченият капацитет водят до значителни закъснения в разглеждането на съдебните дела, което възпрепятства функционирането на законодателните рамки на принудителното изпълнение и несъстоятелността и отслабва бизнес средата като цяло. При липсата на реформа в областта на гражданското процесуално право разглеждането на съдебни дела и изпълнението на съдебни решения, както и намаляването на дела на висящите съдебни дела, продължават да са бавни.
- (10) В рамките на програмата за макроикономически корекции е постигнат значителен напредък за реструктуриране и възстановяване на доверието в кипърската финансова система. Кипър обаче все още е изправен пред предизвикателството да се възстанови нормалното кредитиране на икономиката и да се намалят необслужваните кредити, които възлизат на около 55 % от всички кредити на домакинствата и нефинансовите предприятия. Високият корпоративен дълг намалява конкурентоспособността на предприятията и ограничава възможностите им за инвестиции и растеж. Въпреки постигнатия напредък усилията на банките за реструктуриране на дълга на жизнеспособни кредитополучатели все още не са довели до осезаеми резултати, а заделянето на провизии за необслужвани експозиции продължава да е относително умерено. Слабостите, свързани с изпълнението на договорите и с дисциплината на погасяване, се отразяват неблагоприятно на капацитета за справяне със стратегическото неизпълнение на задължения, както и на възможността да се преодолее формирането на необслужвани кредити. Освен това независимо от създаването на кредитния регистър, банките имат ограничен достъп до информацията относно доходите и активите на кредитополучателите.
- (11) Кипър е постигнал много в извеждането на икономиката от рецесията, но инвестициите продължават да са ниски, а потенциалният икономически растеж е слаб. В рамките на програмата Кипър прие план за действие за растеж с цел да се повиши конкуренцията, да се подобрят стимулите за иновации и да се улеснят инвестициите чрез създаването на по-прозрачна и ефикасна среда за осъществяване на дейност и чрез облекчаване на процедурите за лицензиране и издаване на разрешения. Прилагането на план за приватизация, както и укрепването на националните регулаторни органи целят привличането на чуждестранни инвестиции за повишаване на производителността. Понастоящем стартиращите предприятия и МСП имат много ограничени възможности за достъп до финансиране предвид строгите условия за банково кредитиране и липсата на алтернативни източници на финансиране. Достъпът до финансиране може да бъде улеснен чрез по-добра координация на инструментите на ЕС, като например европейските структурни и инвестиционни фондове, Европейският фонд за стратегически инвестиции и програмите за конкурентоспособност на ЕС.
- (12) Пазарът на труда започна да се възстановява през 2015 г., но безработицата продължава да е висока, въпреки отчетения спад. По-специално, безпокойство будят младежката и дългосрочната безработица. Вzeti са мерки, свързани с активните политики по заетостта и с публичните служби по заетостта. Въпреки това публичните служби по заетостта все още не разполагат с достатъчно капацитет да се справят с търсенето, да предоставят качествено съдействие при търсенето на работа и консултации, както и да достигат до нерегистрираните безработни. Плановите за укрепване на административния капацитет на публичните служби по заетостта — включително специализирането и увеличаването на броя на съветниците, отговарящи пряко на нуждите на клиентите — са забавени. Ефективността на активните политики на пазара на труда е отслабена поради липсата на ефективен мониторинг на качеството на текущите програми.
- (13) Участието на младите хора в професионалното образование и обучение продължава да е слабо и липсва ангажираност от страна на работодателите в обучението на студентите. В процес на прилагане обаче са мерки в съответствие със стратегията за професионалното образование и обучение.

- (14) В Кипър няма всеобщо здравно осигуряване и неговата система на здравеопазване не успява да осигури адекватен и ефективен достъп до здравни грижи. При слабото публично финансиране за здравеопазването незадоволените потребности (поради разходите за услугите и преките плащания от страна на пациентите) са значително по-високи в сравнение с други държави — членки на ЕС. Все още има място за подобряване на ефективността на използване на ресурсите. По-голямата автономия на обществените болници и създаването на национална система за здравеопазване са сред мерките, считани за подходящи, но все още неприети, с цел подобряване на адекватността и на разходната ефективност на кипърската система на здравеопазване.
- (15) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Кипър и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи на Кипър. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Кипър, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (17) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—5 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Кипър да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. След като коригира прекомерния дефицит, да спазва средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г. До края на 2016 г. да въведе задължителен механизъм, с който се ограничава ръстът на възнагражденията на държавните служители. До края на 2016 г. да приеме хоризонталната реформа на публичната администрация и закона за управление на държавните предприятия, както и да осъществи реформата на местните органи. До края на 2016 г. да приеме вторичното законодателство, за да се допълни новата бюджетна рамка.
2. До юни 2017 г. да преодолее пречките пред пълното прилагане на законодателните рамки за несъстоятелността и принудителното изпълнение, както и да осигури подходящи ресурси за Службата по несъстоятелността. Да осигури надеждни и бързи системи за издаването на актове за собственост и за прехвърлянето на права върху недвижимо имущество. Да повиши ефективността и капацитета на съдебната система. Да измени гражданското процесуално право.
3. До края на 2016 г. да предприеме допълнителни мерки, за да се гарантира намаляване на необслужваните заеми и осигуряване на точни оценки на обезпеченията за целите на провизиите. Да разшири обхвата на информацията, предоставяна на кредиторите, и да увеличи предоставяната понастоящем информация, за да може кредитният регистър да функционира напълно ефективно.
4. Да отстрани пречките пред инвестициите, по-специално чрез изпълнение на плана за действие за растеж, спазване на плана за приватизация, както и като се укрепят националните регулаторни органи. Да предприеме мерки за подобряване на достъпа до финансиране за малките и средните предприятия.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

5. Да увеличи капацитета на публичните служби по заетостта и предоставяните от тях услуги за дългосрочно безработните; да подобри дейностите за достигане до нерегистрираните безработни. Да приеме законодателство за реформа на болниците и да постигне напредък по планираното прилагане на всеобщо здравно осигуряване.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета

Председател

P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на България за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на България за 2016 г.**

(2016/C 299/08)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че България е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за България за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на България в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията прие съобщение, в което се представят резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в България са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално икономиката се характеризира с все още съществуващи слабости във финансовия сектор и значителна задлъжнялост на предприятията в условията на висока безработица.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (3) На 15 април 2016 г. България представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо България понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо до — 1,9 % от БВП през 2016 г. и после до — 0,2 % от БВП през 2019 г. Очаква се средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — да бъде постигната от 2017 г. нататък. Според програмата за конвергенция съотношението дълг/БВП се очаква да достигне върха си от 31,8 % през 2018 г. и да спадне до 30,8 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е леко благоприятен. Необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. съществува риск от известно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г., както и през 2017 г., ако политиките останат непроменени. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Съветът е на мнение, че се очаква България да спазва като цяло разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Въпреки това през 2016 г. и 2017 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да се гарантира спазването на тези разпоредби.
- (6) България постигна известен напредък в изпълнението на миналогодишната препоръка да направи разходите си за здравеопазване по-ефективни, по-специално чрез изработване на национална здравна карта, която ще позволи медицинските разходи да се планират в съответствие с териториални критерии и нуждите на населението. Българската система на здравеопазването е изправена пред съществени предизвикателства, включително ограничен достъп, ниска степен на финансиране и слаби здравни резултати. Въпреки положените напоследък усилия за подобряване на събирането на данъци, сенчестата икономика продължава да бъде значително предизвикателство, което засяга публичните приходи. Недекларираният труд, включително възнагражденията, които не са изцяло декларирани, и неплащането на социалноосигурителни вноски, нарушава функционирането на пазара на труда и намалява данъчните приходи.
- (7) Случаи на неразумни бизнес практики във финансовия сектор, особено в банковия сектор, съчетани с неефективен надзор, създадоха подходяща среда за натрупване на дисбаланси. Цялостното извършване на започнатите неотдавна прегледи на банковия, застрахователния сектор и на сектора на пенсионните фондове по прозрачен начин и в съответствие с най-добрите международни практики, както и предприемането на необходимите последващи действия ще засилят доверието във финансовия сектор. Освен това непрестанните усилия за подобряване на финансовия надзор както в банковия, така и в небанковия сектор ще играят важна роля за укрепването на финансовата система, така че тя да може да осигурява поддръжка на започващото макроикономическо възстановяване.
- (8) Пазарът на труда отбелязва скромно възстановяване, но неизчезващите слабости продължават да възпрепятстват растежа и да ограничават капацитета за адаптиране на икономиката. Пречки пред адаптирането на пазара на труда са структурното естество на дългосрочната безработица, намаляващата и остаряваща работна сила, слабото участие на пазара на труда и несъответствието между търсените и предлаганите умения. Въпреки че безработицата постепенно намалява, все още са налице сериозни предизвикателства, например по отношение на дългосрочно безработните и на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

Активните политики по заетостта биха могли да играят по-изявена роля за подпомагането на тези групи да получат достъп до пазара на труда. Активизирането на хората, получаващи социални обезщетения, се възпрепятства от фрагментирането и ограниченото сътрудничество между различните агенции, предоставящи обезщетения и услуги за интегриране на пазара на труда. В рамките на пилотен проект бяха разработени специализирани центрове за заетост и социално подпомагане, които съчетават услугите на Агенцията по заетостта и Агенцията за социално подпомагане, но все още не е взето решение проектът да бъде реализиран отново в по-голям мащаб след приключването му през декември 2016 г.

- (9) Въпреки че минималната работна заплата в България все още е най-ниската в Съюза, тя се е увеличила значително от 2011 г. насам, като липсата на обективни критерии за определяне на минималната работна заплата създава несигурност. Въпреки усилията на правителството и социалните партньори в тази област, България все още не разполага с ясни насоки или прозрачни критерии за определяне на минималната работна заплата, които да отчитат въздействието ѝ върху създаването на работни места, социалните условия и конкурентоспособността.
- (10) В България продължава да съществува много висок дял на хора, изложени на риск от бедност или социално изключване, и много високо равнище на неравенство. Продължаващите предизвикателства, свързани с интегрирането на ромите на пазара на труда, улесняването на прехода от училище към работа и подобряването на обхвата и ефективността на социалните политики и политиките в областта на здравеопазването и пазара на труда, възпрепятстват напредъка в борбата със социалното изключване и бедността. Осигуряваните от схемата на общия минимален доход подкрепа и обхват за населението са много ограничени. Равнището на надбавката е под прага на бедността и не е увеличавано в съответствие с промените в средната и минималната заплата през последните години. Оценките на обсега на общия минимален доход показват, че голяма част от предвидените бенефициери не получават обезщетения. По-резултатното обхващане на целевите групи, като същевременно се запазва фискалната отговорност, ще спомогне за намаляване на бедността.
- (11) Образователната система разполага с ограничени възможности за включването на уязвимите групи и за осигуряването на учащите се на необходимите им умения. Уязвими групи, като ромите и учениците от бедни семейства, продължават да са изправени пред значителни пречки при достъпа до образование и завършването на образование. Равнището на записване за учене сред ромите е значително по-ниско на всички степени на образованието, отколкото за останалата част от населението. Процентът на преждевременно напусналите училище продължава да нараства и е особено висок в селските райони и в по-слаборазвитите области. Премахването на пречките пред участието в образование в ранна детска възраст на децата в неравностойно положение е от основно значение за повишаване на образователните резултати и предотвратяване на случаите на отпадане от училище. Новият Закон за предучилищното и училищното образование, приет от Народното събрание през септември 2015 г., е важна стъпка към всеобхватна реформа на училищната система. Прилагането на това законодателство, заедно с целеви мерки за преодоляване на незаконодателните пречки пред пълноценното участие на групите в неравностойно положение в образованието, следва да допринесе за повишаването на потенциала за растеж на българската икономика, както и на социалното сближаване в дългосрочен план. Във висшето образование процентите на записаните и на завършилите нарастват, а равнището на заетост на наскоро дипломираните се възстановява бавно, но остава все пак значително под средното за ЕС.
- (12) Продължават да съществуват значителни рискове, произтичащи от високата задлъжнялост на предприятията и пречките пред нейното намаляване. Съществуващата правна уредба на несъстоятелността не дава възможност за ефективен процес на реструктуриране на дълга и не спомага особено за справяне с високото равнище на задлъжнялост на предприятията. Реформите за улесняване на производствата по корпоративна несъстоятелност биха могли да подобрят намаляването на задлъжнялостта и да доведат до предоставянето на нови заеми и инвестиции.
- (13) Системата за възлагане на обществени поръчки в България продължава да страда от структурни слабости, включително системни нередности в процедурите за възлагане на обществени поръчки, липса на административен капацитет и недостатъчни механизми за контрол, съчетани със систематично обжалване в съдилищата, което често забавя дейностите на място. Преходът към изцяло електронни обществени поръчки отбелязва само ограничен напредък. Недостатъците в българската система за възлагане на обществени поръчки доведоха до прекъсване на плащанията и финансови корекции в програмите за финансиране от ЕС и засягат също бизнес средата в по-общ план.
- (14) Нестабилните политики и липсата на доверие в основни обществени институции като съдебната власт представляват значителни фактори, възпиращи инвестициите в българската икономика. Бавното осъществяване на реформите на публичната администрация и реформите в специфични сектори, като научните изследвания, иновациите и енергетиката затрудняват подобряването на инвестиционния климат. Макар че България прие стратегическа рамка за реформиране и модернизиране на публичната си администрация, напредъкът е бавен и изпълнението често се отлага. Новото законодателство не е предмет на систематична оценка на въздействието, при все че бяха положени известни усилия това да бъде променено. Честите промени в правната уредба създават несигурност и засягат бизнес средата. Корупцията продължава да бъде съществен проблем и отговорът на националните органи продължава да бъде възпрепятстван от слабите и фрагментирани институции. В рамките на Механизма за сътрудничество и проверка България получава препоръки относно съдебната реформа и борбата с корупцията и организираната престъпност. Това е причината посочените области да не са обхванати в специфичните препоръки за България, въпреки че са от съществено значение за цялостната бизнес среда.

- (15) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на България и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към България, отправени през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в България, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1 — 4 по-долу.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разглежда програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (17) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разглежда националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 — 4 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на България да предприеме следните действия през 2016 и 2017 г.:

1. Да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 и 2017 г. Да продължи да подобрява събирането на данъци и да вземе мерки за намаляване на размера на неформалната икономика, включително недекларирания труд.
2. До края на 2016 г. да приключи анализа на качеството на активите и тестовите за устойчивост на банките. До края на 2016 г. да приключи анализа на счетоводния баланс и тестовите за устойчивост на застрахователните предприятия, както и анализа на активите на частните пенсионни фондове. Да предприеме, според необходимостта, последващи действия в тези три сектора и да продължи да подобрява банковия и небанковия надзор.
3. Да подсили и интегрира социалното подпомагане, включително съответните социални услуги, и активните политики по заетостта, по-специално за дългосрочно безработните и за младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение. Да увеличи предоставянето на качествено образование на групите в неравностойно положение, включително ромите. Да подобри ефективността на системата на здравеопазване чрез подобряване на достъпа и финансирането, както и на здравните резултати. В консултация със социалните партньори да състави насоки и критерии за определянето на минималната работна заплата. Да увеличи обхвата и адекватността на схемата на общия минимален доход.
4. Да реформира правната уредба на несъстоятелността, за да се ускорят процедурите за възстановяване и реструктуриране и да се подобрят ефективността и прозрачността на тези процедури. Да увеличи капацитета на съдилищата по отношение на производствата по несъстоятелност. Да укрепи капацитета на Агенцията по обществени поръчки и на възлагащите органи и да подобри планирането и контрола на процедурите за възлагане на обществени поръчки, по-конкретно чрез цялостно изпълнение на Националната стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки (2014—2020 г.). Да ускори въвеждането на електронни обществени поръчки.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Белгия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за 2016 г.**

(2016/C 299/09)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Белгия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Белгия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Белгия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Белгия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и включва задълбочения преглед съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Белгия няма

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

макроикономически дисбаланси. Слабото представяне на външните пазари, в съчетание с високата публична задлъжнялост, може да създадат рискове в бъдеще. Последните развития обаче показват, че има подобрение на конкурентоспособността. Коригиращите мерки — включващи задържане на заплатите и намаляване на размера на социалноосигурителните вноски — са довели до забавяне на растежа на разходите за труд. Държавният дълг не намалява, но краткосрочните рискове изглеждат овладени.

- (3) На 29 април 2016 г. Белгия представи своята Национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) В Програмата за стабилност за 2016 г. се посочва, че извънредният приток на бежанци през 2015 и 2016 г. и извънредните мерки за сигурност през 2016 г. са оказали значително въздействие върху бюджета, и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи за бежанците възлизат на 0,03 % от БВП през 2015 г., а допълнителното въздействие през 2016 г. се оценява на 0,17 % от БВП за разходите, свързани с бежанците, и на 0,12 % от БВП за мерките за сигурност. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, както и сериозната терористична заплаха са извънредни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Белгия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2015 г. бе намален, за да се вземат под внимание допълнителните разходи, свързани с бежанците. Що се отнася до 2016 г., през пролетта на 2017 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от белгийските органи.
- (6) Спрямо Белгия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. На 18 май 2016 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, тъй като Белгия не постигна достатъчен напредък в спазването на правилото за дълга през 2015 г. В анализа се стига до заключението, че следва да се счита, че критерият за дълга е спазен. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо — от дефицит в размер на 2,6 % от БВП през 2015 г. до -0,2 % от БВП през 2019 г. Преразгледаната средносрочна бюджетна цел, определена при балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, се очаква да бъде постигната през 2018 г. Преизчисленото структурно салдо⁽²⁾ обаче все още показва структурен дефицит от 0,4 % от БВП през 2018 г. Според Програмата за стабилност съотношението дълг/БВП се очаква да достигне своя връх от 106,2 % от БВП през 2016 г. и да спадне до 99,6 % от БВП до 2019 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. Въпреки това необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2016 г., както и през 2016 г. и 2017 г., разглеждани заедно, ако политиките останат непроменени. Ако в оценката не се вземе предвид въздействието върху бюджета от извънредния приток на бежанци и от извънредните мерки за сигурност, прогнозираното отклонение през 2016 г. вече не е значително. Не се очаква Белгия да се да се съобрази с преходното правило за дълга през 2016 г., нито с референтния показател за съкращаване на дълга след края на преходния период. Въз основа на своята оценка на Програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Белгия да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. и 2017 г.
- (7) Високата публична задлъжнялост е съчетана със слаби резултати за износа и конкурентоспособността. Представянето на външните пазари се влошава от 2000 г. насам, както е видно от загубата на пазарни дялове на световно равнище, и се утежнява от насочването на износа предимно към по-слабо динамични пазари. Въпреки че през последните години е спряла отрицателната тенденция при пазарните дялове, натрупаните загуби остават

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо, преизчислено от Комисията по общоприетата методика въз основа на информацията в Програмата за стабилност.

значителни по размер. Специализацията в пазарни сегменти, изложени в по-голяма степен на ценова конкуренция, също ограничава капацитета за износ на страната. Това е особено трудно съвместимо с високите разходи за труд в страната. Доскоро разходите за труд за единица продукция се увеличаваха бързо в резултат на ниския растеж на производителността, и в частност на бързия растеж на заплатите. Последният може да се обясни с някои характеристики на системата за определяне на заплатите. От една страна, маржовете за растежа на реалните заплати многократно са били определяни на твърде високи равнища. От друга страна, инфлацията многократно е надхвърлила очакванията и инфлацията в съседните държави. Структурната разлика между същинската инфлация в Белгия и в съседните страни се дължи главно на по-големия ръст на цените в сферата на услугите и на неоптималното функциониране на пазара на дребно. Тази инфлация се е отразила на ръста на заплатите чрез общата практика на автоматична индексация. Тези два фактора са отслабили ефективността на тясно координираната система за определяне на заплатите. За да се спрат намаляването на конкурентоспособността и отрицателното му въздействие върху резултатите за износа и върху заетостта, белгийските органи са се намесили в процеса на определяне на заплатите през последните години. Наложени са мерки за задържане на заплатите, включително ограничения на увеличението на реалните заплати, както и преустановяване на схемите за индексация на заплатите. Освен това се въвеждат намаления на размера на социалноосигурителните вноски. За да се гарантира устойчивостта на корекцията обаче, са необходими структурни реформи в рамката за определяне на заплатите в съответствие с препоръките на Съвета от предходни години. Въпреки че правителството възнамерява да преразгледа Закона от 1996 г. за насърчване на заетостта и защита на конкурентоспособността, който осигурява основата, върху която социалните партньори определят „нормата за заплатите“ на всеки две години — досега е постигнат малък напредък. Установяването на по-непосредствена връзка между заплатите и производителността ще позволи да бъдат запазени неотдашните постижения и да бъде предотвратено повторното възникване на минали проблеми.

- (8) Известен напредък бе постигнат по отношение на цялостното функциониране на пазара на труда. Стимулите за работа бяха укрепени от мерки за намаляване на данъчната тежест и от промени в системата за обезщетения при безработица. Значителните разлики в равнището на заетост между определени групи от населението обаче продължават да водят до хронично ниско използване на работната ръка, особено сред нискоквалифицираните, младите хора, по-възрастните хора и хората с мигрантски произход. Освен това пределните данъчни ставки при навлизането или завръщането на пазара на труда водят до „капана“ на неактивността и на ниските заплати за вторите работещи членове на домакинството и за специфични видове домакинства, като например неженените/неомъжените лица и самотните родители. Ето защо е важно да се усъвършенстват и прилагат политики, чиято цел е да се насърчи преминаването от незаетост или безработица към заетост. Неравенствата в образованието, свързани със социално-икономическо положение, са сред най-високите в Съюза и незадоволителните резултати на образователната система обясняват отчасти слабото представяне на пазара на труда на хората с мигрантски произход. Понастоящем се въвеждат реформи в образователната система, които са разработени специално за справяне с преждевременното напускане на училище и за подобряване на предоставянето на грижи и образование в ранна детска възраст. Компетентните органи се стремят и към подобряване на качеството и на практическата приложимост на системата на професионалното обучение. Тези реформи биха могли да улеснят прехода към икономика, основана на знанието и насочена все повече към сектора на услугите, да намалят несъответствията между търсените и предлаганите умения и да облекчат недостига на работна ръка в някои професии. Освен това предвид много ниските активности и равнища на заетост на по-възрастните работници са необходими политики, с които се насърчава активният живот на възрастните хора и се стимулира търсенето на пазара на труда на по-възрастни работници. И накрая, може да бъде оправдано въвеждането на допълнителни данъчни мерки, за да се улесни започването на работа.
- (9) Налице е все още значителен потенциал за подобряване на неразходното измерение на външната конкурентоспособност. За да бъдат съхранени и повишени настоящите равнища на благосъстояние, трябва да бъде поставен силен акцент върху повишаването на производителността и върху инвестициите в създаването на капитал, основан на знанието. За това са необходими постоянни усилия за преминаване към продукти и свързаните с тях услуги, които се намират по-високо по веригата за създаване на стойност, въз основа на по-добри резултати в областта на иновациите и остойностяването на научноизследователската и развойната дейност. Независимо от висококачествената си публична система за научни изследвания в Белгия има относително малък брой бързо растящи предприятия в иновационни сектори. Освен това бизнес средата е възпрепятствана от административна и регулаторна тежест, която пречи на създаването и разрастването на дружествата. Изискванията за притежаване на акции или дялове и ограниченията по отношение на правата на глас, правната форма и мултидисциплинарните дейности отслабват динамиката на пазара за бизнес услуги. Същият ефект в сектора на търговията на дребно имат ограниченията от оперативна естество и ограниченията относно това къде търговците на дребно могат да установят своите помещения. Освен това има недостатъци в ефективността на съдебната система — с ниска степен на навлизане на информационни и комуникационни технологии. Вzeti заедно, тези фактори представляват значителни пречки пред частните инвестиции. Недостатъчната инфраструктура и продължаващите затруднения също имат възпиращ ефект върху растежа на производителността и инвестициите. Транспортната мрежа изпитва най-остра нужда от инвестиции. Географското местоположение на Белгия, в съчетание с присъствието на международни организации, дават възможност на страната да привлече много разпределителни центрове, логистични бази и международни центри на различни дружества. Все по-големият проблем със задърстванията в пиковите часове обаче намалява привлекателността на страната за чуждестранните инвеститори и води до

значителни икономически и екологични разходи. Белгия също така се очаква да не изпълни своята цел за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. и страда от сериозни проблеми, свързани със замърсяването на въздуха. Като се има предвид високата концентрация на икономическа дейност в района около столицата и пристанищата, най-неотложните предизвикателства са да се подобри основната железопътна и пътна инфраструктура и да се премахнат липсващите връзки между основните икономически центрове. Същевременно е важно да се разреши проблемът със задръстванията в пиковите часове чрез подобряване на услугите на обществен транспорт, оптимизиране на управлението на трафика и премахване на вредните пазарни ефекти и на неблагоприятните данъчни стимули, като например благоприятното третиране на служебните автомобили.

- (10) Друго предизвикателство е свързано с адекватността на производството на електроенергия на вътрешния пазар и сигурността на доставките като цяло. Непланираното спиране на работата на няколко ядрени инсталации породи опасения относно начина за постигане на баланс между търсенето и предлагането на електроенергия, но многократно променяният график за извеждане от експлоатация на ядрените съоръжения създава климат, който не благоприятства вземането на дългосрочни инвестиционни решения. Това намира отражение в по-високия внос и във все по-слабата сигурност на доставките. Въпреки че рисковете за доставките са овладени в краткосрочен план, все още са необходими значителни инвестиции в по-дългосрочна перспектива. Освен значителен нов капацитет на вътрешното производство и допълнително увеличение на инфраструктурните връзки е необходимо да се изградят интелигентни енергийни мрежи за управление на търсенето. Като се имат предвид значителното време за големи проекти в енергийния сектор и голямата нужда от заместващи мощности през следващото десетилетие, ще бъдат необходими бързи действия, по-специално под формата на подходяща правна рамка, която да насърчава увеличаването на производствения капацитет.
- (11) Белгия е отбелязала известен напредък в реформата на данъчната система, по-специално чрез прехвърляне на данъчната тежест от труда към други данъчни основи, което постепенно ще намали данъчната тежест върху труда. Намаляването на подоходното облагане на физическите лица, както и на социалноосигурителните вноски на работодателите също ще имат благоприятен ефект. Въпреки това данъчната система продължава да е сложна; данъчните основи се подкопават от специфични изключения, приспадания и намалени данъчни ставки. Някои от тях водят до загуба на приходи, вредни икономически ефекти и голяма административна тежест. Освен това прехвърлянето на данъчната тежест не изглежда неутрално от бюджетна гледна точка. Все още има значителни възможности за подобряване на структурата на данъчната система чрез допълнително разширяване на данъчната основа, което да даде възможност както за по-ниски законоустановени ставки, така и за по-малко вредни ефекти. Съществува и значителен потенциал за „екологично“ прехвърляне на данъчната тежест, с оглед на, наред с другото, по-благоприятното данъчно третиране на служебните автомобили и на картите за покупка на гориво. Това третиране увеличава замърсяването, задръстванията и емисиите на парникови газове.
- (12) През последните години Белгия е постигнала значителен напредък в реформирането на пенсионната система. Със закона от 10 август 2015 г. — за увеличението на пенсионната възраст, условията за ранно пенсиониране и минималната възраст за получаване на наследствени пенсии, се установяват нова минимална възраст и критерии за продължителността на трудовия стаж при обикновените пенсии. Дори след неотдашните реформи обаче прогнозираното увеличение на пенсионните разходи към БВП остава значително. Въвеждането на автоматична връзка с промените в средната продължителност на живота, както беше препоръчано в миналото, би понижило средносрочните и дългосрочните рискове за устойчивостта. В това отношение правителството обяви намерението си да въведе пенсионна система, основаваща се на кредити, която да даде възможност за механизми за автоматична корекция в отговор на демографските промени. Тези въпроси ще продължат да се наблюдават отблизо в рамките на европейския семестър.
- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Белгия и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя извърши и оценка на Програмата за стабилност и на Националната програма за реформи и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Белгия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Белгия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа Програмата за стабилност на Белгия, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Белгия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 и 2017 г. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да бъде договорено задължително разпределение на бюджетните цели между всички равнища на управление. Да опрости данъчната система и да премахне нарушаващите търговията данъчни разходи.
2. Да извърши планираното преразглеждане на Закона от 1996 г. за насърчаване на заетостта и защита на конкурентоспособността, след консултация със социалните партньори. Да гарантира, че заплатите се променят в съответствие с производителността. Да гарантира ефективност на политиките за активизиране на пазара на труда. Да постигне напредък в реформите в образованието и професионалното обучение и да осигурява подкрепа в областта на обучението за групите в неравностойно положение, особено за хората с мигрантски произход.
3. Да увеличи капацитета за иновации, по-специално чрез насърчаване на инвестициите в създаването на интелектуален капитал. Да увеличи конкуренцията в сектора на бизнес услугите и сектора на търговията на дребно чрез премахване на неоправданите оперативни ограничения и ограничения пред установяването. Да вземе мерки по отношение на инвестициите в транспортна инфраструктура и в мощности за производство на енергия.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета по програмата за стабилност на Нидерландия за 2016 г.**

(2016/C 299/10)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Нидерландия беше посочена сред държавите членки, които ще бъдат обект на задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета за икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и беше приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимовъзвръзаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Нидерландия следва да осигури пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Нидерландия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Нидерландия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той също включва задълбочен преглед съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Нидерландия са налице макроикономически дисбаланси. От решаващо значение е справянето с много големия размер на дълга на домакинствата.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

Големите и трайни излишъци по текущата сметка, които отразяват структурните характеристики на икономиката и определянето на политиката по отношение на нефинансовите предприятия, продължават да бъдат предизвикателство, с оглед също така на странични ефекти в други държави членки от еврозоната.

- (3) На 28 април 2016 г. Нидерландия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Специфичните за всяка държава препоръки бяха разгледани при планирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Като е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще се възползва от тази разпоредба в насоките относно прилагането на мерките, които обвързват ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Нидерландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира постепенно подобрене в своето номинално салдо, което трябва да достигне 0,1 % от БВП през 2019 г. В същото време правителството предвижда влошаване на преизчисленото структурно салдо⁽²⁾ през 2016 г., като то достигне -1,4 % от БВП, и неговото подобрене след това. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — се планира да се постигне през 2019 г. При все това, въз основа на преизчисленото структурно салдо средносрочната бюджетна цел би била вече постигната до 2018 г. Съгласно програмата за стабилност съотношението на държавния дълг към БВП се очаква да достигне 65,4 % през 2016 г. и след това постепенно да намалее до 58,9 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. за Нидерландия съществува риск от известно отклонение от изискванията по предпазните мерки през 2016 г. и през 2016 и 2017 г., взети заедно, при непроменени политики. Очаква се Нидерландия да спази преходното правило за дълга през 2016 г. и след края на преходния период да спази референтната стойност за намаляването на дълга през 2017 г. Въз основа на програмата за стабилност и като се вземе предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Съветът е на мнение, че Нидерландия ще спази в общи линии разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. При все това, ще бъдат необходими допълнителни мерки, за да се гарантира това спазване през 2016 и 2017 г.
- (6) Неотдавнашното нарастване на заетостта може да бъде изцяло свързано с увеличаване на броя на лицата, наети на срочни договори, и броя на самостоятелно заетите лица. Въпреки че Нидерландия е предприела мерки за решаване на този проблем, е необходим по-всеобхватен подход. Ниската степен на преминаване от временни към постоянни договори, все още създава риск от сегментиране на пазара на труда. Наблюдава се висок и растящ процент на временни договори в контекста на големи различия в разпоредбите за защита на заетостта, свързани с временните договори, от една страна, и с постоянните договори, от друга. Самостоятелно заетите лица без наети лица се по-често недостатъчно застраховани срещу инвалидност, безработица и старост, което може да окаже влияние върху устойчивостта на системата за социално осигуряване в дългосрочен план. Бяха въведени редица мерки, които намаляват различията между постоянните и временните договори. Благоприятният данъчен режим и липсата на задължения за плащане на определени социалноосигурителни вноски продължават да предоставят финансови стимули за самостоятелна заетост.
- (7) Едно от ключовите предизвикателства за справянето с високата задължнялост на домакинствата е свързано с жилищния пазар, където липсата на гъвкавост и небалансираните стимули, натрупани в продължение на десетилетия, оформят моделите на жилищното финансиране и на спестяванията в сектора. Склонността на домакинствата за ливъридж на brutния ипотечен дълг спрямо жилищното имущество до голяма степен отразява дългосрочните фискални стимули, по-специално данъчното приспадане на лихвите по ипотечните кредити. От 2012 г. насам бяха приложени поредица от мерки за частично справяне с това, но те не са били ускорени в съответствие с препоръката на Съвета от 2015 г. Развитието на добре функциониращ пазар за наем на жилища е ограничено от субсидии в други жилищни подсектори. Секторът на социалното жилищно настаняване е един от най-големите в Съюза, но разпределянето на жилищата не винаги е ефективно за хората, които наистина имат нужда от това. В сектора на социалното жилищно настаняване беше въведено по-голямо диференциране на наемите въз основа на доходите. Предприятията за жилищно настаняване ще трябва да отделят дейностите си от общ икономически интерес (т.е. социалното жилищно настаняване) от другите дейности. Като се има предвид, че

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо се преизчислява от Комисията въз основа на информацията в програмата за стабилност по общоприетата методика.

някои небалансирани стимули относно обвързване на наемите с доходите по отношение пазара на социалното жилишно настаняване са били отстранени, е уместно тази част от препоръката на Съвета от 2015 г. да бъде пренасочена към наблюдение на положението. Същевременно, жилищният пазар продължава да бъде значително нарушен и продължава да поражда склонност към задлъжняване на домакинствата. Необходим е по-нататъшен напредък по тези въпроси.

- (8) В допълнение към нарушенията на пазара на жилища, задължителните неданъчни вноски към втория стълб на пенсионната система влияят на располагаемия доход на домакинствата. Вторият стълб на пенсионната система показва добри резултати по отношение на качеството и адекватността на пенсиите, но има недостатъци по отношение на справедливостта между поколенията, прозрачността и устойчивостта на икономически шокове. През последните години устойчивостта на пенсионната система е засилена чрез повишаване на пенсионната възраст до 67 години до 2021 г. и обвързването ѝ със средната продължителност на живота след това. Като средно равнище пенсионните вноски намаляха, тъй като максималният процент на натрупване, освободен от данък, беше намален. Едно подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях извън приетите правила за индексирането и финансовите буфери (рамка за финансова оценка), ще помогне на домакинствата да разпределят финансовите си средства по по-благоприятстващ за растежа начин. Правителството обяви намерението си за реформа на втория пенсионен стълб в значителна степен с участието на социалните партньори, с цел да се създаде по-прозрачна и по-справедлива в актюерски аспект система.
- (9) Инвестициите спаднаха значително по време на икономическата криза и само частично са се възстановили. Слабостите при общоикономическите инвестиции изглеждат са със силно цикличен характер. Те са движени от спад на жилищния пазар и избора на фискална консолидация. Въпреки че бариерите пред инвестициите изглеждат незначителни, ниското ниво на инвестициите в строителния сектор и в областта на енергията от възобновяеми източници е свързано с несигурността на пазара и регулаторните фактори. Въпреки подобряването на кредитните условия, рисковете за отпускане на нови заеми са увеличени при сегашните финансови условия. Държавните разходи за НИРД намаляват от 2014 г. насам, а частните разходи за НИРД остават ниски. Поради това през 2015 г. Съветът препоръча Нидерландия да пренасочи публичните разходи към подпомагане на инвестициите в НИРД и да работи по подобряване на частните разходи за НИРД. Публичните и частните разходи за НИРД са ниски в сравнение с образователното равнище, академичните постижения и икономическото развитие.
- (10) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия и го публикува в доклада за 2016 г. Тя извърши също и оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи и последващите мерки във връзка с препоръките, отправени към Нидерландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждане на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от укрепване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (11) Предвид тази оценка Съветът разглежда програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (12) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разглежда националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръка 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да ограничи отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и да постигне годишна фискална корекция в размер на 0,6 % от БВП през 2017 г. Да се приоритизират публичните разходи с оглед на засилване на инвестициите в НИРД.
2. Да премахне оставащите пречки пред наемането на персонал на постоянни договори и улесняване на прехода от временни към постоянни договори. Да се справи с голямото увеличение на самонаетите лица без работници и служители, включително чрез намаляване на нарушаването в данъчното облагане в полза на самостоятелната заетост, без да се излага на риск предприемачеството и чрез насърчаване на достъпа до социална закрила на самостоятелно заетите лица.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. Да приеме мерки, за да стане вторият стълб на пенсионната система по-прозрачен, по-справедливо разпределен между поколенията и по-устойчив на сътресения. Да предприеме мерки за намаляване на оставащите нарушения на жилищния пазар и склонността към задлъжняване на домакинствата, по-специално чрез намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотечни кредити.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Естония за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2016 г.**

(2016/C 299/11)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Естония беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Естония следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на тази препоръка.
- (2) Докладът за Естония за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него беше оценен напредъкът на Естония в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Естония не са налице макроикономически дисбаланси.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 28 април 2016 г. Естония представи своята програма за стабилност за 2016 г., а на 10 март 2016 г. своята национална програма за реформи за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Естония понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В програмата си за стабилност за 2016 г. правителството планира номинален дефицит от около 0,5 % от БВП за периода 2016—2018 г. и балансиран бюджет след този период. В структурно отношение Естония продължава да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен баланс — през целия период на програмата. Според програмата за стабилност се очаква съотношението държавен дълг/БВП да остане около 10 % от БВП през 2017 г. и да спадне до около 9,5 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен за 2016 г., но е оптимистичен за 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., структурното салдо се очаква да премине от излишък от 0,6 % от БВП през 2015 г. към бюджетен баланс през 2016 г. и към малък дефицит от 0,2 % от БВП през 2017 г., като това положение може да се счете за близко до средносрочната бюджетна цел. По-нататъшните отклонения ще се оценяват спрямо изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Естония да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) Естония предприе важни стъпки за подобряване на участието на пазара на труда, включително чрез осъществяване на реформата относно работоспособността. Реформата, която влезе в сила през януари 2016 г. и ще бъде изцяло осъществена от януари 2017 г. нататък, ще повиши цялостното предлагане на работна ръка. Подпомагането на реинтегрирането в пазара на труда на хората, които от дълго време са извън него, ще представлява предизвикателство. Въвеждат се нови активни мерки по заетостта, за да се помогне на бенефициерите на реформата относно работоспособността да влязат и да останат на пазара на труда, а така също са осъществени промени в схемата за финансова подкрепа.
- (7) Естония предприе действия за подобряване на стимулите за работа чрез намаляване на данъчната тежест върху труда на лицата от всички доходни интервали, включително лицата с ниски доходи. Това може да е допринесло за това Естония да има по-ниско равнище на безработица и по-високо равнище на заетост на нискоквалифицираните работници в сравнение със средните стойности за ЕС. Сред вече приетите мерки е и планираното допълнително възстановяване на данъци за лицата с ниски доходи, което следва да започне да се прилага от 2017 г. нататък. Това обаче води до високи пределни ефективни данъчни ставки, при които има риск от създаване на капан на ниските заплати и от насърчаване на плащането на заплати на ръка. Въздействието на тези мерки ще стане известно едва след като им се направи оценка.
- (8) Изпълнението на стратегията „Учене през целия живот 2020“ и на програмата за професионалното образование и обучение за периода 2015—2018 г. допринесе за повишаване на участието в професионалното образование и обучение и за практическата им насоченост спрямо нуждите на пазара на труда. Делът на учениците, които чиракуват в рамките на професионалното си образование и обучение, се очаква да нарасне, но делът на тези, които преждевременно прекъсват професионалното си образование и обучение, остава повод за безпокойство.
- (9) Все още има недостиг на места в заведенията за образование и грижи за деца в ранна детска възраст до 3 години, но положението се подобрява, като всяка година биват създавани допълнителни места.
- (10) В Естония съществува най-голямата разлика в заплащането на мъжете и жените в Съюза, като през 2014 г. тази разлика е била в размер на 28,3 %. Това създава риск от непълноценно използване на потенциала на жените. Разликата в заплащането на жените и мъжете се дължи, наред с други фактори, на основаваща се на полов признак

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

професионална и секторна сегрегация на пазара на труда, на липсата на прозрачност на заплатите в частния сектор и на по-дългите прекъсвания на кариерата при жените поради задължения за полагане на грижи. Правителството обяви поредица от мерки за преодоляване на разликата в заплащането на жените и мъжете. Все още предстои планираните мерки да бъдат приети и приложени, като те включват, наред с другото, подобряване на събирането на данни, възлагане на инспекциите по труда на задачата да следят как работодателите прилагат принципа за равно заплащане, насърчаване на прозрачността на възнагражденията, предоставяне на стимули на бащите да вземат част от родителския отпуск и подобряване на достъпа до детски заведения. В Плана за благосъстоянието за периода 2016—2023 г. са включени цели, насочени към постигане на равенство между половете, и се съдържат мерки за преодоляване на сегрегацията на половете на пазара на труда и за борба със стереотипите. Планирани са мерки за улесняване на тежестта на грижите в семействата и за включването на лицата, полагащи грижи, в пазара на труда, като се очаква това да окаже положително въздействие върху участието на жените на пазара на труда.

- (11) Не във всички общини в Естония е гарантиран достъпът до обществени услуги, а предоставянето по места на качествени услуги в области, като например транспорта, образованието, дългосрочните грижи за възрастни хора и други социални услуги на местно равнище, продължава да бъде предизвикателство. През март 2016 г. правителството представи на парламента законопроект за административна реформа, насочен към откриването на пътя за реформата на местното управление. В реформата се предвиждат доброволни и инициирани от правителството сливания на административни единици с оглед на предлагане на достъпни и качествени услуги и гарантиране на по-ефективно и компетентно управление. Измененият Закон за социалното подпомагане определя минималните изисквания за предоставяне на девет социални услуги, но прилагането му е изложено на риск поради слабости в предоставянето на услугите от общините. Предложената реформа на местното управление все още не е приета.
- (12) Естония има едно от най-високите съотношения на инвестициите спрямо БВП както за частния, така и за публичния сектор. Въпреки това пред страната продължават да стоят някои предизвикателства, свързани с допълнителното подобряване на инвестиционната среда. Естония предприе мерки по изпълнението на стратегията си за научни изследвания, развитие и иновации, озаглавена „Естония, основана на познанието“, и на стратегията за растеж в сферата на предприемачеството, които заедно съставляват рамката за интелигентна специализация. Осигуряването на добро взаимодействие между тези стратегии може да възпрепятства частните инвестиции за научни изследвания, развитие и иновации, особено като се има предвид, че инвестициите на предприятията в изследвания и технологии намаляха до 0,6 % от БВП през 2014 г. и че е малко вероятно Естония да постигне целта си за 3 % от БВП за научни изследвания, развитие и иновации през 2020 г. Броят на предприятията, които си сътрудничат с научноизследователски институти, е ограничен, което води до нисък брой на заявките за патенти. В същото време, през последните години общата структура на износа от Естония на промишлени стоки изглежда се е преориентирала към стоки с ниска стойност. Недостигът на работна ръка и умения може да представлява пречка за по-големи инвестиции в секторите на високите технологии.
- (13) В контекста на европейския семестър Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Естония и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу.
- (14) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност и е на мнение, че се очаква Естония да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да осигури предоставянето и достъпността на висококачествени обществени услуги, по-специално социалните услуги, на местно равнище, наред с другото, чрез приемане и изпълнение на предложената реформа на местното управление. Да приеме и приложи мерки за намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете, включително мерките, предвидени в Плана за благосъстоянието.

2. Да насърчи частните инвестиции в областта на научните изследвания, развитието и иновациите, включително чрез укрепване на сътрудничеството между академичните среди и предприятията.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета

Председател

P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Унгария за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2016 г.**

(2016/C 299/12)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Унгария не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Унгария за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Унгария в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Унгария няма макроикономически дисбаланси. По-специално, въпреки че нуждите от разсрочване на големия външен дълг и процентът на необслужваните заеми продължават да бъдат безпокойство, рисковете, свързани с външните и вътрешните задължения, бяха намалени.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

- (3) На 29 април 2016 г. Унгария представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) В програмата за конвергенция се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета е значително и в допълнението от 6 май се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според оценката на Комисията допустимите допълнителни разходи през 2015 г. възлизат на 0,04 % от БВП, а понастоящем не се очакват допълнителни разходи през 2016 г. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци е извънредно събитие, неговото въздействие върху публичните финанси на Унгария е значително и тяхната устойчивост няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2015 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези разходи. Що се отнася до 2016 г., през пролетта на 2017 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от унгарските органи.
- (6) Спрямо Унгария понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира увеличение на номиналния дефицит до 2,4 % от БВП до 2017 г., а след това — постепенно намаляване до 1,2 % до 2020 г. Правителството планира постепенно подобряване на структурното салдо, за да постигне преразгледаната средносрочна бюджетна цел — дефицит от 1,5 % от БВП в структурно изражение — до 2019 г. Въпреки това преизчисленият⁽²⁾ структурен дефицит ще остане по-висок от средносрочната бюджетна цел. Според програмата за конвергенция съотношението дълг/БВП се очаква да намалее постепенно от 75,3 % през 2015 г. до под 65 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е до голяма степен реалистичен до 2017 г. и става все по-оптимистичен за следващите години. Необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни, особено за периода след 2017 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. има висок риск от значително отклонение от изискваната корекция през 2016 г., както и, при непроменена политика, през 2016 и 2017 г., взети заедно. Същевременно съгласно прогнозите Унгария ще спазва референтния показател за съкращаване на дълга през 2016 и 2017 г. Въз основа на оценката си за програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията, направена през пролетта на 2016 г., Съветът смята, че има опасност Унгария да не спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Поради това и през двете години ще бъдат необходими допълнителни мерки.
- (7) Вътрешните финансови дисбаланси намаляха, а банковата система стана по-малко уязвима. Въпреки това все още има предизвикателства. Беше постигнат значителен напредък в намаляването на дълга на частния сектор, предимно в чуждестранна валута. Заемите за домакинствата показват признаци на възстановяване, но постигането на обрат в корпоративното кредитиране все още предстои. Рентабилността на банковия сектор започна да се възстановява, подсилена от подобрената икономическа среда и от умереността в предишните политики по отношение на данъчното облагане на банките. Независимо от това банките остават предпазливи в кредитирането, въпреки че са добре капитализирани и високоликвидни. Главното предизвикателство за банките е да намалят все още високия дял на необслужваните кредити, които пречат на отпускането на нови заеми и оказват натиск върху печалбите. Рисковете на условните задължения, свързани с нарастването на държавната собственост в банковия сектор, са все още високи.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо се преизчислява от Комисията въз основа на информацията в програмата за конвергенция по общоприетата методика.

- (8) Въпреки значителните подобрения напоследък в данъчната политика и данъчната администрация, Унгария все още разчита на секторни данъци и това представлява потенциална пречка пред инвестициите. Селективният характер на тези данъци води до нарушения в различните сектори. Въпреки че няколко други секторни данъка остават в сила, налогът върху кредитните институции е бил значително намален и прогресивните ставки на таксите за инспекция на храните са били отменени. Данъчната тежест за лицата с ниски доходи продължава да е висока, особено за хората без деца. Това може да се отрази отрицателно върху тяхната пригодност за заетост и може също така да възпрепятстват инвестициите. Бяха предприети стъпки за намаляване на данъчната тежест (включително намаляване с един процентен пункт на единната данъчна ставка на данъка върху доходите на физическите лица и увеличение на семейните данъчни облекчения за работещите с две деца). Въпреки това мерките не са достатъчно добре насочени, за да окажат съществен ефект за лицата с ниски доходи. Съществува потенциал за изместване на данъчната тежест от труда към области с по-малко отрицателно въздействие върху растежа. Редица мерки бяха предприети, за да се подобри съответствието и да се намалят разходите за постигане на съответствие, въпреки че разходите за спазване на данъчното законодателство продължават да са високи. Въпреки подобренията през последните години Унгария все още е изправена пред предизвикателства по отношение на ефикасността на събирането на данъци. Правителството обяви мащабна институционална реформа, която ще стартира през 2016 г., целяща ефикасност на данъчната администрация.
- (9) Ограничен напредък бе постигнат по отношение на насърчаването на конкуренцията и прозрачността при обществените поръчки (например чрез приемането на новия закон за обществените поръчки, чието съответствие с правото на ЕС все още предстои да бъде оценено), докато непредвидими регулаторни промени и административна тежест пречат на частния бизнес и инвестициите. Големият брой процедури на договаряне без публикуване и възлагането на договори с една-единствена оферта показват, че все още има ниско ниво на конкуренция при обществените поръчки. През май 2016 г. правителството представи стратегия за електронни обществени поръчки. Изпълнението ѝ и отражението ѝ върху подобряването на ефективността и прозрачността трябва да се следят, а рискът от корупция продължава да съществува. Необходими са промени, така че новата национална програма за действие за борба с корупцията за периода 2015—2018 г. да стане по-ефективна в предотвратяването на корупцията в публичните институции и в прилагането на възпиращи санкции. Правителството не поднови предишния си ангажимент за преразглеждане на закона от 2013 г. за докладване за нередности, в който липсват разпоредби, гарантиращи подходяща защита на подаващите сигнали. Плановите на националната програма за борба с корупцията за преразглеждане на системата за деклариране на имущественото състояние не са достатъчно амбициозни и новите законодателни изменения, приети през 2015 г., въвеждат някои допълнителни ограничения за обществения достъп до информация. Правителството предприе стъпки за намаляване на административната тежест, но ограничителните разпоредби в сектора на услугите и нестабилната регулаторна среда продължават да бъдат проблемни за предприятията и по този начин пораждаят несигурност за инвеститорите. Ограниченията пред установяването и оперативните ограничения за търговията на дребно представляват значителни бариери за навлизане и разрастване. Надценките в унгарския сектор на търговията на дребно са на трето място в Съюза и се увеличават постоянно през последното десетилетие, като същевременно показателят за разпределителната ефективност е сред най-ниските в Съюза.
- (10) Последните тенденции на пазара на труда са благоприятни в Унгария, като равнището на безработица е спаднало до равнищата отпреди кризата. Създаването на работни места в частния сектор набира скорост, но схемата в областта на благоустройството също допринесе за намаляването на безработицата. Схемата е основната политика за активизиране на пазара на труда в Унгария. Бюджетните ѝ разходи се увеличиха над четири пъти през последните пет години. Въпреки това схемата изглежда не подобрява достатъчна степен реинтеграцията на участниците в отворения пазар на труда. През първата половина на 2015 г. процентът на успешно излизане от схемата към редовна заетост е бил 13,1 %, а около 60 % от участниците, които са напуснали през този период, са се върнали в схемата в рамките на 180 дни. Има голям риск участниците в схемата да бъдат блокирани в нея, особено нискоквалифицираните работници и хората от необлагодетелстваните райони. Въпреки че схемата е насочена към трайно безработните, нискоквалифицираните и безработните хора, живеещи в необлагодетелствани райони, през 2015 г. 47 % от участниците са били със средно или висше образование. Делът на безработните, които участват в областта на благоустройството, също е значителен в областите с по-добре функциониращи пазари на труда. Неотдавнашната реформа на публичната служба по заетостта вероятно ще намали нейната ефективност. Административната сложност на механизмите за управление (понастоящем отговорността за публичните служби по заетостта се разпределя между четири министерства) може значително да навреди на ефективното управление и засилената ориентация към резултатите. Максималната продължителност на обезщетенията за безработица (три месеца) е най-ниската в Съюза и е значително по-кратка от средното време, необходимо за намиране на работа. Показателите за бедността се подобряват, но те остават високи сред хората в неравностойно положение, по-специално ромите и децата. Адекватността и обхватът на социалното подпомагане продължават да бъдат предизвикателство и неотдавнашните реформи могат допълнително да ограничат условията за достъп до редица помощи.
- (11) Средните резултати на унгарските ученици в основните умения са под средната за ЕС стойност според оценката от 2012 г. на Програмата за международно оценяване на учениците на ОИСП (PISA) и учениците със слаби резултати е нараснал между 2009 г. и 2012 г. Влиянието на социално-икономическия произход и местонахождението на училището върху образователните резултати е сред най-големите в Съюза. Селективността на образователната

система задълбочава различията в резултатите на учениците от различните видове училища, като тези различия се увеличават с течение на времето. Липсата на еднакъв достъп до качествено общо образование е особено остра за ромите. С изключение на образованието в ранна детска възраст, където е налице значително подобрение през последните години, остават големи различия между процента на завършване сред ромските и неромските деца на всички други образователни нива, т.е. основно, средно и висше образование. Делът на преждевременно напускащите училище остава висок сред ромите. Унгария е въвела редица мерки, чиято цел е да се преодолеят ниските резултати по-ефективно. Въпреки това липсват съществени подробности относно изпълнението на тези мерки, което затруднява оценката на тяхното потенциално въздействие. Все още предстои да бъде разработен системен подход за насърчаване на приобщаващото общо образование. Обявеният план за изпълнение на стратегията за преждевременно напускане на училище все още не е публикуван. Преходът между различните форми и етапи на образованието продължава да бъде труден и изпълнението на неотдавнашните реформи в професионалното образование следва да е насочено към улесняването на този преход.

- (12) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Унгария и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Унгария, отправени през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Унгария, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (13) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Унгария да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. С оглед на високия риск от значително отклонение, да постигне годишна фискална корекция от 0,3 % от БВП за изпълнение на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 0,6 % от БВП през 2017 г., освен ако средносрочната бюджетна цел е спазена с по-ниско усилие, като предприеме необходимите структурни мерки.
2. Допълнително намаляване на секторните данъци и намаляване на данъчната тежест за лицата с ниски доходи. Засилване на прозрачността и конкуренцията при обществените поръчки чрез електронни обществени поръчки, увеличаване на публикуването на офертите, както и допълнително подобряване на рамката за борба с корупцията. Подобряване на регулаторната среда в сектора на услугите и в сектора на търговията на дребно, като се обърне внимание на ограничителните разпоредби и като се гарантира предвидимост.
3. Улесняване на прехода от схемата в областта на благоустройството към първичния пазар на труда и засилване на други активни политики на пазара на труда. Подобряване на адекватността и обхвата на социалното подпомагане и на обезщетенията за безработица. Предприемане на мерки за подобряване на резултатите от образованието и за увеличаване на участието на групите в неравностойно положение, в частност ромите, в приобщаващото общо образование.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Швеция за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2016 г.**

(2016/C 299/13)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Швеция ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Швеция за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Швеция в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Швеция са налице макроикономически

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

дисбаланси. По-специално високият и нарастващ дълг на домакинствата, свързан с високите и растящи цени на жилищата в контекста на положителни кредитни потоци, създава рискове от неуправляема корекция с последици за реалната икономика и банковия сектор. Вzeti са мерки на политиката в макропруденциалната област, които може обаче да се окажат недостатъчни. Продължават пропуските в политиката, свързани с данъчното облагане на жилищата, амортизацията на ипотеките, функционирането на предлагането на жилища и на пазара на отдаване под наем.

- (3) На 28 април 2016 г. Швеция представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат взети предвид взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Швеция понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира да постигне номинално салдо от -0,4 % от БВП и да продължи да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — през целия период на програмата. Според програмата за конвергенция съотношението дълг/БВП се очаква да намалее до 42,5 % през 2016 г. и да продължи да спада до 39,1 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен до 2016 г. и предпазлив след това. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. структурното салдо се очаква да бъде в размер на -0,5 % през 2016 г. и 0,9 % от БВП през 2017 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Възможните бъдещи отклонения ще се оценяват спрямо изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Швеция се очаква да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) Дългът на домакинствата е на много високо равнище в Швеция и през последното десетилетие нараства с един от най-бързите темпове в Съюза. По оценка на Riksbank (централната банка на Швеция) през 2015 г. дълговете на домакинствата към годишния разполагаем доход са били 175 %, а по отношение на БВП — 87 %. В Швеция е налице един от най-високите данъчни стимули за притежаване на жилище в Съюза, дължащ се на относително ниските данъци върху недвижимата собственост и високото данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити. Високата задлъжнялост на домакинствата представлява риск за макроикономическата стабилност. Правителството предприе някои стъпки, за да противодейства на задлъжнялостта на домакинствата, включително законодателство, целящо налагането на задължителни изисквания за амортизация на новите ипотечни кредити, което парламентът прие на 23 март 2016 г. Приемането на тази ключова мярка беше значително забавено поради повдигнати въпроси относно законовите правомощия на макропруденциалния орган на Швеция за въвеждането на това изискване. Съществува риск, че допълнителните мерки, които евентуално са необходими за преодоляване на нарастващите дисбаланси на Швеция, също могат да бъдат забавени, ако правната уредба относно правомощията на макропруденциалния орган не бъде преразглеждана. Накрая, правителството не предприе действия, за да коригира данъчните стимули, например чрез намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотека или преразглеждане на системата за данъчно облагане на недвижимите имоти.
- (7) Шведският жилищен пазар остава потенциален източник на нестабилност. През последните 20 години цените на жилищните имоти нарастват почти постоянно, по-специално в градските райони на Стокхолм и Гьотеборг. Цените на жилищата продължават да се увеличават, като причината е не само стабилни основни фактори като растежа на разполагаемия доход, но също така и поради структурната неефективност на жилищния пазар. Предлагането на жилища е възпрепятствано от неефективното използване на наличния жилищен фонд, високата степен на регулиране на наемите, слабата конкуренция в строителния сектор, недостатъчната наличност на терени за ново строителство и продължителните и сложни процедури по планиране. Съществуващата структура на данъка върху капиталовите печалби от продажби на недвижими имоти ограничава потенциала за по-ефективно използване на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

съществуващия жилищен фонд. Структурната неефективност води до недостатъчни инвестиции в жилищното строителство и повсеместен недостиг на жилища и допринася за постоянния ръст на цените на жилищата. Липсата на налични и достъпни жилища също така ограничава мобилността на пазара на труда и е пречка за ефективното интегриране на мигрантите на пазара на труда. Правителството предприе някои мерки, включително увеличаване на публичното финансиране за инвестиции в сектора на жилищното строителство и опростяване на някои процедури на планиране. През декември 2015 г. в проучване на конкуренцията в сектора на строителството бяха формулирани редица евентуални мерки, като например повишаване на прозрачността в областта на договорите за жилищата от публичния жилищен фонд. Правителството обаче не постигна напредък в реформирането на системата за определяне на наемите.

- (8) Въпреки относително добрите резултати по отношение на инвестициите, Швеция е изправена пред предизвикателства, които могат да окажат отрицателно въздействие върху дългосрочната конкурентоспособност на страната. По-специално структурната неефективност на жилищния пазар възпрепятства инвестициите в тази област. Инвестициите в инфраструктура с цел да се подобрят връзките в рамките на градските райони, както и между тях, са недостатъчни с оглед на затрудненията, причинени от недостига на жилища.
- (9) Съгласно проучването PISA в Швеция от всички държави от ОИСР през последното десетилетие е отчетен най-резкият спад в образователното равнище на 15-годишните, като показателите сега са под средните както за ЕС, така и за ОИСР. Влошаващите се резултати на училищното образование могат евентуално да подронят конкурентоспособността и новаторския капацитет на Швеция в дългосрочен план. Значителната разлика в учебните резултати на учениците в зависимост от това дали са с мигрантски произход е допълнително предизвикателство за образованието. Тази разлика заслужава особено внимание предвид големия брой новопристигнали млади мигранти, които трябва да бъдат интегрирани в образователната система. Неясните механизми за училищно финансиране в съчетание с непоследователния мониторинг на използването на финансирането на различни равнища на образователната система възпрепятстват ефикасното използване на ресурсите. Правителството осигури допълнително финансиране с цел подобряване на учебните резултати и равнопоставеността, като предприема стъпки за интегриране на новопристигналите мигранти в образованието.
- (10) Големият приток на бежанци през изминалата година има редица социални и икономически последици за Швеция. Докато в краткосрочен план притокът на бежанци ще увеличи публичните разходи и ще създаде допълнително вътрешно търсене, като по този начин ще се повиши БВП, средносрочното въздействие върху заетостта и растежа зависи от успеха на бежанците на пазара на труда и от социалната интеграция, включително чрез образователна подкрепа. Този въпрос е на челно място в политическия дневен ред както на равнището на ЕС, така и на държавите членки и ще бъде внимателно наблюдаван и анализиран, включително в доклада за страната за 2017 г.
- (11) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Швеция и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Тя също оцени програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и последващите действия по препоръките, отправени към Швеция през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Швеция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръка 1 по-долу.
- (12) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция и становището му е ⁽¹⁾, че се очаква Швеция да спазва Пакта за стабилност и растеж.
- (13) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да се справи с увеличението на дълга на домакинствата, като коригира данъчните стимули, по-специално чрез постепенно намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост. Да гарантира своевременно, че макропруденциалният орган има законовите

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

правомощия да прилага мерки за опазване на финансовата стабилност. Да насърчава инвестициите в жилища и да подобри ефикасността на жилищния пазар, включително чрез въвеждане на по-голяма гъвкавост в определянето на наемите и чрез преразглеждане на проекта на данък върху капиталовите печалби, което да способства за по-голям брой сделки с жилища.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Австрия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за 2016 г.**

(2016/C 299/14)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Австрия не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Австрия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Австрия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Австрия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Австрия не са налице макроикономически дисбаланси.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 26 април 2016 г. Австрия представи националната си програма за реформи за 2016 г., а на 27 април 2016 г. — своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) В програмата за стабилност се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета е значително, и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2015 г. възлизат на 0,09 % от БВП, а понастоящем тези разходи през 2016 г. се оценяват на 0,26 % от БВП. Тези суми представляват корекция в посока повишение спрямо прогнозите в проекта на бюджетен план на Австрия за 2016 г., в който са предвидени допълнителни разходи от около 0,08 % от БВП и 0,16 % от БВП съответно през 2015 г. и 2016 г. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, вземат предвид тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци е извънредно събитие, неговото въздействие върху публичните финанси на Австрия е значително и тяхната устойчивост няма да бъде засегната, като се даде възможност за отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. През 2015 г. Австрия постига средносрочната си бюджетна цел и не е използвала възможното временно отклонение. За да се гарантира обаче, че на Австрия се дава възможност за същото временно отклонение като за страните, които още не са постигнали своите средносрочни бюджетни цели, на Австрия ще се даде възможност да се отклони от средносрочната ѝ бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г. в размер на сумата, сметана за допустима за 2015 г. Що се отнася до възможното допълнително отклонение през 2016 г., през пролетта на 2017 г. ще бъде направена окончателна оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от австрийските органи.
- (6) Понастоящем спрямо Австрия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството очаква, че номиналният дефицит ще се влоши до 1,6 % от БВП през 2016 г., след което постепенно ще се подобри до 0,4 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,45 % от БВП до 2016 г. и след това структурен дефицит от 0,5 % от БВП, считано от 2017 г. — се очаква да бъде постигната от 2018 г. нататък. Въз основа на преизчисленото структурно салдо обаче средносрочната бюджетна цел би могла да бъде постигната едва от 2019 г. нататък. Според програмата за стабилност съотношението дълг/БВП се очаква да достигне върха си от 86,2 % през 2015 г. и постепенно да спадне до 76,6 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. В същото време необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. има риск от известно отклонение през 2016 г. Ако обаче в оценката не бъде включено и допълнителното въздействие на извънредния приток на бежанци, очаквано през 2016 г., може да се очаква Австрия да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2016. При непроменена политика, съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г. Прогнозното отклонение през 2017 г. обаче повече няма да е значително, след като се вземе предвид допълнителната компенсаторна стойност, свързана с въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета, която вероятно ще бъде предоставена за 2016 г. В същото време Австрия се очаква да се съобрази с преходното правило за дълга през 2016 г., и през 2017 г., след края на преходния период, с референтния показател за намаляване на дълга. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и като взе предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Австрия да не спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. и 2017 г.
- (7) Бюджетното въздействие на неотдавнашната данъчна реформа все още представлява елемент на несигурност. Когато се вземат мерки за гарантиране на фискалната устойчивост, следва да се вземе предвид фактът, че независимо от неотдавнашните реформи, данъчната тежест върху труда продължава да е висока и Австрия е с висока данъчна

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

тежест в сравнение с други европейски държави. Същевременно не се използват достатъчно по-благоприятстващите растежа източници на данъчно облагане, които дават възможност да се намали данъчната тежест върху труда. Предприемането на стъпки за намаляване на данъчната тежест върху труда чрез преместване на данъчната тежест към други източници, които са по-малко вредни за растежа, ще спомогне за преодоляване на този проблем.

- (8) През 2015 г. равнището на заетост на хората на възраст между 55 и 64 години е било 46,3 % (средно за ЕС: 53,3 %) и нарежда страната на 19-о място в сравнение с други държави членки. От 2014 г. насам в сила са допълнителни мерки за увеличаване на действителната възраст за пенсиониране, които са оказали известно въздействие. Остава да се види дали тези мерки ще променят тенденцията, при която действителната възраст за пенсиониране в Австрия изостава от средното за Съюза равнище в средносрочен план. Освен това поради по-високата средна продължителност на живота се увеличава продължителността на пенсионирането. Законоустановената пенсионна възраст за жените ще се увеличава и ще бъде приравнена с тази за мъжете, но постепенно — с начало през 2024 г. и край през 2033 г. В Австрия законоустановената пенсионна възраст не е обвързана с увеличаването на средната продължителност на живота. Според изчисленията на Комисията, през 2040 г. пенсионните разходи ще се увеличат с 0,8 % от БВП в сравнение с 2013 г. В дългосрочен план (2060 г.) пенсионните разходи се очаква да се увеличат с 0,5 % от БВП. Аналогично, разходите за здравеопазване се очаква да се увеличат с 1 % от БВП между 2013 г. и 2040 г. и с 1,3 % от БВП през 2060 г. Това, заедно с очакваното увеличение на разходите за дългосрочни грижи, се квалифицира като среден риск за фискалната устойчивост на Австрия.
- (9) Фискалните мерки на различните равнища на управление (на федерално, щатско и местно равнище) са сложни и отговорностите за приходите и разходите не са приведени в съответствие в много области на политиката, като например здравеопазването. Въпреки че, според данните на ОИСР от 2014 г., поднационалните власти имат политически отговорности, свързани с публични разходи в размер на 16 % от БВП, делът на поднационалните данъци е едва около 2 % от БВП. Тези усложнения са скъпи и може да отслабят бюджетната дисциплина. Разпределението на приходите между трите равнища на управление е в процес на договаряне за периода, започващ през 2017 г., като по този начин се осигурява възможност за разглеждане на този въпрос.
- (10) Австрия традиционно има едно от най-ниските равнища на безработица в Съюза. Въпреки това от 2011 г. насам безработицата се увеличава и през 2015 г. достига 5,7 %. Равнището на безработицата сред младите хора също е ниско: 10,6 % от активните лица на възраст 15—24 години през 2015 г. В Австрия има високо равнище на заетост. Въпреки че равнището на заетост при жените е 70,2 % — над средното за ЕС равнище, сравнително голяма част от жените работят на непълно работно време поради задължения за полагане на грижи за деца или грижи за възрастни хора. Това допринася за една от най-големите разлики в заплащането на мъжете и жените в Съюза, както и в голямата разлика в пенсиите на мъжете и жените. При по-възрастните работници (на възраст между 55—64 години) равнището на заетост е под средното за ЕС.
- (11) Австрия вече е надхвърлила своите национални цели по стратегията „Европа 2020“ в областта на образованието. През 2015 г. делът на преждевременно напускащите училище е бил 7,3 %, а процентът на завършили висше образование — 38,7 %. Образователните резултати обаче зависят в голяма степен от социалноикономическия произход. Мобилността между поколенията в образованието е сред най-ниските за всички държави от ОИСР, за които има налични данни. Процентът на отпадащите от образователната система ученици с мигрантски произход е над три пъти по-висок от този на учениците, които нямат мигрантски произход, и е налице допълнително предизвикателство по отношение на включването в системата на образование и обучение на младите бежанци и мигранти, които са в училищна възраст или по-големи.
- (12) Въпреки че съществуват предизвикателства за австрийските банки относно вътрешния пазар и външните пазари, надзорните действия на национално и европейско равнище са спомогнали за справяне с рисковете от влошаване на качеството на активите в Централна, Източна и Югоизточна Европа. По отношение на реструктурирането и ликвидацията на проблемни финансови институции фискалните рискове вече са били отразени в сметките на държавното управление. Макар че не може да се изключат допълнителни рискове, те изглеждат ограничени до наследените проблеми за някои конкретни институции.
- (13) Австрия има по-висок процент на инвестициите от средните стойности за ЕС по отношение на всички компоненти на БВП, с изключение на жилищата. Нивото на инвестициите в Австрия обаче е слабо от 2012 г. насам въпреки стабилната корпоративна ликвидност и благоприятните условия на финансиране. За да се насърчат инвестициите и растежа, следва да се опрости административната среда. Например регулаторните пречки и административната тежест в областта на предоставянето на услуги не спомогат за откриването на нови предприятия. По отношение на пречките пред създаването на интердисциплинарни дружества, както е посочено в специфичните за страната препоръки за 2015 г., Австрия е започнала да обмисля подобрения, но още не са взети решения. В сферата на бизнес услугите специфичните предизвикателства произтичат от рестриктивните изисквания за разрешения и, що се отнася до някои професии, от ограниченията по отношение на правната форма, притежаването на акции или дялове. В резултат на това има слаба динамика на пазара и отрицателен растеж на производителността. В плана за действие, представен от Австрия в резултат на взаимната оценка относно достъпа до и практикуването на регулираните професии, се предлага само ограничен брой действия, макар че очевидно могат да се направят по-амбициозни предложения.

- (14) Големият приток на бежанци през изминалата година има редица социални и икономически последици за Австрия. Докато в краткосрочен план притокът на бежанци ще увеличи публичните разходи и ще създаде допълнително вътрешно търсене, като по този начин ще се повиши БВП, средносрочното въздействие върху заетостта и растежа зависи от успешната интеграция на бежанците на пазара на труда и от успешната им социална интеграция, включително чрез образователна подкрепа. Този въпрос е на челно място в политическата програма както на равнището на Съюза, така и на държавите членки и ще бъде внимателно наблюдаван и анализиран, включително в доклада за страната за 2017 г.
- (15) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Австрия и го публикува в доклада за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Австрия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Австрия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Австрия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г. е ограничено до допълнителната компенсаторна стойност, свързана с въздействието върху бюджета на извънредния приток на бежанци през 2015 г., и за тази цел да постигне годишна фискална корекция от 0,3 % от БВП през 2017 г., освен ако средносрочната бюджетна цел не бъде постигната с по-малко усилия. Да гарантира устойчивостта на системата на здравеопазването и на пенсионната система чрез обвързване на законоустановената пенсионна възраст със средната продължителност на живота. Да опрости, рационализира и реорганизира фискалните взаимоотношения и отговорностите на различните равнища на управление.
2. Да увеличи участието на жените на пазара на труда. Да предприеме стъпки за подобряване на образователните резултати на младите хора в неравностойно положение, по-специално на хората с мигрантски произход.
3. Да намали, в сферата на услугите, административните и регулаторните пречки пред инвестициите, като например рестриктивните изисквания за разрешения и ограниченията по отношение на правната форма, притежаването на акции или дялове, както и пречките пред създаването на интердисциплинарни дружества.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Словакия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2016 г.**

(2016/C 299/15)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2016 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Словакия не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Словакия следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Словакия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Словакия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Словакия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 29 април 2016 г. Словакия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и програмата си за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Словакия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира да подобри номиналното салдо до $-1,9\%$ от БВП през 2016 г. и допълнително постепенно до $-1,3\%$ от БВП през 2017 г. Според програмата за стабилност средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от $0,5\%$ от БВП — ще бъде постигната през 2019 г. Според програмата за стабилност съотношението държавен дълг/БВП се очаква да достигне $52,9\%$ през 2016 г. и да продължи да спада до $47,3\%$ от БВП през 2019 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. Въпреки това необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. съществува риск Словакия да се отклони до известна степен от средносрочната бюджетна цел през 2016 г., като се предвижда страната да спази препоръчаната корекция през 2017 г., ако няма промени в политиките. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Съветът е на мнение, че Словакия се очаква да спазва като цяло разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Независимо от това, ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. За тази цел от ключово значение ще бъде отдавна отлаганото приемане на задължителни тавани на разходите и изпълнението на програмата за повишаване на ефективността на публичните разходи, с извършването на планирани прегледи на разходите в определени области.
- (6) Дългосрочната устойчивост на публичните финанси на Словакия продължава да бъде предизвикателство. Това се дължи основно на очакваното нарастване на свързаните със застаряването на населението разходи за здравеопазване и пенсии. Очаква се увеличението на разходите на Словакия за пенсии до 2060 г. да бъде едно от най-високите в Съюза, поради застаряването на населението. Законоустановената пенсионна възраст в Словакия е сравнително ниска, което се дължи отчасти на фактори, свързани с продължителността на живота. Разходите за здравеопазване са основният двигател за нарастване на разходите, свързани със застаряването. Предвижда се публичните разходи за здравеопазване да нараснат значително в дългосрочен план, макар и да стартират от относително ниско равнище. Въпреки известно подобрене, здравните показатели в Словакия остават много ниски. За да повиши разходната ефективност в сектора на здравеопазването, правителството предприе мерки както относно болничните, така и относно извънболничните грижи. Продължават усилията за въвеждане на интегриран модел на здравни грижи. Успехът на тази реформа вероятно ще зависи от ангажираността на ключовите заинтересовани страни, интегрирането на здравните центрове и болниците и осигуряването на подходящи нива на персонал. Въпреки мерките за ограничаване на по-нататъшното задължняване на обществените болници, някои от тях все още са в лошо финансово състояние. Все още са налице трудности пред цялостното преодоляване на отрицателната разходна тенденция, като например реструктурирането на болничния капацитет, въвеждането на система за бъдещи плащания и увеличаване на конкуренцията при обществените поръчки в областта на здравното обслужване. Що се отнася до извънболничните грижи слабата направляваща роля на общопрактикуващите лекари отчасти се дължи на недостатъчното разделение на компетенциите между общопрактикуващите лекари и специалистите и благоприятства използването на по-скъпи специализирани грижи. По отношение на данъчното облагане правителствените мерки за борба с данъчните измами спомогнаха за по-ефективното събиране на данъци, по-специално в областта на данък добавена стойност (ДДС). Въпреки това несъответствието в приходите от ДДС остава високо, което е знак за продължаващо предизвикателство за осигуряване на съответствие. Засиленият фокус върху събирането на ДДС през последните години намали вниманието, отделено на други важни области на данъчното облагане, например данъчното облагане на доходите. Освен това, съсредоточаването на вниманието върху

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

проверките бе причина за недостатъчно развитие на другите роли на данъчната администрация, като например събирането на дължимите данъци. Това предполага, че има възможност за по-добро разпределение на ресурсите в рамките на системата за данъчно облагане. Все още не е разработена стратегия за определяне на цели за осигуряване на съответствието.

- (7) Въпреки положителните промени на пазара на труда, произтичащи от доброто икономическо възстановяване и неотдавнашните мерки на политиката, дългосрочната безработица продължава да бъде проблем. Процентът на дългосрочната безработица продължава да бъде един от най-високите в Съюза (7,6 % спрямо 4,3 % в Съюза като цяло през третото тримесечие на 2015 г.). Тя засяга в особено голяма степен маргинализираните роми, нискоквалифицираните работници и младите хора. Мерки за борба с безработицата бяха предприети в областта на професионалното образование и обучение, субсидираните работни места и консултацията за търсене на работа. Успешното изпълнение на повечето от тези реформи обаче ще зависи от капацитета на обществените служби по заетостта. Въпреки реорганизацията на Централната служба по труда и по-добрия достъп до обучение, все още са налице трудности при въвеждането на индивидуализирана подкрепа на дългосрочно безработните и уязвимите групи. Участието на ромите на пазара на труда в Словакия е много ниско, а напредъкът в увеличаването на заетостта им е бавен. Ниските нива на образование и умения и дискриминацията са фактори, влияещи върху слабото им участие на пазара на труда. Ниският дял на заетост сред жените в детеродна възраст е отражение на дългия родителски отпуск (до три години), липсата на детски заведения, особено за деца под тригодишна възраст, високите разходи за детските заведения и ограниченото използване на схеми за гъвкаво работно време. Освен това продължават да съществуват регионални различия — процентът на безработицата в Източна Словакия продължава да е два пъти по-висок от този в Братислава. По отношение на управлението на услугите за пазара на труда, мерките, предприети през последните месеци, не предвиждат специфичен подход за справяне със структурните предизвикателства на словашкия пазар на труда.
- (8) Образователната система не е достатъчно насочена към увеличаване на икономическия потенциал на Словакия. Образователните резултати са ниски в сравнение с международните стандарти и се влошиха допълнително. Това до голяма степен е свързано с незадоволителното образование на учителите и ниската привлекателност на учителската професия. Независимо от 4 %-ното увеличение на заплатите на учителите през 2016 г., ниското заплащане и недостатъчното практическо обучение са сред факторите, които правят професията непривлекателна за младите хора. Все още предстои да бъде приложено наскоро приетото законодателство за борба със сегрегацията, за да се постигнат положителни промени и да се увеличи участието на ромите в системата на общото образование, включително в предучилищното образование.
- (9) Публичната администрация все още не е достатъчно ефективна. Нейната фрагментирана и негъвкава организация води до липса на ефективна координация. Приемането на стратегията за управление на човешките ресурси през октомври 2015 г. е положителна стъпка. Все още обаче не е приет новият закон за държавната служба, който е необходима предпоставка за успешното прилагане на стратегията. Правителството предприе няколко мерки за борба с корупцията, но тяхното въздействие до момента е ограничено. По-специално, Словакия бележи слаби резултати по отношение на откриването на наказателни производства и съдебното преследване на случаи на корупция, включително на незаконните практики в областта на обществените поръчки. Бяха съкратени процедурите за издаване на разрешителни за строеж за мащабни инвестиционни и инфраструктурни проекти. Неконсолидираното управление, липсата на основан на факти проект на процедури за възлагане на обществени поръчки, ниският професионализъм, конфликтите на интереси, персонализираните тържни спецификации и прекомерното използване на критерия за възлагане, основан на най-ниската цена, водят до ограничена конкуренция въз основа на качеството. Слабостите при възлагането на обществените поръчки постоянно се сочат като фактори, които засягат ефективното разпределение на публичните ресурси. Честите промени в законодателството и тежките административни процедури и изисквания имат отражение върху предприятията в Словакия. Високите административни и регулаторни бариери по отношение на някои професионални услуги и мрежовите индустрии, слабостите в някои области, като например изпълнението на договорните задължения и разрешаването на спорове за несъстоятелност, както и дългогодишната загриженост относно качеството на съдебната система вредят на бизнес средата и възпрепятстват инвестициите. Бяха предприети някои мерки за улесняване на стопанската дейност, като например създаването на Центъра за по-добро законотворчество през октомври 2015 г. и стартирането на Националния център за стопанска дейност в началото на 2016 г. Отложено обаче беше приемане на закона за малкия бизнес в рамките на стратегията за развитие на МСП.
- (10) В контекста на европейския семестър Комисията изготви цялостен анализ на икономическата политика на Словакия и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Словакия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Словакия, но и тяхното съответствие с правилата и

насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1 — 3 по-долу.

- (11) С оглед на тази оценка Съветът разглежда програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Словакия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да постигне годишна фискална корекция от 0,25 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и от 0,5 % от БВП през 2017 г. Да подобри разходната ефективност на системата на здравеопазването. Да предприеме мерки за подобряване на спазването на данъчното законодателство.
2. Да подобри мерките за активиране на дългосрочно безработните и други групи в неравностойно положение, включително персонализирани услуги и целево обучение. Да улесни заетостта на жените, по-конкретно чрез разширяване на предлагането на достъпни, качествени грижи за децата. Да подобри образователните резултати като засили привлекателността на учителската професия и като увеличи участието на ромските деца в общото образование от ранна детска възраст.
3. Да консолидира управлението в областта на обществените поръчки, да засили преминаването от конкуренция въз основа на цената към конкуренция въз основа на качеството и да подобри съдебното преследване на незаконните практики в областта на обществените поръчки. Да подобри прозрачността, качеството и ефективността на управлението на човешките ресурси в публичната администрация, по-специално чрез приемането на нов закон за държавния служител, и ефективността на съдебната система. Да приеме всеобхватен план за преодоляване на административните и регулаторните бариери пред предприятията.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Ирландия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2016 г.**

(2016/C 299/16)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като имат предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Ирландия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Ирландия следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на тази препоръка.
- (2) Докладът за Ирландия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Ирландия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Ирландия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Ирландия са налице макроикономически дисбаланси. В частност, от основно значение е страната да се справи с високото равнище на натрупаните нетни външни задължения и държавния и частния дълг, които представляват слабости, въпреки подобренията.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 29 април 2016 г. Ирландия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) След отмяната на процедурата при прекомерен дефицит Ирландия е в рамките на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2016 г., която се основава на допускането за липса на промяна на политиката, правителството планира постепенно подобряване на номиналното салдо, докато достигне излишък от 0,4 % от БВП през 2018 г. Преразгледаната средносрочна бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — се очаква да бъде постигната през 2018 г. Въпреки това годишното изменение на преизчисленото структурно салдо⁽²⁾ от 0,1 % от БВП през 2016 г. не осигурява достатъчен напредък към постигането на средносрочната бюджетна цел. Според програмата за стабилност съотношението дълг/БВП се очаква да спадне до 88,2 % през 2016 г. и да продължи да спада до 85,5 % от БВП през 2017 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. Въпреки това необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. съществува риск от известно отклонение от препоръчаната фискална корекция през 2016 г., като се предвижда Ирландия да спази критериите през 2017 г. при непроменени политики. Според прогнозите Ирландия ще се съобрази с преходното правило за дълга през 2016 г. и 2017 г. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Съветът е на мнение, че Ирландия се очаква да спази като цяло разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Независимо от това, ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г.
- (6) Усилията за разширяване на данъчната основа бяха ограничени и последните данъчни мерки бяха съсредоточени върху съкращения и облекчения. Трябва да се постигне по-нататъшен напредък към осъществяване на по-ефективна данъчна система, благоприятстваща растежа. Ирландските органи провеждат постоянна програма за преглед на данъчните разходи, резултатите от която се публикуват в годишен доклад. Въпреки това процесът на преглед не обхваща данъчните разходи, свързани с ДДС, и все още има възможност за разширяване на данъчната основа чрез увеличаване на данъците с най-слабо негативен ефект.
- (7) Рентабилността, равният достъп и устойчивостта продължават да бъдат главните предизвикателства за системата на здравеопазването. Определени направления на реформите напредват, но разходите за лекарствени продукти, по-специално поради високите цени на лекарствата от един-единствен доставчик, продължават да са пречка за ефективността на разходите. Финансовото управление и информационните системи остават слаби и неравният достъп до първична медицинска помощ продължава да бъде проблем. Приблизително 40 % от населението има свободен достъп до общопрактикуващите лекари, а останалите поемат всички разходи. Има голяма несигурност около широката реформа на системата на здравеопазването, тъй като моделът на универсалната здравна застраховка е сложен.
- (8) Инфраструктурните нужди следва да бъдат разгледани с цел насърчаване на устойчив и балансиран растеж в бъдеще. След пика от 5,2 % от БВП през 2008 г. публичните инвестиции намаляха до 1,8 % от БВП през 2013 г., преди леко възстановяване през 2014 г., когато все още бяха доста под средните за ЕС. Освен това кризата изглежда е довела до структурна промяна в състава на разходите на сектор „Държавно управление“ от инвестиции към текущи разходи. В периода 2010—2013 г. капиталовите разходи са били средно едва 4,8 % от общите

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо, преизчислено от Комисията по общоприетата методика въз основа на информацията в програмата за конвергенция.

разходи, т.е. по-малко от половината от дългосрочната средна стойност за периода 1995—2008 г. Седем години на рязко намаляване на държавните инвестиции са оказали отрицателно въздействие върху качеството и адекватността на инфраструктура и държавната подкрепа за нематериалните инвестиции. Налице са съществени слабости в жилищното настаняване, водоснабдяването, обществения транспорт и капацитета за смекчаване на последиците от изменението на климата. Търсенето на нови жилища понастоящем силно надвишава предлагането в основните градски райони на страната. В резултат на това цените на жилищата и наемите в градските райони са се увеличили рязко през 2014 г., преди растежът им да се забави през 2015 г. В момента няма признаци за надценяване, но ограниченията в строителния сектор и в предлагането на жилища, включително някои, свързани с публичната инфраструктура, биха могли да доведат до риск от дисбаланси, ако не бъдат разрешени. Пренасочването на държавните разходи е засегнало и подкрепата на публичния сектор за научноизследователската и развойна дейност и иновациите, която през 2014 г. бе под нивата от 2007 г. В момента подкрепата на публичния сектор за НИРД като дял от БВП в Ирландия се нарежда на 22-ро място в Съюза. Това оказва отрицателно въздействие върху конкурентоспособността на МСП.

- (9) Безработицата спадна под средното за ЕС и през март 2016 г. е била 8,6 %. Въпреки това дългосрочната безработица и ниският интензитет на икономическа активност на домакинствата остават обезпокоителни. По-специално, въпреки че процентът на дългосрочната безработица е намалял през последните години, дялът на дългосрочно безработните лица остава висок — 56,3 % през четвъртото тримесечие на 2015 г., което е над средното за ЕС равнище от 48,3 %. През 2014 г. (последните сравними данни) процентът от населението, живеещо в домакинства с много нисък интензитет на икономическа активност, е бил най-висок в ЕС с 21,1 % и това е особено широко разпространено при семействата с един родител. Делът на децата (на възраст 0—17 години), изложени на риск от бедност или социално изключване (ИРБИ), спадна до 30,3 % през 2014 г., но продължава да е по-висок от средното за ЕС равнище от 27,8 %. Съответните данни за ИРБИ за домакинствата с един родител (62,5 % през 2014 г.) са значително по-високи от средното за ЕС (48,2 %).
- (10) Ирландия е започнала програмата „Jobpath“, за да отговори на нуждите на дългосрочно безработните, и разработва подход за активизиране с цел насърчаване на хората с потенциал и желание да имат по-активна роля в работната сила. Остава предизвикателството за разширяване на услугите за подкрепа на работните места, за да включват и хората, които традиционно са изключени от пазара на труда, в това число хората с увреждания и лицата, полагащи грижи за други лица. Като цяло системата за социално подпомагане успя да ограничи въздействието на кризата върху бедността и неравенството, но пречките пред приобщаващия растеж остават. Известен напредък бе постигнат в постепенното намаляване на обезщетенията, но все още има опасения относно капаните на неактивността за някои домакинства. Като процент от заплатата нетните разходи за грижи за децата в Ирландия са сред най-високите в Съюза, втори по големина за двойките и най-високи за самотните родители. Продължават да съществуват опасения относно качеството на грижите за децата. Например през 2014 г. процентът на завършилите висше образование, работещи в образованието и грижите в ранна детска възраст (15 %), остава значително под препоръчителната стойност. В някои области са се появили несъответствия между търсените и предлаганите умения и недостиг на умения, а възможностите за повишаване на квалификацията и за преквалификация все още са недостатъчни, като намаляването на разходите за образование може да има отрицателно въздействие и върху образователните резултати в бъдеще.
- (11) Високата задлъжнялост на частния сектор отразява продължаващите проблеми, свързани с необслужваните заеми. Към края на юни 2015 г. неконсолидираният дълг на частния сектор е бил 266,3 % от БВП, което е значително над средното в еврозоната. Въпреки че съотношението на необслужваните заеми намалява в резултат на икономическото възстановяване и дейностите по реструктуриране, в края на 2015 г. то е сред най-високите в еврозоната — над 16 % от всички заеми на местните банки. Освен това 14,7 % от ипотеките са просрочени към края на 2015 г., а просрочените с над две години сметки представляват почти 10 % от общия баланс на ипотечните заеми. Въпреки постигнатия напредък по-голямата част от ипотечното реструктуриране е временно, като има риск от ново неизплащане, особено в случай на макроикономическо влошаване или външен шок. Търговските кредити за недвижими имоти, притежавани от местни банки, МСП и бизнес заемите също продължават да бъдат безпокойство, като съотношенията на необслужваните заеми са съответно 37,3 % и 13,8 %. Въпреки отбелязания напредък ще са нужни много повече време и усилия, за да се реструктурират тези сметки по устойчив начин. Производствата за лична неплатежоспособност, несъстоятелност, examinership (съдебна защита по силата на ирландското право за предприятия в затруднено положение) и други средства за частично опрощаване на задължения, предназначени да възстановят жизнеспособността на домакинствата и предприятията, продължават да са недостатъчно използвани. Въвеждането на централния кредитен регистър е бавно, въпреки че той е от решаващо значение за подпомагане на предпазливото отпускане на заеми.
- (12) Законът от 2015 г. за регулиране на правните услуги беше подписан, но на по-късен етап от процеса бяха направени отстъпки за юридическите професии, които значително намаляват първоначалната амбиция на реформата. Прилагането на новата рамка започва едва сега и е рано се твърди със сигурност, че тя ще даде тласък

на конкуренцията и ще намали разходите. Правните услуги са принос към всички сектори на икономиката и цената им оказва влияние върху конкурентоспособността на Ирландия. Действително намаляване на разходите може да се постигне само ако разпоредбите на планираната регулаторна рамка, свързани с подобряване на конкуренцията и намаляване на разходите, се превърнат в законодателство след процеса на обществени консултации или ако бъдат включени в наредби, които да бъдат издадени от Органа за регулиране на правните услуги.

- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Ирландия и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Ирландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Ирландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1 — 3 по-долу.
- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (15) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 3 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Ирландия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. След като коригира прекомерния дефицит, да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигането на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г. Да използва извънредните приходи от благоприятните икономически и финансови условия, както и от продажбите на активи, за да ускори намаляването на дълга. Намаляване на уязвимостта към икономически колебания и сътресения, *inter alia* чрез разширяване на данъчната основа. Подобряване на качеството на разходите, особено чрез увеличаване на разходната ефективност на здравните грижи и чрез отдаване на приоритет на държавните капиталови разходи за НИРД и за публична инфраструктура, по-специално транспорт, водоснабдяване и жилищно настаняване.
2. Разширяване и ускоряване на изпълнението на политиките за активизиране с цел увеличаване на интензитета на икономическа активност на домакинствата и отстраняване на риска от бедност сред децата. Предприемане на мерки за насърчаване на заетостта чрез постепенно намаляване на обезщетенията и допълнителните плащания. Подобряване на предоставянето на качествени и достъпни целодневни грижи за деца.
3. Финализиране на трайни решения за реструктуриране с цел намаляване на необслужваните кредити за осигуряване на устойчивост на дълга на домакинствата, както и за насърчаване на кредиторите да намалят дълга на прекомерно задлъжнелите, но все още жизнеспособни предприятия. Ускоряване на постепенното преминаване към напълно функциониращ централен кредитен регистър, който да обхваща всички категории кредитори и длъжници.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Литва за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Литва за 2016 г.**

(2016/C 299/17)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2016 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Литва не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета за икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимовръзка между икономиките в икономическия и паричен съюз, Литва следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Литва беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В доклада се оценява напредъка на Литва при изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети на 14 юли 2015 г. и нейния напредък по отношение на националните цели по стратегията „Европа 2020“.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 29 април 2016 г. Литва представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Специфичните за всяка държава препоръки бяха взети предвид при планирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще се възползва от тази разпоредба в насоките относно прилагането на мерките, които обвързват ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) В своята програма за стабилност за 2016 г. Литва поиска временно отклонение от 0,6 % от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната цел през 2017 г., за да се вземат предвид основните структурни реформи с положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси. При все това, в очакване на окончателно споразумение остава несигурността относно набора от мерки на реформата, както и тяхното прилагане. Следователно, въпреки че Литва притежава достатъчно фискално пространство, за да се възползва от временно отклонение, тя изглежда не отговаря на критериите за допустимост, свързани с прилагането на реформата, за да се възползва от клаузата за структурната реформа. Освен това, понастоящем не е възможно да се оцени реалистичността на прогнозираното от правителството въздействие на реформата. Следователно въздействието на тези реформи все още не е отразено в изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г.
- (6) Спрямо Литва понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира подобрение в номиналното салдо от дефицит в размер на 0,8 % от БВП през 2016 г. до излишък от 0,9 % от БВП през 2019 г. Очаква се (преизчисленото⁽²⁾) структурно салдо да остане над стойността на средносрочната бюджетна цел — дефицит от 1 % от БВП в структурно изражение — до 2016 г. и след това. Планът за корекции включва системната пенсионна реформа през 2016 г., но не отразява планираната структурна реформа през 2017 г. Съгласно програмата за стабилност съотношението на държавния дълг към БВП се очаква да спадне от 39,9 % от БВП през 2016 г. на 35,7 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Мерките, необходими за постигане на планираните нива на дефицита от 2018 г. нататък, все още не са достатъчно конкретизирани. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. се предвижда структурното салдо да бъде в размер от – 1,2 % от БВП през 2016 г., което може да се счита за приближаване към средносрочната бюджетна цел, и от – 0,8 % от БВП през 2017 г., като се надхвърли средносрочната бюджетна цел. Въз основа на оценка на програмата за стабилност и като се вземе предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., се очаква Литва да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (7) Спадът на населението в трудоспособна възраст като последица от застаряването, слабите резултати в здравеопазването и значителната нетна емиграция може да навредят на потенциала за растеж на Литва и в крайна сметка на нейния бъдещ път за сближаване, като същевременно изложат на риск устойчивостта на пенсионните системи и системите за дългосрочни грижи. До 2030 г. се предполага кумулативна загуба на 35 % от населението в трудоспособна възраст. Ако тази тенденция не се обърне, това ще застраши наличието на подходящи трудови ресурси, устойчивостта на дългосрочния икономически растеж и системите за социална сигурност, по-специално на пенсионната система.
- (8) Продължаващите демографски тенденции подчертават необходимостта от всеобхватна пенсионна реформа в Литва, която да реши проблема със средносрочната устойчивост и рискове за адекватността на настоящата пенсионна система. Равнището на бедност сред възрастните хора в Литва е сред най-високите в Съюза. Въпреки това понастоящем не съществува механизъм за индексирание на пенсиите, предоставяни от публичноправни субекти, и разходите за пенсии за социално осигуряване са сравнително ниски. Парламентът все още не е приел предложения от правителството проект за закон за въвеждане на механизъм за индексирание, не е обвързвало пенсионната възраст с промените в средната продължителност на живота след 2026 г. и не е подобрило начина, по който се финансира основната част от пенсиите за социално осигуряване.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо, преизчислено от службите на Комисията по общоприетата методика въз основа на информацията в програмата за стабилност.

- (9) В Литва резултатите в здравеопазването са сред най-слабите в Европейския съюз. По-специално, смъртността на населението на възраст от 20 до 64 години е най-високата в Съюза, което има важно въздействие както върху наличния потенциал на работната сила, така и върху производителността на труда. Слабости в системата на здравеопазването включват твърде голямата зависимост от болнично лечение и ниски разходи за превенция и за обществено здраве. Съществува нужда от преодоляване на негативните демографски тенденции.
- (10) Важно е Литва да засили инвестициите в човешки капитал, за да противодейства на някои отрицателни последици от нейното намаляващо население в трудоспособна възраст и да подкрепи прехода на Литва към икономика с висока добавена стойност. Въпреки че се е увеличило образователното равнище, делът на учениците, които имат недостатъчни основни умения, е висок. Следва да продължат усилията да се осигури високо качество на преподаването, което е от решаващо значение за справяне с ниските резултати и недостатъците в образованието. Освен това съществуват слабости в качеството на преподаване във висшето образование и способността му за насърчаване на иновациите. Постоянно ниската степен на участие в обучението за възрастни подкопава усилията за подобряване на качеството на човешкия капитал и увеличаване на производителността. Има признаци за възникването на недостиг на умения в някои сектори на икономиката. Очаква се този недостиг на умения да се задълбочи в бъдеще. Силният растеж на заплатите и забавянето на растежа на производителността могат да доведат до отслабване на разходната конкурентоспособност. Ето защо е важно да се подобри съответствието на образованието с пазара на труда, да се рационализира структурата и финансирането на образователната система, да се развива ученето през целия живот и да се подобри насочеността и ефективността на активните политики на пазара на труда. Литва е предприела стъпки за подобряване на активните мерки на пазара на труда и другите услуги за подпомагане на търсещите работа лица, но все още има потенциал да подобри насочването на конкретни групи, по-специално твърде дългосрочно безработните лица и тези, които нямат необходимите умения. Разходите за ефективни мерки на политиката на пазара на труда продължават да бъдат ограничени и мрежите за социална сигурност в Литва са слаби. Около 27 % от населението на Литва е изложено на риск от бедност или социално изключване, а неравенството в доходите е сред най-високите в Съюза. Правителството планира да подобри обхвата и размера на обезщетенията за безработица и социалното подпомагане, но съответните закони все още не са приети.
- (11) В Парламента се обсъжда цялостно преразглеждане на Кодекса на труда и социалния модел. Намерението е да се увеличи гъвкавостта на отношенията на пазара на труда и да се предостави повече сигурност, но съответното законодателство все още предстои да бъде прието. От значение са участието на социалните партньори в прилагането на реформата и провеждането на по-интензивен социален диалог.
- (12) Инвестициите се възстановяват бавно от началото на икономическата криза и ще бъдат подкрепени от европейските структурни и инвестиционни фондове през следващите години. Независимо от това, приемането и внедряването на нови технологии не се разпространява в икономиката и нивото на иновациите е ниско, което пречи на растежа на производителността. Частните инвестиции в научни изследвания и иновации също са малки, вероятно поради недостатъчните стимули за бизнес изследванията и иновациите и за сътрудничество между публичния и частния сектор. Укрепването на частните инвестиции би могло да смекчи рисковете, свързани със зависимостта на публичните инвестиции на Литва в научни изследвания и иновации от европейските структурни и инвестиционни фондове. Системата за висше образование показва слабости относно резултатите по отношение на качеството и иновациите, като е с ограничени равнища на сътрудничество с чуждестранни университети и научноизследователски центрове. Системата за научни изследвания и иновации е фрагментирана и се характеризира с припокриване и дублиране. Това пречи на Литва да достигне критична маса от капацитет за научни изследвания и развойна дейност, необходим за увеличаване на иновационните познания. Стимулите за иновации и сътрудничество между академичните среди и бизнеса трябва да бъдат увеличени, наред с другото, чрез развитието и инвестирането в човешки капитал, което би могло да увеличи нивото на трансфера на технологии към реалната икономика. Подобряването на ограничения капацитет на литовските фирми да поемат външни знания и да го прилагат за търговски цели би подобрило резултатите по отношение на иновациите.
- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Литва и го публикува в доклада за държавата от 2016 г. Тя оцени също програмата за стабилност и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Литва, отправени

през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Литва, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез осигуряване на принос на равнище ЕС за бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—3 по-долу.

- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището ⁽¹⁾ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Литва да предприеме следните действия в периода 2016—2017 г.:

1. Да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2016 г. е ограничено до допуснатото отклонение, свързано с цялостната пенсионна реформа през 2016 и 2017 г. Да намали данъчната тежест върху лицата с ниски трудови доходи, като данъчната тежест се премести към други източници, които са по-малко нарушаващи растежа, и да подобри данъчната дисциплина, особено в областта на ДДС.
2. Да увеличи инвестициите в човешки капитал и да преодолее недостига на умения чрез подобряване на съответствието на образованието с пазара на труда посредством повишаване на качеството на преподаване и на ученето за възрастни. Да увеличи обхвата и ефективността на активните политики на пазара на труда. Да засили ролята на механизмите за социален диалог. Да подобри резултатите в здравеопазването чрез укрепване на извънболничните грижи, превенцията на заболявания и чрез насърчаване на здравословен начин на живот. Да подобри обхвата и адекватността на обезщетенията за безработица и социалните помощи.
3. Да предприеме мерки за повишаване на производителността и подобряване на приемането и внедряването на нови технологии в икономиката. Да подобри координацията на политиките за иновации и да насърчи частните инвестиции, *inter alia* чрез разработването на алтернативни начини за финансиране.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета

Председател

P. KAŽIMĪR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Румъния за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2016 г.**

(2016/C 299/18)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Румъния е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Румъния за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Румъния в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Румъния не се наблюдават макроикономически дисбаланси.
- (3) На 28 април 2016 г. Румъния представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

- (4) Съответните специфични за държавата препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Съгласно предвиденото в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Третата програма за финансова подкрепа на платежния баланс (2013—2015 г.) приключи през септември 2015 г. без завършен преглед. Третата официална мисия за преглед (16—30 юни 2015 г.), чиято цел бе да се оцени изпълнението на условията на програмата, не бе приключена. Макар да бе постигнат известен напредък в няколко сфери, в ключови области на политиката бяха подкопани настоящите и предишните постижения на програмата. На 1 октомври 2015 г. беше поставено началото на надзора след приключване на програмата, който ще продължи най-малкото докато бъдат погасени 70 % от заема, отпуснат в рамките на първата програма за платежния баланс, т.е. поне до пролетта на 2018 г.
- (6) Спрямо Румъния понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира влошаване на номиналното салдо от -0,7 % през 2015 г. на - 2,9 % от БВП през 2016 г. и 2017 г. Очаква се и структурното салдо да се влоши. В програмата се планира отклонение от средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — която беше постигната през 2014 г. и 2015 г., и не се планира връщане към нея в рамките на периода на програмата. Според програмата за конвергенция съотношението държавен дълг/БВП се очаква да остане под 40 % през периода на програмата. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен за 2016 г. и леко благоприятен за 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. съществува риск от значително отклонение през 2016 г. и 2017 г., ако политиката не бъде променена. Освен това в прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. се предвижда общ държавен дефицит в размер на 3,4 % от БВП през 2017 г., което е над заложената в Договора референтна стойност от 3 % от БВП. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Съветът е на мнение, че съществува риск Румъния да не спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. и 2017 г.
- (7) Разпоредбите по отношение на фискалната рамка на Румъния са стабилни, но не се прилагат ефективно на практика. Нито една от последните фискални мерки, водещи до увеличаване на дефицита, не беше стартирана и приета като част от обичайната бюджетна процедура. През 2015 г. беше нарушено изискването да се включват оценки на въздействието, проверени от Министерството на финансите, за новите законодателни инициативи, които водят до увеличаване или намаляване на публичните разходи, да се спазват таваните за разходите и да се предлагат компенсаторни мерки при намаляване на приходите. На практика Фискалният съвет разполага с много малко време, за да реагира на бюджетните предложения, а неговите становища и препоръки не се вземат предвид в достатъчна степен. В Закона за бюджета за 2016 г. е заложена цел за бюджетен дефицит от 2,95 % от БВП, което води до значително отклонение от средносрочната цел. Това е промяна на линията на националната фискална рамка.
- (8) В процес на прилагане са редица мерки за подобряване на събираемостта на данъците и на спазването на данъчното законодателство. Те включват задължителни автоматични регистриращи касови апарати, засилени правила за паричните плащания, нова процедура за регистрация по ДДС, засилени проверки от страна на данъчния орган (ANAF) и текущата реорганизация на този орган. Въпреки това, високото ниво на данъчните измами и ниската степен на спазване на данъчното законодателство продължават да бъдат предизвикателство. Недекларираният труд и заниженото деклариране на доходи продължават да се отразяват негативно върху данъчните приходи и водят до изкривяване на икономиката. Остава ограничена ефективността на мерките, включително тези на инспектората по труда, за ограничаване на недекларирания труд.
- (9) Законът за изравняване на пенсионната възраст за мъжете и жените се разглежда от парламента от 2013 г. насам. С неговото приемане значително ще се увеличи участието в пазара на труда на по-възрастните жени, като се намали разликата между пенсията на жените и мъжете и рискът от бедност сред възрастните хора.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (10) Условието на пазара на труда бележат подобрение през 2015 г. Равнището на безработица е ниско, а равнището на заетост се увеличава. Дългосрочната безработица е по-ниска от средната за ЕС. Въпреки това, все още има значителни предизвикателства, по-специално по отношение на високия процент на младите хора, неангажирани с работа, образование или учене, като действията за достигане до тях и ефективното им активиране са ограничени.
- (11) Националната агенция по заетостта изоставя в предоставянето на персонализирани услуги за търсещите работа и предлага ограничени услуги за работодателите, въпреки задължителното предаване на информация за свободните работни места на Националната агенция по заетостта. Беше приета процедура за предоставяне на специализирана подкрепа за различните категории безработни, но тя все още не се прилага. Сътрудничеството между службите по заетостта и социалните служби е много ограничено, което още повече затруднява активирането на получателите на социални помощи.
- (12) Минималната работна заплата, която е сред най-ниските в Съюза, значително нарасна от 2013 г. насам, като липсата на обективни критерии за нейното определяне създава несигурност. Беше създадена тристранна работна група, която да работи по реформата на процедурите за определяне на минималната работна заплата, но все още няма ясни насоки или критерии, които да отчетат въздействието ѝ върху създаването на работни места, социалните условия и конкурентоспособността. Като цяло социалният диалог остава слаб.
- (13) В Румъния рискът от бедност или социално изключване е един от най-високите в Съюза. Трудовото активиране на хората, получаващи социално подпомагане, е много ограничено, особено в селските райони. Социалният референтен индекс, на който се основава размерът на социалните обезщетения, не се актуализира редовно в съответствие с икономическия контекст, което може да се отрази на адекватността на обезщетенията във времето. Законът за минималния доход, който се очаква да подобри насочеността и адекватността на обезщетенията и трудовото активиране на получателите на минимален доход, беше внесен в парламента за приемане. В пакета на правителството за борба с бедността има редица мерки, целящи решаване на този проблем чрез използването на комплексен подход (образование, здравеопазване, жилищно настаняване, социална закрила, транспорт).
- (14) Румъния все още е изправена пред предизвикателства, свързани с образованието. Съществуват редица стратегии, които обхващат ученето през целия живот, професионалното образование и обучение, висшето образование и преждевременното напускане на училище. Въпреки това процентът на преждеременно напусналите училище продължава да бъде доста над средното за ЕС, отчасти поради значителните закъснения при изпълнението на стратегията, одобрена през 2015 г. Програмите за превенция и коригиращи действия са ограничени. Уязвимите групи като ромите и децата от бедни семейства продължават да се сблъскват с пречки при достъпа и завършването на качествено образование, особено в селските райони. В областта на образованието и грижите в ранна детска възраст Румъния предприе действия за насърчаване на посещаването на детски градини от деца в неравностойно положение (на възраст 3—6 години). Ограничено остава предлагането на услуги в ранна детска възраст за деца от 0 до 3 години. Приетото неотдавна законодателство за разширяване на разпоредбите относно родителския отпуск, заедно с недостатъчните стимули за работа могат да увеличат пречките пред участието на жените на пазара на труда. Участието в горната степен на средното професионално образование и обучение е над средното за ЕС равнище, но процентът на преждеременно напусналите ученици остава висок. Процентът на завършилите висше образование се увеличава, но качеството и практическата значимост на висшето образование за пазара на труда са ограничени. Участието в образованието за възрастни е много ниско.
- (15) Резултатите в областта на здравеопазването в Румъния са лоши. Очакваната продължителност на живота при раждане е доста под средното за ЕС равнище както за мъжете, така и за жените. Достъпът до здравно обслужване и прекомерното използване на болнични грижи продължават да предизвикват голяма загриженост. Широко разпространените неофициални плащания намаляват достъпа до здравеопазване за лицата с ниски доходи. Румъния прие мерки за подобряване на достъпа до здравеопазване за пенсионерите с ниски доходи и хората в отдалечени и изолирани общности. В процес на развитие е мрежа от социални и здравни медиатори и бе предложен проект за закон за обществените услуги. Деинституционализацията на хората с увреждания продължава да бъде предизвикателство.
- (16) Румъния предприе действия за преодоляване на слабо финансиране на системата за здравеопазване и неефективното използване на публични ресурси в нея. Тези реформи включваха изчистване на просрочените задължения в здравния сектор, повишаване на устойчивостта на разходите за фармацевтични продукти, въвеждане на електронно здравеопазване, подобряване на финансирането на здравната система, създаване на стратегия за пренасочване на средствата от болничните грижи към превантивни и първични здравни грижи, както и централизирани процедури за възлагане на обществени поръчки. Въпреки това, липсата на административен капацитет забавя изпълнението на национална здравна стратегия за периода 2014—2020 г. В частност ефективността на здравната система е възпрепятствана от закъснения в оптимизирането на болничния сектор и преминаването от болнични към икономически по-ефективните извънболнични здравни грижи.

- (17) В Румъния основните различия в развитието са между градските и селските райони. В селските райони резултатите в областта на заетостта, социалната сфера, здравеопазването и образованието са по-ниски, като хората имат много по-малък достъп до образование, медицински услуги, основни комунални услуги и обществени услуги, поради слабия и разпокъсан административен капацитет на местно равнище. Същевременно социално-икономическото развитие на селските райони е ограничено от недостатъчно развитата транспортна инфраструктура и ограничения обществен и частен транспорт, съчетани с високите разходи за пътуване до работното място и ограничен достъп до широкопътна инфраструктура. Ниската добавена стойност в селското стопанство и липсата на икономическа диверсификация в селските райони ограничават развитието на устойчива икономика на тези райони. Голяма част от работната сила в селските райони е заета в домашно или полупазарно земеделие, което е свързано със скрита безработица или неплатен семеен труд, ниска производителност и бедност. Пакетът за борба с бедността, който ще бъде финансиран основно със средства на ЕС, предвижда интегриран подход към борбата с бедността, включително в селските райони. Планира се създаването на интегрирани общностни екипи, предлагащи няколко интегрирани услуги на общностите в неравнопоставено положение, но тези планове все още не са осъществени.
- (18) Стратегическата рамка за реформа на публичната администрация е в сила от 2014 г., но прилагането ѝ през 2015 г. беше бавно. През 2016 г. бяха приети някои ключови инициативи за по-голяма прозрачност и ефективност на функционирането на публичната администрация. Въпреки това, забавянето в приемането на общ и прозрачен подход за управление на човешките ресурси, по-специално по отношение на наемането/назначаването, оценяването, заплатите, кариерното развитие на всички категории служители и обучението дава възможност за произволен подход към ключови процедури и решения. Това, заедно с нестабилните организационни структури, оказва отрицателно въздействие върху независимостта и професионализма на държавната администрация и по този начин върху нейната ефективност и ефикасност. Сложните административни процедури, неефективната система за възлагане на обществени поръчки и широко разпространената корупция ограничават предоставянето на услуги (включително услуги за електронно правителство), както на обществеността, така и на предприятията. Не се използват в достатъчна степен стратегическо планиране, програмно бюджетиране, практики за провеждане на консултации и основано на факти формулиране на политики. Тези предизвикателства възпрепятстват прилагането на важни политики в много области, включително ефективното използване на наличните средства от ЕС и други финансови помощи.
- (19) Държавните предприятия, които доминират в ключови икономически сектори, често се представят незадоволително. Тяхното присъствие е особено изразено в ключови инфраструктурни сектори, като делът им е 44 % от оборота и 77 % от заетостта в енергийния сектор и съответно 24 % и 28 % в транспортния сектор. На 10 май 2016 г. Извънредна правителствена наредба № 109/2011 относно корпоративното управление на държавните предприятия бе преобразувана в закон с изменения, които засилват съответствието на акта с добрите международни практики. Румъния възобнови наемането на професионални ръководни кадри, които да заместят временното ръководство в няколко държавни предприятия, но напредъкът е по-бавен от първоначално обявеното. За прозрачността и отчетността на държавните предприятия ще допринесе по-бързото приемане на годишните бюджети и одобряване и публикуване на одитираните годишни счетоводни отчети. Подготвя се нов закон за приватизацията. Той обаче може да включва разпоредби, които противоречат на законодателството в областта на корпоративното управление. Значителен повод за опасения е възможното припокриване в отговорностите на специалния администратор за приватизацията и ръководството на предприятието.
- (20) Въпреки усилията на съдебните институции за справяне с корупцията на високо равнище, корупцията все още се среща в много икономически сектори и засяга назначени и избрани длъжностни лица на всички равнища на управление, както и държавни служители и служители на публичните институции. В процес на изпълнение са важни съдебни реформи, но продължава да има безпокойство по отношение на високата натовареност в съдилищата, предвидимостта и правилното изпълнение на съдебните решения и външния натиск върху съдебната власт. В рамките на механизма за сътрудничество и проверка Румъния получава препоръки в областта на съдебната реформа и борбата с корупцията. Ето защо тези области не са включени в специфичните за всяка държава препоръки за Румъния.
- (21) Стабилността на финансовия сектор се подобри. Въпреки това секторът остава уязвим по отношение на вътрешни правни инициативи. Наскоро приетият закон за погасяване на задълженията, който се прилага с обратна сила за съществуващите заеми, може да представлява предизвикателство за някои кредитни институции и да доведе до по-слаба кредитна дейност. Законът може да увеличи рисковете за стабилността на финансовия сектор с последствия за цялата икономика. Други развития, които могат да окажат отрицателно въздействие върху банките, са предложението за преобразуване на заемите в чуждестранна валута в заеми в местна валута и някои съдебни решения относно неравноправните договори клаузи в договори за заем.
- (22) Сред най-проблематичните фактори за извършването на стопанска дейност в Румъния и пречка за търговията и икономическото развитие е недостатъчната или нискокачествена инфраструктура. Въпреки неотдавнашните леки подобрения, Румъния все още се нарежда на последно място сред сходните държави членки в региона по

отношение на възприятието за качество на транспортната и комуникационната инфраструктура. Мрежата от пътища и магистрали на страната е малка в сравнение с тези на сходни държави членки и големината на страната. Неколкократно бе отлагано приемането на генералния план за транспорта и придружаващата реформа в железопътния транспорт.

- (23) Публичните инвестиции намаляват от 2008 г. насам, въпреки наличието на достатъчно финансиране, по-специално от фондовете на ЕС. Тази тенденция беше обърната през 2015 г., но се очаква публичните инвестиции да намаляват от 2016 г. нататък, тъй като изпълнението на програмата за периода 2014—2020 г. не е започнало изцяло и броят на проектите в напреднал стадий на подготовка е недостатъчен. Румъния положи нови и продължи вече предприетите усилия за укрепване на сътрудничеството между министерствата, реорганизиране на системата за възлагане на обществени поръчки и подобряване на планирането и изпълнението на инвестиционни проекти. Въпреки това подготовката на проекти за публични инвестиции е все още недостатъчна и остава податлива на външно влияние. Подборът на проекти продължава да бъде възпрепятстван от липсата на средносрочно и дългосрочно планиране и стратегически приоритети, необходимостта да се постигне съгласие между многобройни лица, отговорни за вземането на решения, ограничените правомощия за правоприлагане на звеното за оценка на публичните инвестиции към Министерството на публичните финанси и липсата на критерии за подбор в националната програма за местно развитие.
- (24) Въпреки значителното подобряване на разходната конкурентоспособност и търговските резултати, неразходната конкурентоспособност на Румъния продължава да бъде предизвикателство. Структурни пречки затрудняват прехода към икономика с по-висока добавена стойност и ограничават способността на Румъния да стимулира устойчив растеж. Сложността на административните процедури, променливостта на фискалните и данъчните политики и неблагоприятната бизнес среда продължават да тежат върху инвестиционните решения. Високото ниво на данъчните измами и недекларирания труд намалява данъчните приходи и води до изкривяване на икономиката. Достъпът до финансиране за малките и средните предприятия продължава да бъде ограничен.
- (25) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Румъния и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Румъния, отправени през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Румъния, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—4 по-долу.
- (26) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Румъния да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да ограничи отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП през 2017 г., освен ако средносрочната бюджетна цел не бъде постигната с по-малко усилия. Да гарантира прилагането на бюджетната рамка и да засили допълнително спазването на данъчното законодателство и събирането на данъци. Да гарантира, че законодателните инициативи не подкопават правната сигурност и не излагат на риск финансовата стабилност. Ако е необходимо, да приеме мерки за намаляване на тези рискове.
2. Да укрепи услугите на Националната агенция по заетостта за работодателите и търсещите работа, по-специално чрез адаптиране на услугите към профилите на търсещите работа, по-добро им свързване със социалното подпомагане, в т.ч. социалните услуги, и достигане до нерегистрираните млади хора. Да установи, в консултация със социалните партньори, обективни критерии за определяне на минималната работна заплата. Да предприеме действия за предотвратяване на преждевременното напускане на училище и по-широко предоставянето на качествено образование, по-специално по отношение на ромите. Да приеме мерките за изравняване на пенсионната възраст за мъжете и жените.
3. Да предотврати неофициалните плащания в здравеопазването и да увеличи наличието на извънболнични грижи. Да засили независимостта и прозрачността на управлението на човешките ресурси в публичната администрация. Да опрости административните процедури за бизнеса и обществеността. Да укрепи корпоративното управление на държавните предприятия.

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

4. Да подобри достъпа до интегрирани обществени услуги, да разшири основната инфраструктура и да насърчава диверсификацията на икономиката, по-специално в селските райони. Да приеме и прилага генералния план за транспорта. Да укрепи определянето на приоритети и подготовката на проекти за публични инвестиции.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Финландия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2016 г.**

(2016/C 299/19)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2016 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Финландия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Финландия следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Финландия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Финландия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че във Финландия са налице макроикономически дисбаланси. От съществено значение е по-специално да бъде преодоляна загубата на разходна конкурентоспособност, натрупана в продължение на няколко години предимно вследствие на това, че ръстът на заплатите надхвърляше този на производителността за продължителен период от време, което доведе до рязко влошаване на състоянието на текущата сметка между 2008 г. и 2012 г. В анализа също така беше посочено, че съществуват значителни средносрочни и дългосрочни рискове за устойчивостта на вече ограничените публични финанси.

- (3) На 14 април 2016 г. Финландия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка страна препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) В програмата за стабилност за 2016 г. се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2015 г. възлизат на 0,05 % от БВП, а понастоящем тези разходи през 2016 г. се оценяват на 0,2 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци е извънредно събитие, неговото въздействие върху публичните финанси на Финландия е значително и тяхната устойчивост няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2015 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези разходи. Що се отнася до 2016 г., през пролетта на 2017 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от финландските органи.
- (6) Спрямо Финландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. На 18 май 2016 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, тъй като консолидираният държавен дълг на Финландия надвиши референтната стойност от 60 % от БВП през 2015 г. В анализа се стига до заключението, че следва да се счита, че критерият за дълга е спазен. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира да подобри номиналното салдо до -2,5 % от БВП през 2016 г. и допълнително до -1,3 % от БВП през 2020 г. Правителството планира да постигне средносрочната бюджетна цел — дефицит от 0,5 % от БВП в структурно изражение — до 2019 г. Според програмата за стабилност съотношението държавен дълг/БВП се очаква да достигне най-високата стойност от 67,4 % през 2019 г. и да спадне до 67,2 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. Мерките, необходими за постигането на средносрочната бюджетна цел до 2019 г., не са посочени достатъчно конкретно. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. има риск от известно отклонение от препоръчаната корекция през 2016 г. Заключението за 2016 г. не би било различно, ако в оценката не бъде включено въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г. Предвижда се съотношението на дълга към БВП да продължи своята възходяща тенденция, достигайки 66,9 % през 2017 г. Въз основа на оценката си за програмата за стабилност и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Финландия да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. и 2017 г.
- (7) Очаква се вследствие от застаряването на населението и намаляването на работната ръка разходите за пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи да нараснат от 23,1 % през 2013 г. на 26,9 % от БВП до 2030 г. През януари 2016 г. Финландия прие пенсионна реформа, която ще обвърже законоустановената възраст за пенсиониране със средната продължителност на живота, считано от 2027 г. Социалните и здравните услуги, предоставяни от общините, възлизат на 10 % от БВП. Ако системата не бъде реформирана, тези разходи се очаква

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

да нарастват с 2,4 % годишно в номинално изражение и като дял от БВП. Постигнато е съгласие относно основните елементи на всеобхватна административна реформа и промяна на структурата на здравните и социални услуги. Сред основните цели на реформата е намаляването на липсата на устойчивост в дългосрочен план с 3 милиарда евро чрез по-добър контрол на разходите. Това ще бъде постигнато чрез интегриране на услуги, по-големи доставчици на услуги и цифровизация. Все още е необходимо да бъдат уточнени всички подробности и да бъдат въведени планове за управление на промените преди реформата да може да бъде приложена от 2019 г. нататък, както е планирано. Правителството обяви, че мерките за прилагане на реформата ще бъдат представени в края на 2016 г. Машабът на реформата и натовареният времеви план, свързан с нея, предполагат, че прилагането ѝ ще бъде предизвикателство. Поради тази причина е от съществено значение законодателните предложения да бъдат приети навреме.

- (8) За да се възстанови конкурентоспособността на Финландия, функционирането на пазара на труда трябва да се подобри в няколко аспекта. Откакто бе договорено в края на 2013 г. споразумението на централно равнище относно заплатите, увеличението на заплатите като цяло са умерени. Съгласно споразумението годишното увеличение на договорените заплати беше забавено от 1,3 % през последното тримесечие на 2013 г. до 0,5 % през четвъртото тримесечие на 2015 г. През юни 2015 г. социалните партньори решиха да удължат срока на действие на споразумението, така че да бъде включена 2016 г. Растежът на производителността на труда обаче все още не се възстановил и поради тази причина се очаква номиналните разходи за труд за единица продукция да нарастват, макар и по-бавно. Бяха проведени преговори относно възстановяването на разходната конкурентоспособност. На 29 февруари 2016 г. социалните партньори договориха пакт за конкурентоспособност. Преди да може да се приложи, споразумението трябва да намери израз в секторни споразумения. Пактът за конкурентоспособност ще бъде допълнен с мерки, договорени между социалните партньори, за да се осигури повече гъвкавост на пазара на труда и нов модел на растеж на заплатите чрез обвързване на заплатите от други сектори с тези в секторите, които са изправени пред външна конкуренция. Важно е мерките относно пазара на труда да се приложат при пълно зачитане на ролята на социалните партньори.
- (9) Поради спада в числеността на населението в трудоспособна възраст е важно да бъде увеличено участието на пазара на труда. Това изисква постоянни усилия за интегриране на по-възрастните работници, младите хора, дългосрочно безработните и нискоквалифицираните работници на пазара на труда. Равнището на заетост спадна от най-високата стойност от 70,6 %, достигната през 2008 г. преди кризата, с повече от два процентни пункта до 68,5 % през 2015 г., докато безработицата нарасна от 6,4 % на 9,4 %. Равнището на заетост на възрастните хора постепенно се подобрява, но някои възможности за ранно напускане на пазара на труда продължават да съществуват под формата на предоставяне на обезщетения за безработица на по-възрастните работници за продължителен период до пенсиониране („тунелът на безработицата“) и ако тези възможности не бъдат свити, това може да застраши положителния ефект на пенсионната реформа, приета през 2016 г. Резултатите от промяната в параметрите на тунела на безработицата при предходната пенсионна реформа ще бъдат оценени през 2019 г. Дългосрочната безработица нарасна значително между 2008 г. и 2014 г. от 1,2 % на 1,9 % от общата работната сила, въпреки че много от дългосрочно безработните накрая престанаха да бъдат част от работната сила. Младежката безработица нарасна до 22,4 % през 2015 г. Нискоквалифицираните лица са най-силно засегнати от слабите резултати на пазара на труда. Съкращаването на бюджетните средства за активни политики по заетостта в период, когато се наблюдава нарастващо търсене на такива мерки, би могло да навреди на възможностите за гореспоменатите групи да се върнат на работа. Що се отнася до активизирането, сложната система за социална сигурност с различни видове обезщетения може да доведе до рискове от значително висок дял на неактивната работна сила и от капан на ниските заплати. Преодоляването на тези рискове и въвеждането на положителни стимули за приемане на предложена работа, като подобряване на възможността за съчетаване на работа и обезщетения, е от особено значение с оглед на съкращенията на бюджета за активни политики по заетостта. Пристигането на относително голям брой мигранти и бежанци във Финландия през 2015 г. би могло да послужи за противодействие на последиците от застаряването на населението, но само ако мигрантите и бежанците бъдат успешно интегрирани в пазара на труда и образователната система. Съществуват проблеми с намирането на съответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда, дължащи се отчасти на структурната промяна в икономиката при създаването на нови работни места в географски области и промишлени сектори, различни от тези, в които са били изгубени работни места. Необходими са мерки, с които да се увеличи предлагането на финансово достъпни жилища в района на Хелзинки, както и ефективни политики за подпомагане на хората да осъвременяват уменията си и да си намерят работа.
- (10) В сравнение с други развити икономики бизнес средата във Финландия е също толкова добра или по-добра. Въпреки това липсата на конкуренция, по-специално в сектора на услугите, насочени предимно към вътрешния пазар, като например търговските и транспортни услуги, засяга общата конкурентоспособност на финландската икономика. Предприятията са установили, че прекомерните регулаторни изисквания представляват пречки за навлизане и растеж в някои пазари. Тези проблеми, свързани с прекомерните изисквания, трябва да бъдат отстранени, за да се насърчат предприемачеството и инвестициите. В сектора на търговията на дребно реформата на нормативната уредба на териториалното устройство ще установи по-гъвкави правила относно размера и местоположението на магазините. Продължава реструктурирането на търгуемия сектор и той ще извлече ползи от разработването на нови пазари, продукти и услуги, особено тези с висока добавена стойност. Структурната промяна може

да се улесни чрез политики в подкрепа на разширяването на дружествата, интернационализацията им и иновациите. През есента на 2015 г. бяха приети изменения в законодателството, но повечето от тях се очаква да бъдат приложени едва между 2016 г. и 2018 г. Правителството обяви, че ще бъдат осъществени допълнителни структурни реформи за повишаване на конкуренцията на пазара.

- (11) В контекста на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Финландия и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Финландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика във Финландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (12) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (13) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 2 и 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Финландия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да постигне годишна фискална корекция от поне 0,5 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и от 0,6 % през 2017 г. Да използва всички извънредни приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да осигури навременното приемане и прилагане на административната реформа с оглед постигане на по-добра разходна ефективност на социалните и здравни услуги.
2. Да гарантира, при зачитане на ролята на социалните партньори, че системата за определяне на заплатите засилва договарянето на заплатите на местно равнище и отстранява липсата на гъвкавост, като допринася за конкурентоспособността и за подход, ориентиран повече към износния сектор. Да увеличи стимулите за приемане на предложена работа и да осигури целенасочени и достатъчно активни мерки по заетостта, включително по отношение на хората с мигрантски произход. Да предприеме мерки за намаляване на несъответствията между търсените и предлаганите квалификации, както и на географските несъответствия.
3. Да продължи усилията за повишаване на конкуренцията в сектора на услугите, включително в сектора на търговията на дребно. Да насърчи предприемачеството и инвестициите, включително чрез намаляване на административната и регулаторна тежест, за да стимулира растежа на производството с висока добавена стойност.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Латвия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Латвия за 2016 г.**

(2016/C 299/20)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Латвия не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета за икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимовръзка между икономиките в икономическия и паричен съюз, Латвия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Латвия беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В доклада се оценява напредъкът на Латвия при изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г. и напредъкът на Латвия по отношение на националните цели по стратегията „Европа 2020“.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 14 април 2016 г. Латвия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Специфичните за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще се възползва от тази разпоредба в насоките относно прилагането на мерките, които обвързват ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) В своята програма за стабилност за 2016 г. Латвия поиска временно отклонение в размер на 0,5 % от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г., за да се вземат предвид фундаменталните структурни реформи, които ще имат положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси, по-специално продължаващата реформа на сектора на здравеопазването, въз основа на стратегията за здравеопазването за периода 2014—2020 г. Подробностите за реформата са обобщени в програмата за стабилност. Целта е да се увеличи публичното финансиране за сектора на здравеопазването до 4 % от БВП през 2020 г. в сравнение с 3 % от БВП през 2015 г. Очаква се, че след цялостното прилагане на реформата заетостта ще се увеличи с 0,6 %, а нивото на БВП с 2,2 % до 2023 г., което ще има положително въздействие върху устойчивостта на публичните финанси в дългосрочна перспектива. Положителното въздействие върху растежа и дългосрочната устойчивост на публичните финанси се оценява като реалистично. Понастоящем на Латвия може да бъде дадена оценка като отговаряща на условията за получаване на исканото временно отклонение през 2017 г., при условие че тя адекватно прилага договорените реформи, за което ще се извърши мониторинг в рамките на европейския семестър. При все това, размерът на позволеното временно отклонение ще бъде в зависимост от спазването на минималния показател (а именно структурен дефицит от 1,7 % от БВП). В резултат на това в прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. е посочен обхватът на допълнителното временно отклонение в размер на 0,1 % от БВП през 2017 г.
- (6) Спрямо Латвия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира постепенно подобрене в номиналното салдо, което трябва да достигне 0,5 % от БВП през 2019 г. В предвидения план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел — дефицит от 1 % от БВП в структурно отношение — се вземат предвид поисканите отклонения, свързани с цялостната пенсионна реформа през 2017 и 2018 г. и основната структурна реформа в здравеопазването в периода 2017—2019 г. Съгласно програмата за стабилност съотношението на държавния дълг към БВП се очаква да се повиши до 40 % през 2016 г., преди да спадне до 38 % през 2018 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Въпреки това необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък не са достатъчно конкретизирани. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. цялостната оценка показва, че съществува риск от известно отклонение през 2016 г., и при непроменени политики — през 2016 и 2017 г., взети заедно. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Латвия в общи линии да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. При все това, ще бъдат необходими допълнителни мерки, за да се гарантира спазването им през 2016 г.
- (7) Предлагаането на работна ръка е ограничено от спада на населението в трудоспособна възраст и нарастването на заплатите надхвърля производителността, като това застрашава разходната конкурентоспособност. Следователно са необходими мерки за повишаване на пригодността за заетост и подобряване на човешкия капитал с цел подпомагане на конкурентоспособността.
- (8) Степента на риска от бедност и социално изключване в Латвия е сред най-високите в ЕС. Понастоящем се извършва подготвителна работа за въвеждането на минимален доход, но изпълнението му е несигурно и всеобщото му прилагане е отслабено поради фискалните разходи. Освен това адекватността на социалните помощи не е отбелязала подобрене от 2009 г. насам, което пречи на ефективното намаляване на бедността. Очаква се реформата на минималното равнище на доходите да намали настоящата разпокъсаност на социално подпомагане и да стимулира заетостта.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (9) Обхватът на мерките за активизиране е малък, особено относно дълготрайно безработните лица. В съчетание с лошото здравеопазване и недостатъчните социални услуги, това възпрепятства ефективното повторно интегриране на пазара на труда. Увеличаването на използването на мерки за активизиране ще повиши заетостта.
- (10) Слабото публично финансиране за здравеопазването, вътрешно присъщите структурни слабости, високото равнище на преките плащания и по-ниската от оптималната разходна конкурентоспособност оставят голяма част от населението с неудовлетворени здравни нужди. Въпреки че достъпът до здравно обслужване за критични медицински случаи беше издигнат в приоритет, финансовите ограничения възпрепятстват предоставянето на услуги като цяло.
- (11) Въпреки че Латвия е постигнала напредък в реформирането на системата на висшето образование, а именно чрез предоставяне на стимули, които възнаграждават качеството и създават независима система за акредитация, необходимо е подобряване на професионалното образование и обучение, особено по отношение на реформите на учебните програми и създаването на регулаторна рамка за ученето в процеса на работа, с оглед на подобряване на тяхното качество и достъпност. Социалните партньори могат да играят роля за разработването на схеми от типа на чиракуването, както е посочено в Закона за професионалното образование.
- (12) Инвестициите са възпрепятствани от проблеми с иновациите, недостатъци на бизнес средата и намаляващ размер на работната сила. Слабият подем в иновациите и разпокъсаността на научноизследователската база възпрепятстват бързия и ефективен преход на Латвия към дейности, водещи до по-висока добавена стойност и по-интензивно използване на знания. Ниското ниво на защита за инвеститорите при прилагането на системата за несъстоятелност, в съчетание с липсата на ефективност в публичната администрация, възпрепятства още повече инвестициите.
- (13) Правителството предприе стъпки за намаляване на сегашната разпокъсаност на публичната научноизследователска база, за подобряване на нейното качество и за увеличаване на капацитета за иновации в стопанския сектор. Въпреки напредъка, както обществените, така и бизнес инвестициите в научни изследвания и иновации продължават да са много ниски в сравнение със средните за ЕС. Укрепването на научноизследователската база трябва да продължи, заедно с увеличаване на броя на научните работници и качеството на научните изследвания. Пълното прилагане на реформите въз основа на стратегията за интелигентна специализация и пълноценното използване на всички съществуващи политически инструменти биха мотивирали частните инвестиции в областта на иновациите.
- (14) Режимът за несъстоятелността се възприема от предприятията като препятствие пред инвестициите, като се има предвид, че процентите на възстановяване на активи са ниски и синдиците по несъстоятелността подлежат на слаб надзор.
- (15) Латвия е въвела няколко успешни инициативи за подобряване на ефикасността и качеството на съдебната система. При все това, макар и всеобхватен, режимът на предотвратяване на конфликти на интереси за държавните служители е сложен и лишен от гъвкавост, като се дава приоритет на формалното съответствие пред основателността на отделни случаи. Освен това Бюрото за превенция на корупцията и борба с нея е отслабено от вътрешни напрежения, нарушен вътрешен баланс и намалено обществено доверие в дейността му и желанието му да дава предимство на знакови дела.
- (16) Общите недостатъци в държавната администрация, които се дължат до голяма степен на относително голямото текучество на персонала, закъснения в реформирането на държавната служба и слабото управление на проекти, не способстват за създаването на благоприятна инвестиционна среда. Възнаграждението в публичния сектор не е правилно свързано с отговорностите.
- (17) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Латвия и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за стабилност и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Латвия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Латвия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза, чрез осигуряване на принос на равнището на ЕС за бъдещите национални решения. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1 — 3 по-долу.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището ⁽¹⁾ му е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Латвия да предприеме следните действия в периода 2016—2017 г.:

1. Да гарантира, че отклонението от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 и 2017 г. е ограничено до допуснатото отклонение, свързано с цялостната пенсионна реформа и основната структурна реформа в сектора на здравеопазването. Да намали данъчната тежест за лицата с нисък доход, като осъществи благоприятстващо растежа пренасочване на данъчното облагане към имущественото данъчно облагане и данъчното облагане, свързано с околната среда, и подобри данъчната дисциплина.
2. Да подобри адекватността на социалните помощи и да ускори мерките за подпомагане на получателите на тези помощи да намерят и запазят своето работно място, включително чрез по-голям обхват на мерките за активизиране. Да ускори реформата на учебните програми в професионалното образование, да установи с участието на социалните партньори регулаторна рамка за ученето в процеса на работа, както и да увеличи тяхното предлагане. Да подобри достъпността, качеството и разходната ефективност на системата за здравеопазване.
3. Да продължи консолидацията на научноизследователските институти и да осигури стимули за частните инвестиции в иновациите. Да укрепи режима на предотвратяване на конфликти на интереси и да установи обща правна рамка за всички публични служители. Да увеличи отговорността и публичния надзор на синдиците по несъстоятелността.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMĪR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Дания за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за 2016 г.**

(2016/C 299/21)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Дания не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Дания за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Дания в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 26 април 2016 г. Дания представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС)

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

№ 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

- (5) Спрямо Дания понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира подобряване на номиналното салдо, като през 2020 г. трябва да бъде постигнат балансиран бюджет. Средносрочната бюджетна цел — дефицит в размер на 0,5 % от БВП в структурно изражение — се предвижда да бъде постигната през 2016 г. Според програмата за конвергенция съотношението държавен дълг/БВП се очаква да достигне 35,1 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Дания се очаква да се съобрази с препоръчаната фискална корекция през 2016 г. и 2017 г. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и вземайки предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Дания да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) Осигуряването на предлагане на работна ръка в контекста на застаряване на населението е предварително условие за устойчив растеж в Дания. Редица съществени реформи на пазара на труда през последните години са насочени специално към увеличаване на стимулите за работа и към подобряване на ефикасността на активните политики по заетостта. Тези реформи биха могли да допринесат за постигане на целта на Дания за заетост по стратегията „Европа 2020“ и за устойчивостта на датския социален модел. Въпреки това националната цел за социално приобщаване по стратегията „Европа 2020“, предвиждаща намаляване на броя на хората, които живеят в домакинства с много нисък интензитет на трудова активност, далеч не е постигната. Приобщаването към пазара на труда и подобряването на пригодността за заетост на групите в неравностойно положение остават предизвикателство. Това се отнася особено за хора с мигрантски произход от държави извън ЕС, включително тези, които са пребивавали в Дания дълго време, и младите хора с ниски образователни постижения. Мерките за работна интеграция, договорени по време на тристранните преговори през 2016 г., биха могли да подобрят положението на наскоро пристигналите бежанци и мигранти. Трябва обаче да бъдат предприети допълнителни мерки за по-ефективно приобщаване на други маргинализирани групи към пазара на труда.
- (7) Подобряването на растежа на производителността е от съществено значение за поддържане на относително високото равнище на социално подпомагане, предоставяно в Дания. През последните две десетилетия обаче растежът на производителността е бавен. Беше установено, че един от факторите, допринасящи за това, е продължаващата липса на конкуренция в сектора на услугите на вътрешния пазар, по-специално в търговията на дребно и в строителството. Ето защо Дания трябва да увеличи усилията си за подобряване на производителността в строителния сектор чрез премахване на пречките и чрез гарантиране на пропорционалността на разрешителните режими в случаите, в които се счита, че такива режими са необходими. Дания трябва също така да облекчи ограниченията по отношение на обектите за търговия на дребно, по-специално чрез провеждането на реформите, посочени от правителството.
- (8) След резкия спад на частните инвестиции по време на икономическата криза общото равнище на инвестициите в Дания е ниско. Това отчасти отразява ниското равнище на инвестициите в жилищното строителство след спукването на балона на пазара на недвижими имоти и неизползвания капацитет в корпоративния сектор. Стимулирането на инвестициите ще помогне на Дания да засили икономическия растеж и да увеличи производителността. Установено е наличието на пречки пред инвестициите в сектора на услугите и в научноизследователския сектор. В сектора на търговията на дребно и в строителния сектор съществуват пречки за навлизане на пазара, които от своя страна засягат конкуренцията и растежа на производителността. Биха могли да бъдат увеличени усилията по превръщането на резултатите от университетските изследвания в иновации в бизнеса.
- (9) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Дания и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Тя оцени също програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Дания, отправени през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Дания, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу.
- (10) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽²⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Дания да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да спази средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и да осъществи годишна фискална корекция от 0,25 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г.
2. Да засили производителността и инвестициите от частния сектор чрез повишаване на конкуренцията в сектора на услугите на вътрешния пазар, по-специално чрез улесняване на навлизането на пазара в търговията на дребно и строителството. Да насърчи сътрудничеството между предприятията и университетите.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Словения за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за 2016 г.**

(2016/C 299/22)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Словения е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. Същия ден Комисията прие също и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тесните взаимовръзки между икономиките в икономическия и паричен съюз, Словения следва да гарантира цялостното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Словения за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Словения в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Словения по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Словения са налице макроикономически дисбаланси. Слабостите в банковия сектор, корпоративната задлъжнялост, липсата на инвестиции и рисковете за дългосрочната фискална устойчивост представляват уязвимости, спрямо които трябва да бъдат предприети мерки. Възобновено е доверието в словенския банков сектор. Въпреки това, растежът на кредитирането остава отрицателен и равнището на необслужваните заеми продължава да е относително високо. От съществено значение за Словения са справянето с рисковете за фискалната устойчивост, произтичащи от нарастващия натиск върху здравната ѝ и пенсионната ѝ система, и намаляването на нарасталия публичен дълг. Изисква се по-нататъшно намаляване на препятствията пред инвестициите, особено в областта на публичната администрация. Необходимо е да се засили участието на социалните партньори в разработването на политиките и прилагането на структурни реформи, по-специално в политиките на пенсионното осигуряване, здравеопазването, дългосрочните грижи и пазара на труда.

- (3) На 15 април 2016 г. Словения представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (5) Програмата за стабилност на Словения за 2016 г. показва значителното отражение върху бюджета на извънредния приток на бежанци и предоставя адекватни данни относно обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи възлизаха на 0,06 % от БВП през 2015 г., а понастоящем се оценяват на 0,07 % от БВП през 2016 г. Разпоредбите, определени в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват посрещането на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци е извънредно събитие, неговото въздействие върху публичните финанси на Словения е значително и устойчивостта няма да бъде накърнена, ако се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Тъй като тази разпоредба не е приложима за 2015 г., понеже Словения бе в процедура при прекомерен дефицит, окончателната оценка за 2016 г., включително относно допустимите суми, ще бъде направена през пролетта на 2017 г. въз основа на наблюдаваните данни, представени от словенските органи.
- (6) След отмяната на процедурата при прекомерен дефицит, спрямо Словения понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо от 2,2 % през 2016 г. до 0,4 % от БВП през 2019 г. Средносрочната бюджетна цел — балансиран бюджет в структурно изражение, което не отговаря на изискванията на Пакта за стабилност и растеж — е планирана да бъде постигната през 2020 г., т.е. след срока на програмата. Преизчисленото структурно салдо⁽²⁾ показва обаче структурен дефицит от 1,2 % от БВП през 2019 г. Според програмата за стабилност съотношението държавен дълг/БВП се очаква да спадне до 80,2 % от БВП през 2016 г. и да продължи да намалява до 73,8 % от БВП през 2019 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. Въпреки това, необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. отклонението от потенциалния БВП на Словения през 2017 г. се оценява на 1,8 % от БВП, като се предвиждат потенциален растеж от 1,1 % и растеж на реалния БВП в размер на 2,3 % от БВП. Въз основа на това се смята, че 2017 г. ще бъде „добра година“ за Словения, което изисква структурна корекция от 1 % от БВП. В конкретния случай на Словения обаче съществува значителна несигурност по отношение на изчисляването на потенциалния растеж и отклонението от потенциалния БВП поради специфичната ситуация на пазара на труда, особено голямото свиване на икономиката през 2008—2013 г. и структурните реформи, които се осъществяват. Алтернативните оценки на отклонението от потенциалния БВП, простиращи се по-далеко във времето и

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо, преизчислено от Комисията по общоприетата методика въз основа на информацията в програмата за стабилност.

отразяващи текущото преразглеждане на метода на изчисление, показват по-плавен профил на отклонението на фактическия БВП за Словения, което означава, че заключението относно благоприятната конюнктура в словенската икономика през 2017 г. е може би преждевременно. Следователно в момента изглежда по-целесъобразно да се претендира за структурна корекция през 2017 г., която е в съответствие с периодите на обичайни икономически условия. Изглежда, че съществува риск от известно отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната цел през 2016 г. и, при непроменени политики, риск от значително отклонение през 2017 г. Заключение за 2016 г. няма да се промени, в случай че отражението върху бюджета на извънредния приток на бежанци е изключено от оценката. Словения се очаква да се съобрази с преходното правило за дълга през 2016 г., както и до голяма степен през 2017 г. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че съществува риск Словения да не спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки, за да се гарантира спазването на тези разпоредби през 2016 г. и 2017 г.

- (7) През юли 2015 г. парламентът прие Закон за фискалните правила. Въпреки това тепърва предстои да бъде назначен независим фискален съвет, който да наблюдава прилагането на правилата. Освен това промените в Закона за публичните финанси, необходими за пълното привеждане в действие на Закона за фискалните правила и насочени към прилагането на многогодишен подход към бюджетирането в нормативна рамка, остават неизвършени.
- (8) Високото равнище на публичния дълг, който е значително над 60 % от БВП, прави Словения уязвима в случай на сътресения на номиналния растеж и на лихвените проценти. Същевременно населението на Словения застарява по-бързо от това на повечето държави членки. Словения е изправена пред сериозни рискове по отношение на дългосрочната устойчивост на публичните финанси, като се има предвид, че от всички държави членки при нея се отчита най-високият показател за дългосрочна липса на устойчивост, произтичащ от прогнозираното увеличение на публичните разходи, свързани с пенсиите, здравеопазването и дългосрочните грижи. Прогнозните публични разходи за пенсии са най-високи сред всички държави членки и се очаква да нараснат от 11,8 % през 2013 г. до 15,3 % от БВП през 2060 г. Коефициентът на възрастова зависимост се очаква да се увеличи повече от два пъти между 2013 г. и 2060 г., което ще окаже значителен натиск върху пенсионните системи. Очакваните имплицитни задължения поради разходите, свързани със застаряването, отразяват дългосрочните предизвикателства по отношение на застаряването на населението. Освен това в бъдеще могат да се очакват проблеми с адекватността на осигуряването във връзка с работниците, които нямат пълен трудов стаж, като нараства броят на тези с недостатъчен или кратък трудов стаж, което се дължи и на тяхното късно навлизане на пазара на труда, откъслечна работа и спорадично платени осигурителни вноски. През април 2016 г. бе публикувана Бяла книга за пенсиите, която ще послужи като основа за широко обществено обсъждане. Резултатите от консултацията ще бъдат включени в нова пенсионна реформа, която трябва да се приеме в рамките на настоящия парламентарен мандат, като се започне скоростно със споразумение със социалните партньори по ключови елементи на реформата, а именно пенсионната възраст, нивото на пенсиите, тяхното индексирание и оптимизирането на втория стълб.
- (9) Поради застаряването на населението се предвижда публичните разходи за дългосрочни грижи да се удвоят до 2060 г. Това представлява значително предизвикателство за фискалната устойчивост на Словения. Делът на населението на възраст 80 и повече години се очаква да нарасне трикратно — от 4,6 % през 2013 г. на 12,4 % през 2060 г. В периода между 2003 г. и 2013 г. общите разходи за дългосрочни грижи се увеличиха с 85 %, като частните разходи нарастваха с по-високо темпо от публичните разходи. В Словения не съществува интегрирана система за дългосрочни грижи. Словения насочва разходите си за официални помощи в натура, по-голямата част от които е по-скоро за институционални грижи, отколкото за грижи по домовете, като при това и двете суми са под средните за ЕС. Има значителни възможности за повишаване на ефективността на разходите в системата на здравеопазването чрез усилване на мерките за подобряване на първичната помощ, която упражнява контрол на достъпа до здравеопазване; преминаване от болнични към амбулаторни грижи; подобряване на ефективността и управлението на болниците; подобряване на процедурите за сключване на договори и заплащане за здравни услуги; осигуряването на по-добра информация относно разходите с цел адаптиране на въведените диагностично свързани групи; както и чрез по-нататъшно разработване на рамка за мониторинг на качеството. Делът на съвместното възлагане на обществени поръчки е нисък и се наблюдава силно върху „най-ниската цена“ като критерий за възлагане. Беше извършен цялостен преглед на системата на здравеопазването, а резолюцията относно националния план в областта на здравеопазването за периода 2016—2025 г. беше приета от правителството в края на 2015 г. и от парламента през март 2016 г. Резолюцията представлява стратегически план за развитието на системата на здравеопазването. Някои от мерките в него са в процес на изпълнение, докато предложенията за други ключови обвързващи мерки за изпълнение се изготвят в момента и все още не са представени. Освен това остава неясно дали реформата ще бъде насочена към ключови проблеми, като например заложили автоматични стабилизатори, които да смекчават колебанията в приходите през бизнес цикъла, или достъпа и качеството на предоставяните услуги. Приемането на закон за дългосрочните грижи и закон за здравеопазването и здравното осигуряване бе отлагано многократно и настоящият график за тяхното приемане, втората половина на 2016 г., изглежда по-скоро оптимистичен.
- (10) Постепенно се подобрява функционирането на пазара на труда и социалните условия се стабилизираха. Създаването на работни места се ускори значително и безработицата намалява. Независимо от това, равнището на

заетост на по-възрастните и нискоквалифицираните работници продължава да бъде предизвикателство. Дългосрочната безработица все още възлиза на повече от половината от всички безработни със съществен дял от трайно безработни лица, които са нискоквалифицирани или по-възрастни от 50 години. Насоките за активни мерки на пазара на труда за периода 2016—2020 г. представляват продължение на прилагания до този момент подход, като изразходваните средства за тази област на политиката продължава да са малки. През ноември 2015 г. бе прието временно освобождаване от плащане на социалноосигурителни вноски на работодателите за новоназначени работници на възраст над 55 години. През 2016 г. се очаква да бъде представени допълнителни мерки за удължаване на трудовия стаж, включително чрез адаптиране на работната среда, които са от значение и за устойчивостта на пенсионната система. Растежът на заплатите продължи да бъде съобразен с нарастването на производителността и не престана да подкрепя външната конкурентоспособност. През ноември 2015 г. парламентът прие закон, предложен от профсъюзите, с който бе дадено ново определение на минималното заплащане, така че да бъдат изключени някои премии. В резултат на това организациите на работодателите се оттеглиха от социалното споразумение, което значително отслаби социалния диалог.

- (11) Беше постигнат напредък по отношение на реструктурирането на необслужваните кредити, въпреки че те остават високи в сравнение с периода преди кризата. Словения приложи няколко мерки за подобряване на устойчивостта на банковия сектор. Те включват укрепването на капацитета на банките за уреждане на необслужваните кредити и започването на действия за определянето на конкретни цели за намаляване на необслужваните заеми. Словения също така въведе няколко мерки за управление на кредитния риск. Положителни резултати се очакват към средата на 2016 г. Независимо от това приоритети на политиката в краткосрочен план са по-нататъшното реструктуриране на необслужваните кредити и управлението на кредитния риск. Оперативното и финансовото реструктуриране на големите предприятия приключи и рамковите споразумения за реструктуриране са под непрекъснато наблюдение. Дружеството за управление на банкови активи (ДУБА) е напълно оперативно и неговата стратегия за периода 2017—2022 г. е определена. Въпреки постигнатия от ДУБА напредък в уреждането на неговия кредитен портфейл, дружеството продължава да представлява значителен риск за устойчивостта на публичните финанси. През 2015 г. неговите дейности допринесоха с 1 % от БВП за дефицита на консолидирания държавен бюджет от 2,9 %. Надзорът на дейностите на ДУБА изглежда недостатъчен, тъй като органите значително подцениха дефицита на ДУБА през 2015 г. (с 0,7 % от БВП) и изглежда, че не са осведомени за размера на отписванията, извършвани от ДУБА. Допълнителни инструменти за реструктуриране са също на разположение. Подпомогната от значителния напредък в реструктурирането на големите предприятия, Словения започна реструктурирането на някои малки и средни предприятия (МСП). Понастоящем банките прилагат насоки за реструктурирането на МСП. Бе постигнат напредък по отношение на достъпа до финансиране за МСП и микропредприятията. Въпреки това, налице е ограничен достъп до алтернативни източници на финансиране като рисков капитал. Малките предприятия са все още прекалено зависими от банковото кредитиране, въпреки нарастващата наличност на дългови и капиталови инструменти на пазара. Поради това този сегмент се влияе много силно от развитието на кредитния пазар.
- (12) Растежът на инвестициите бе ограничен през последните години, което ограничи икономическите резултати и бъдещите перспективи за растеж на Словения. Частните инвестиции спаднаха рязко по време на икономическата криза и оттогава делът им в БВП намалява. Тъй като публичните инвестиции са силно зависими от динамиката на фондовете на ЕС, необходими са по-продуктивни инвестиции, за да стимулират и поддържат икономическия растеж. Преките чуждестранни инвестиции в Словения нараснаха забележимо през последните две години, главно поради увеличените приватизационни усилия. При все това стопанската среда в Словения продължава да бъде възпрепятствана от продължаващия процес на намаляване на задлъжнялостта и високото равнище на административна тежест, особено в областта на строителството, териториалното устройство и спазването на данъчното законодателство, както и поради ограничените разпоредби относно достъпа до регламентирани професии и тяхното упражняване, които спират притока на инвестиции. Улесняването на стопанската дейност в Словения зависи от повишеното доверие на предприятията и по-нататъшното премахване на неефективността в публичната администрация и на бюрокрацията, произтичащи от големия брой законови и подзаконови актове и честите промени в законодателството. Бяха осъществени около половината от мерките за намаляване на административната тежест, посочени в единния документ на правителството, но някои уместни мерки, по-специално относно разрешенията за строителство и териториалното устройство, бяха забавени.
- (13) Стратегията за развитие на публичната администрация през 2015—2020 г., приета от Словения като част от спазването на предварителните условия за достъп до европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г., обхваща различни ведомства, с което междуведомственото сътрудничество придобива особено значение за нейното правилно и своевременно прилагане. През февруари 2016 г. правителството прие втория междинен доклад за изпълнението на програмата „Нулева толерантност към корупцията“. Постигнат е известен напредък в нейното изпълнение. Бяха забавени обаче някои мерки по програмата (съвместните обществени поръчки в здравеопазването, проучването на престъпността в банковия сектор и приемането на Закона за интегритета и предотвратяване на корупцията). Предвиденото изменение на Закона за интегритета и предотвратяване на корупцията ще даде възможност да се подобри функционирането на Комисията за предотвратяване на

корупцията, като се обърне внимание на нейната надеждност и на ефективността на нейната работа. В съдебната система бе допълнително съкратена продължителността на делата, а броят на висящите дела спадна от изключително високо равнище, отчасти благодарение на по-малкия брой на образуваните дела. В известна степен причина за намалението са също и промените в процедурното и статистическото третиране на изпълнителните дела. Върховният съд продължава да актуализира работните процеси в съдилищата и да реформира системите за управление на делата. Въпреки подобрената уредба на несъстоятелността, която предлага на предприятията повече възможности за реорганизация, процедурите по несъстоятелност продължават да са дълги и неефективни.

- (14) Държавното участие в икономиката продължава да е високо. Държавата е най-големият работодател, управител на активи и държател на корпоративен дълг в Словения. В отговор на препоръките, отправени към Словения между 2012 г. и 2015 г. по този въпрос, страната създаде нова уредба за словенския държавен холдинг. Тя включва стратегия за управлението на държавната собственост, набор от критерии за оценка на активи и план за управление за 2016 г. Тази система допълва новия кодекс за корпоративно управление за държавните предприятия, приет в края на 2014 г. Стратегията потвърждава настоящата степен на държавно участие в икономиката и измества акцента към подобряване на ефективността на държавните предприятия. Ето защо прилагането на реформираната уредба от страна на словенския държавен холдинг има още по-голямо значение, за да се гарантира разделението между собствеността и регулаторните функции на правителството и професионалното управление на държавните предприятия. Това, заедно с по-нататъшната приватизация на подбрани активи, следва да намали условните пасиви за бюджета от тази област. Приватизацията на Nova Ljubljanska Banka (NLB) трябва да стартира през 2016 г. в съответствие с плана за управление на словенския държавен холдинг.
- (15) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Словения и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за стабилност и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Словения, отправени през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Словения, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—4 по-долу.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (17) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1, 3 и 4 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Словения да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. След коригиране на прекомерния дефицит да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и през 2017 г. Да определи средносрочна бюджетна цел, която е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Да укрепи фискалната рамка чрез назначаването на независим фискален съвет и изменение на Закона за публичните финанси. Да завърши и приложи реформата на системите на дългосрочните грижи и здравеопазването, като ги направи по-ефективни по отношение на разходите с цел осигуряването на дългосрочна устойчивост на достъпните и качествени грижи. До края на 2017 г. да приеме необходимите мерки с цел осигуряване на дългосрочната устойчивост и адекватност на пенсионната система.
2. В консултация със социалните партньори да повиши пригодността за заетост на нискоквалифицираните и по-възрастните работници, включително посредством целенасочени учене през целия живот и мерки за активиране.
3. Да подобри условията за финансиране на кредитоспособните предприятия, включително чрез улесняване на трайното реструктуриране на необслужваните заеми и достъп до алтернативни източници на финансиране. Да следи за правилното прилагане на стратегията на дружеството за управление на банкови активи.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

4. Да предприеме мерки за модернизирането на публичната администрация и намаляването на административната тежест за предприятията. Да подобри управлението и резултатите на държавните предприятия.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета

Председател

P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Хърватия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2016 г.**

(2016/C 299/23)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Хърватия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Хърватия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Хърватия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Хърватия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Хърватия са

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, от основно значение е да се преодолее уязвимостта, свързана с високия публичен, корпоративен и външен дълг в контекста на високото равнище на безработица. Допълнителните слабости, за които са необходими конкретни политически действия, се отнасят до фискалното управление, управлението на държавните предприятия, ефективността на публичната администрация и реструктурирането на необслужваните кредити.

- (3) На 28 април 2016 г. Хърватия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. Националната програма за реформи представя доста амбициозен план за реформи, които, ако бъдат осъществени в пълна степен в предвидените срокове, ще допринесат за преодоляването на макроикономическите дисбаланси на страната. В програмата са очертани подходящи мерки за подобряване на управлението на публичните финанси, на сектора на здравеопазването и на бизнес средата; поема се ангажимент за амбициозни реформи в публичната администрация, пенсионната система, социалната закрила и подобряване на управлението на държавните предприятия. Въз основа на оценката на политическите ангажменти на Хърватия, на този етап не е необходимо ускоряване на процедурата при макроикономически дисбаланси.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки са взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Хърватия понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В програмата си за конвергенция за 2016 г. правителството очаква, че номиналният дефицит ще бъде под 3 % от БВП — 2,6 % от БВП през 2016 г. и че ще продължи да пада още, достигайки 1,0 % от БВП до 2019 г. Освен това правителството очаква да постигне средносрочната бюджетна цел — дефицит от 1,75 % от БВП в структурно изражение — през целия период на програмата. Съотношението дълг/БВП е достигнало най-високата си стойност от 86,7 % през 2015 г., но според програмата за конвергенция се очаква да спадне постепенно до 80,0 % през 2019 г. От формална гледна точка прогнозите за съотношението дълг/БВП в програмата съответстват на референтния показател за съкращаване на дълга. Въпреки че макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен в реално изражение, номиналният растеж на БВП е по-висок от заложения в прогнозата на Комисията, особено за 2016 г. Ето защо предвиденото намаление на съотношението дълг/БВП зависи от благоприятните прогнози за номиналния растеж; освен това в намаляването на дълга са отчетени значителни корекции наличности-потоци от продажбата на финансови активи, които не са посочени достатъчно конкретно. Също така необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък са като цяло неуточнени. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. бюджетният дефицит се очаква да достигне 2,7 % от БВП през 2016 г. в съответствие с целта за номиналния дефицит, включена в Препоръката на Съвета от 21 януари 2014 г. съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС. Препоръчаната фискална корекция в рамките на процедурата при прекомерен дефицит се очаква да бъде реализирана. От друга страна, според прогнозата на Комисията бъдещият референтен показател за съкращаване на дълга няма да бъде постигнат. Макар че структурната корекция от 0,2 % от БВП през 2017 г. ще бъде достатъчна за постигане на средносрочната бюджетна цел, за да се гарантира съответствие с референтния показател за съкращаване на дълга, ще е необходима по-висока структурна корекция. По-конкретно, с оглед на високия дълг и текущите циклични условия в Хърватия ще бъде подходяща корекция от над 0,5 % от референтния показател за БВП. Понастоящем структурното салдо се очаква да се влоши с 0,2 % от БВП през 2017 г. Въз основа на оценката си на програмата за конвергенция и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Хърватия да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Поради тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2017 г.
- (6) Бюджетното планиране на Хърватия продължава да страда от съществени слабости въпреки някои подобрения, въведени през 2015 г. с изменението на Закона за бюджета. Връзките между многогодишната бюджетна рамка и годишните бюджети остават слаби и няма ясни правила за измененията на бюджетните планове през финансовата година. Стратегическото планиране на отделните бюджетни позиции не подлежи на систематичен контрол и не подкрепя в достатъчна степен приоритетите на политиката да бъдат съгласувани със средносрочните бюджетни цели. В бюджетната процедура се обръща слабо внимание на значителните извънбюджетни операции и на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

счетоводните корекции, оказващи въздействие върху бюджетния дефицит и дълга. Числовите фискални правила са в процес на преразглеждане. Едно от главните предизвикателства е те да станат по-оперативни и по-добре съгласувани с Пакта за стабилност и растеж. Необходими са също усилия за подобряване на статистическата основа на бюджетното планиране.

- (7) Комисията по фискалната политика, която отговаря за мониторинга на спазването на фискалните правила на национално равнище, е тясно свързана с националните данъчни органи и няма достатъчно персонал. При тези условия нейната политическа и функционална независимост не е гарантирана. Преразглеждането на институционалната структура и на мандата на Комисията по фискалната политика е обявено за третото тримесечие на 2016 г.
- (8) Хърватия е започнала реформа на системата на местните такси, която е представена като част от по-широката реформа на данъчното облагане върху недвижимото имущество. Общите приходи от постоянните данъци върху недвижимото имущество и общинските такси имат относително нисък дял от БВП.
- (9) Ключови предизвикателства са високото равнище на просрочените данъчни задължения, измамите с ДДС и сивата икономика. Вземат се мерки за подобряване на спазването на данъчното законодателство, включително разработването на система за управление на риска в областта на съответствието. При все това има все още ограничена информация относно ефективността на предприетите мерки.
- (10) Размерът на държавния дълг е висок и продължава да нараства, което прави належащо да се възприеме ориентиран към бъдещето проактивен подход към управлението на публичния дълг. Планира се скоро да се приеме стратегия за управление на дълга за периода 2016—2018 г. В Хърватия обаче все още липсва по-цялостен подход към управлението на дълга, включващ, *inter alia*, годишни преразглеждания, които отчитат промените на пазара, подходяща стратегия за управление на риска, както и засилване на функцията за изпълнение на свързаните с това задачи.
- (11) Голяма част от населението в трудоспособна възраст не участва в пазара на труда. Една от основните причини за това е ранното пенсиониране — и при мъжете на възраст между 25 и 54 години. Ранното пенсиониране е възможно цели пет години преди законоустановената пенсионна възраст, а финансовите стимули за работа до тази възраст (и по-дълго) са слаби. Освен това пенсионната система се характеризира с редица специални разпоредби за определени категории работници и с благоприятни възможности за ранно пенсиониране за някои професии. Привеждането в съответствие на законоустановената пенсионна възраст за мъжете и жените, както и увеличаването ѝ до 67 са в ход, но напредъкът е бавен. Както настоящата, така и бъдещата адекватност на пенсиите е ниска и създава повишен риск от бедност в напреднала възраст, особено за хората с кратък трудов живот.
- (12) Проблемът с високото равнище на неактивност се усложнява от високата безработица; ниската степен на използване на трудовия потенциал пречи на растежа. Младежката безработица продължава да бъде основен проблем, което показва наличието на слабости в образователната система, както и че все още има потенциал за подобряване на ефективността, мониторинга и оценката на схемата „Гаранция за младежта“. Равнището на дълготрайната безработица се е понижило напоследък, но все още е около два пъти повече от средното за ЕС. Участието в програми за учене през целия живот продължава да е много ниско поради недостатъчно развитата система за образование за възрастни.
- (13) Съществуват регионални различия в разходите за социална закрила на глава от населението, както и нередности по отношение на критериите за допустимост на общите схеми за социална закрила и онези, които са насочени към отделни категории. Освен това само малък дял от целия бюджет за социална закрила се изразходва за схемата за минимален доход на национално равнище, което води до неефективност и недостатъчна защита на най-бедните. В реформата на системата за социална закрила има забавяния по отношение на консолидирането на различни обезщетения и установяването на пунктове за обслужване на едно гише като единни административни пунктове за доставка на услуги за социална закрила.
- (14) Функционалното разпределение на компетенциите на публичната администрация между централното и местното равнище е сложно и системата е разпокъсана. Разпределението на децентрализираните административни функции не отговаря адекватно на фискалния капацитет на местните органи, на които са възложени. Това прави местните органи силно зависими от трансферите от централното държавно управление, като в същото време има значителни регионални различия в предоставянето на обществени услуги. Разпокъсаността на публичната администрация влияе върху предоставянето на услуги, бизнес средата и ефективността на публичните разходи. Реформата на публичната администрация не е осъществена по същество. Беше въведена правна рамка за доброволното сливане на местните органи на управление, без да бъдат предоставени стимули за възползване от тази възможност. Рационализацията на системата на държавните агенции напредва бавно.

- (15) Разпоредбите, с които се регулират заплатите в различните публични институции, са непоследователни по отношение на определението за сложност на длъжността, допълнителните придобивки и надбавките към заплатите. Това ограничава контрола на правителството върху разходите за заплати и влияе отрицателно върху ефективността на общественния сектор. Поради относително високия дял на общественния сектор от общата заетост развитието на заплатите в този сектор са от значение и за икономиката като цяло.
- (16) Държавната собственост на предприятията има значително присъствие в икономиката. Слабостите в управлението, включително липсата на подходящ мониторинг на изпълнението, продължават да водят до значително по-ниска рентабилност на държавните предприятия в сравнение със сравнимите частни предприятия, което има отрицателно въздействие върху публичните финанси. Регистрацията на акции на държавните предприятия на фондовата борса може да допринесе за подобряване на корпоративното им управление, и по-специално чрез насърчаване на механизмите за докладване и вътрешен контрол. През изминалата година има слаб напредък в мерките за отваряне на държавните предприятия за частната собственост.
- (17) Националната насърчителна банка „Хърватска банка за възстановяване и развитие“ (HBOR), държавно образувание, би могла да изиграе решаваща роля във възстановяването на Хърватия. Кредитната ѝ дейност би могла да повлияе значително върху насърчаването на инвестициите, като в същото време отстранява пазарни неефективности. Необходими са подходяща регулаторна рамка и добро корпоративно управление за овладяване на рисковете, свързани с нейната дейност, особено след като HBOR отпуска все повече кредити.
- (18) Независимият анализ на качеството на кредитния портфейл на HBOR, който властите планират да извършат през 2017 г., е една стъпка към преодоляването на посочените по-горе предизвикателства. Междувременно е необходимо да се засилят механизмите за мониторинг и отчетност, които се прилагат спрямо HBOR.
- (19) Равнището на усвояване на европейските структурни и инвестиционни фондове до момента е било ниско, което се дължи на фактори като недостатъчния административен капацитет, тромавост на процедурите и ограничения брой готови за незабавно прилагане проекти.
- (20) Бизнес средата на Хърватия продължава да страда от сериозни недостатъци, които се отразяват върху инвестиционния климат. Множеството парафискални такси, налагани върху дружествата, влошават бизнес климата. Регулаторната среда за доставчиците на услуги и за регулираните професии все още е рестриктивна. Достъпът до някои регулирани професии, а именно юридическите професии и професията на данъчен съветник, както и упражняването им са подложени на ограничения. Хърватия разглежда необходимостта и пропорционалността на тези ограничения, без конкретни резултати до момента. Освен това регулираните професии и предприятия страдат от високата административна тежест.
- (21) Регулаторната нестабилност и възприятието за ниско качество на законодателството също се отразяват върху бизнес средата. Качеството и ефективността на съдебната система, и в частност на търговските съдилища, са изправени пред предизвикателства предвид продължителните производства, значителния брой на натрупаните нерешени дела и непоследователната съдебна практика. Системите за информационни и комуникационни технологии (ИКТ) са недостатъчно развити, по-специално във връзка с комуникацията със страните в съдебни производства и електронното доставяне на съдебни документи.
- (22) Преструктурирането на необслужваните кредити е от решаващо значение за справяне със задлъжнялостта в икономиката. В това отношение са взети мерки чрез засилване на рамката за предварителните производства и производствата по несъстоятелност за предприятия, както и чрез приемането на процедура за лична неплатежоспособност. Въздействието на новата рамка изисква задълбочен мониторинг. Въпреки това правната несигурност в данъчното третиране на отписванията все още е пречка пред бързото намаляване на високото равнище на необслужваните кредити на банките.
- (23) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Хърватия и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя оцени също програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Хърватия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Хърватия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (24) С оглед на тази оценка Съветът разглежда програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

- (25) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—5 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Хърватия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да гарантира трайна корекция на прекомерния дефицит до 2016 г. След това да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП през 2017 г. Да използва евентуалните извънредни приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. До септември 2016 г. да укрепи числовите фискални правила и да засили независимостта и мандата на Комисията по фискалната политика. До края на 2016 г. да подобри бюджетното планиране и да укрепи многогодишната бюджетна рамка. До края на 2016 г. да започне реформа на облагането с постоянни данъци върху недвижимото имущество. Да укрепи рамката за управление на публичния дълг. Да приеме и да започне прилагането на стратегия за управление на дълга за периода 2016—2018 г.
2. До края на 2016 г. да вземе мерки за възпиране на ранното пенсиониране, за ускоряване на прехода към увеличената законоустановена пенсионна възраст и за привеждане в съответствие на разпоредбите за пенсионно осигуряване за определени категории работници с правилата на общата схема. Да осигури подходящи мерки за повишаване на уменията и за преквалификация, за да се подобри пригодността за заетост на населението в трудоспособна възраст, с акцент върху нискоквалифицираните и трайно безработните лица. Да консолидира обезщетенията за социална закрила, включително специалните режими, като уеднакви критериите за допустимост и интегрира тяхното управление, както и да насочи подкрепата към най-нуждаещите се.
3. До края на 2016 г. да започне да намалява разпокъсаността и да подобри функционалното разпределение на компетенциите в областта на публичната администрация, с цел да се подобри ефективността и да се намалят териториалните различия в предоставянето на обществени услуги. В консултация със социалните партньори, да хармонизира рамките за определяне на заплатите в цялата публична администрация и обществените услуги. Да постигне напредък в процеса на продажба на държавни активи и да засили мониторинга на икономическите показатели на държавните предприятия, както и задължението за отчетност на управителните органи, включително чрез напредък в регистрирането на акции на държавни дружества.
4. Да намали значително парафискалните такси. Да премахне неоправданите регулаторни ограничения, които пречат на достъпа до регулираните професии и тяхното упражняване. Да намали административната тежест върху предприятията.
5. Да вземе мерки за подобряване на качеството и ефективността на съдебната система в търговските и административните съдилища. Да улесни реструктурирането на необслужваните кредити, по-специално като подобри данъчното третиране на реструктурирането.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Люксембург за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2016 г.**

(2016/C 299/24)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Люксембург не беше посочен като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Люксембург следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Люксембург беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Люксембург в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Люксембург по отношение на националните му цели по стратегията „Европа 2020“.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 29 април 2016 г. Люксембург представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за същата година. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, под формата на насоки за прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Понастоящем по отношение на Люксембург се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира да постигне балансиран бюджет през 2017 г. и след това малък излишък, достигащ до 0,4 % от БВП до 2020 г. Средносрочната бюджетна цел ще продължи да се спазва през целия период на програмата. Въпреки това в своята програма за стабилност Люксембург обявява, че средносрочната бюджетна цел ще се промени от структурен излишък от 0,5 % от БВП до 2016 г. на структурен дефицит от 0,5 % от БВП, считано от 2017 г. Според програмата за стабилност съотношението на държавния дълг спрямо БВП се очаква постепенно да се увеличи до 23,5 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен, с изключение на 2017 и 2018 г., когато е благоприятен. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. структурният излишък се очаква да спадне до 1,4 % от БВП през 2016 г. и допълнително до 0,3 % от БВП през 2017 г., като по този начин остане над средносрочната бюджетна цел. Възможните бъдещи отклонения ще се оценяват съгласно изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел, като се има предвид необходимостта да се осигури дългосрочна устойчивост на публичните финанси, по-специално в областта на пенсиите. Въз основа на своята оценка на програмата за стабилност и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Люксембург да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (6) Органите на Люксембург съобщиха основните линии на цялостна данъчна реформа, която следва да влезе в сила през 2017 г. Реформата предвижда изменения предимно в областта на прякото данъчно облагане както за физическите лица, така и за предприятията. Тя е насочена към постепенно намаляване на ставката на корпоративния подоходен данък (с цел увеличаване на конкурентоспособността) и нарастване на прогресивността на данъка върху доходите на физическите лица (с цел увеличаване на справедливостта). В същото време увеличението на някои данъчни разходи, по-специално по отношение на жилищното настаняване, рискува да ограничи данъчната основа. Някои международни събития също може да повлияят на планирането на люксембургската данъчна система и да покажат уязвимостта на поне част от данъчните приходи. За да се гарантира тяхната предвидимост, има възможност за допълнително разширяване на данъчната основа, по-специално чрез преразглеждане на сегашното ниско данъчно облагане на жилищните имоти и чрез увеличено използване на алтернативни източници, включително данъчно облагане, свързано с околната среда. В това отношение отмяната на преференциалния данъчен режим за приходи от интелектуална собственост дава възможност за известно разширяване на основата за облагане с корпоративен данък. Приемането и прилагането на данъчни реформи ще продължи да се следи отблизо в рамките на европейския семестър.
- (7) Люксембургските органи се опитват да диверсифицират икономиката, отчитайки рисковете, свързани със силната зависимост от финансовия сектор. Предвид високото равнище на разходите за труд в страната, дейности с по-висока добавена стойност предлагат потенциал за стимулиране на алтернативните източници на растеж. Успешната диверсификация на икономиката на Люксембург зависи в голяма степен от секторите, които са по-малко чувствителни към нивата на разходите за труд. Те до голяма степен се основават на научните изследвания и иновациите, които често изискват интензивно използване на технологии и знания. По-нататъшното разширяване на вече успешния нефинансов сектор на услугите може също да допринесе за диверсифициране на икономиката. Намаляването или премахването на съществуващите пречки за инвестициите и иновациите, които ограничават икономическото развитие, ще разгърне потенциала за иновации и ще подпомогне диверсификацията. Докато публичните инвестиции са на равнище, което е над средното за еврозоната, частните инвестиции изостават. Поддържането на високо равнище на инвестиции е от съществено значение за запазване на перспективите за растеж. Анализът в доклада за държавата показва, че Люксембург е държавата с най-много ограничителни разпоредби в Съюза за бизнес услуги и търговски обекти. Основните ограничения се отнасят до притежаването на акции или дялове, правата на глас и мултидисциплинарни ограничения в сектора на бизнес услугите, както и оперативни изисквания и изисквания при установяване в сектора на търговията на дребно.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (8) Постоянното нарастване на цените на жилищните имоти през последните десетилетия, заедно с прогнозираният силен прираст на населението и динамиката на заетостта през следващите години, могат да се превърнат в пречка за предвиденото увеличение на броя на населението и работната сила. Тази тенденция е още по-вероятна, тъй като икономиката зависи до голяма степен от вноса на висококвалифицирана работна ръка от съседните страни, която представлява около една трета от общата заетост. Динамиката на цените на жилищните имоти се дължи на разминаване между търсенето и предлагането, по-специално липсата на налични и достъпни жилища. Недостатъчната наличност на земя за ново строителство и неоптималните административни резултати по отношение на процедурите за даване на разрешения за строителство пречат на гъвкавостта при предлагането на жилища. Голяма част от данъчните субсидии по сегашните политики могат също да бъдат капитализирани в цените на жилищата, като се има предвид негъвкавото предлагане на жилища. Усилията, насочени към предоставяне на социални жилища на достъпни цени, също могат да бъдат увеличени. Сегашният пазар на жилищата не само възпира домакинствата да се установят в Люксембург, но и изостря проблема със задръстванията и замърсяването на околната среда. Новите демографски прогнози в доклада от 2015 г. относно застаряването на населението също така внасят допълнителен натиск за премахването на пречките пред инвестициите в областта на транспорта и жилищното настаняване и следва да бъдат отразени в четирите бъдещи секторни планове за жилищно строителство, транспорт, зони за икономическа дейност и зелени пейзажи.
- (9) Постигането на икономическа диверсификация може да бъде ограничено поради факта, че развитието на заплатите в някои сектори може да не е в съответствие с развитието на производителността. Това допълнително ограничава целевите сектори основно до тези с висока добавена стойност. През последното десетилетие разходите за труд на единица продукция са нараснали по-бързо в Люксембург отколкото в повечето държави членки от еврозоната. Автоматичната индексация на заплатите във всички икономически отрасли играе роля в намаляването на разликите в заплатите между отраслите поради това разликите в трудовата производителност може да не бъдат взети под внимание. Въпреки това продължителната нискоинфлационна среда е забавила задействането на автоматичното адаптиране на заплатите и е допринесла за умереното развитие на заплатите. Успоредно със слабите промени в заплатите и ръста на производството са спаднали загубите на разходната конкурентоспособност. В този контекст наблюдението на развитието на заплатите е осигурено.
- (10) Задълженията, свързани със застаряването, продължават да бъдат риск в дългосрочен план, по-специално по отношение на пенсионните разходи. Люксембург отбелязва ограничен напредък в преодоляването на несъответствието между законоустановената и действителната пенсионна възраст чрез ограничаване на ранното пенсиониране. През юли 2015 г. проект на закон за изменение на схемите за ранно пенсиониране беше представен на Парламента. Но въпреки че една схема ще бъде премахната, условията за достъпност до други предпенсионни схеми ще бъдат отчасти улеснени. Законът за прекласифициране на работниците с увреждания беше приет през юли 2015 г. и се прилага от 1 януари 2016 г. Законът увеличава възможностите за работниците с увреждания да останат на пазара на труда и следователно предполага намаляване на броя на хората, влизащи в схема за ранно пенсиониране. Ранното пенсиониране продължава да е широко разпространено и стимулите за оставане на работа са ограничени. Все още липсва цялостна стратегия за задържане на възрастните работници по-дълго на работа и за осигуряване на стимули и умения за връщането им на работа. „Пактът за възрастта“, имащ за цел насърчаване на задържането на работа на по-възрастните работници от предприятия с над 150 служители, все още в процес на обсъждане в Парламента.
- (11) Съгласно реформата на пенсионната система от 2012 г. на всеки пет години след приемането на реформата следва да се извършват наблюдения и оценка на устойчивостта на пенсионната система. Правителството потвърди намерението си да изтегли оценката през 2016 г. вместо през 2017 г., както беше първоначално предвидено, и създаде работна група за пенсиите, натоварена с извършването на оценката. Няма напредък по обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота, както беше препоръчано от Съвета. Люксембург е единствената държава членка, в която не се предвижда по-нататъшно увеличаване на законоустановената възраст за пенсиониране и ранно пенсиониране за периода 2013—2060 г. В доклада за застаряването от 2015 г. прогнозираното увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението, е преразгледано в посока намаляване, но преразглеждането е почти изцяло обяснено с по-благоприятните демографски прогнози в контекст, в който не са приети нови реформи. Дори и след преразглеждането прогнозираното увеличение на разходите за пенсии е най-високото в Съюза. Освен това Люксембург е изложен на рискове, свързани с очакваното увеличение на разходите за дългосрочни грижи за населението — едни от най-високите като дял от БВП от всички държави членки. Това, на свой ред, изглежда се дължи на най-високото прогнозирано увеличение на дела на зависимото население в Съюза до 2060 г. Извършена бе подготвителна работа по реформата за гарантиране на дългосрочната устойчивост на осигуряването за дългосрочни грижи.
- (12) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Люксембург и го публикува в доклада си за 2016 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Люксембург

през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Люксембург, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу.

- (13) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност и е на мнение ⁽¹⁾, че Люксембург се очаква да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Люксембург да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Гарантиране на дългосрочната устойчивост на пенсиите чрез повишаване на законоустановената пенсионна възраст, ограничаване на ранното пенсиониране и увеличаване на стимулите за оставане на работа, както и чрез привеждане на законоустановената пенсионна възраст в съответствие с промените в продължителността на живота.
2. Премахване на бариерите пред инвестициите и иновациите, които ограничават икономическото развитие в сектора на бизнес услугите. Справяне с пречките, които възпрепятстват инвестициите в жилищно строителство.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Малта за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2016 г.**

(2016/C 299/25)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. На 17—18 март 2016 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на растежа. На 26 ноември 2015 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който не посочи Малта като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Малта следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Малта за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Малта в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Малта по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

- (3) На 15 април 2016 г. Малта представи своята Национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Малта понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира номиналното салдо да се подобри до излишък от 0,1 % от БВП до 2019 г. Структурното салдо постепенно ще се подобри, така че средносрочната бюджетна цел на Малта — балансирана бюджетна позиция в структурно изражение — да бъде постигната до 2019 г. Според Програмата за стабилност съотношението държавен дълг/БВП се очаква да спадне до 62,6 % през 2016 г. и да продължи да спада до 55,5 % от БВП през 2019 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен за 2016 г. и предпазлив за периода 2017—2019 г. Въпреки това необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. е налице висок риск от значително отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната цел през 2015 г. и 2016 г., взети заедно, произтичащо преди всичко от забавянето през 2015 г., което трябва да се коригира през 2016 г. и, при непроменена политика, през 2017 г. Забавянето през 2015 г. отчасти се обяснява с нарастването на инвестициите до голяма степен поради изключително високото усвояване на средства от фондовете на ЕС в навечерието на приключването на програмния период 2007—2013 г. С цел да се намали отклонението през двугодишния период 2015—2016 г., Програмата за стабилност за 2016 г. включва допълнителни мерки за 2016 г., които не можеха да бъдат включени в прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. Тези мерки са насочени към намаляване на първичните разходи (с 0,16 % от БВП), особено в областта на възнагражденията на служителите, междинното потребление и капиталовите трансфери. Освен това бяха преразгледани прогнозите за някои от мерките по отношение на приходите за периода 2016—2019 г., за да отразят по-актуалната информация и реалното въздействие на мерките за 2015. Взети заедно, тези мерки водят до нетно намаление на дефицита с 0,2 % от БВП. В сравнение с прогнозата на Комисията, отчитането на тези мерки ще подобри структурната корекция и структурното салдо ще има известно отклонение средно за периода 2015—2016 г., докато през 2017 г. ще се запази риск от значително отклонение. Малта се очаква да спазва целевия показател за намаляване на дълга през 2016 г. и 2017 г. Въз основа на оценката си за Програмата за стабилност и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Малта да не спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. и 2017 г.
- (6) Дългосрочната устойчивост на публичните финанси на Малта продължава да бъде предизвикателство. Това се дължи основно на отражението върху бюджета на свързаните със застаряването на населението разходи, като например разходите за здравеопазване, дългосрочни грижи и пенсии. Пенсионната система е изправена пред двойното предизвикателство да постигне устойчивост и същевременно да гарантира адекватни пенсионни доходи. Пенсионните разходи бяха по-ниски от средното за ЕС през 2013 г. (9,6 % от БВП), но се предвижда до 2060 г. да нараснат до 12,8 %, което е един от най-високите дялове в Съюза. През март 2016 г. правителството прие няколко мерки за осигуряване на устойчивостта и адекватността на пенсионната система, но все още не е оценено въздействието върху бюджета. С цел подобряване на адекватността на системата, през 2016 г. продължава промяната на зависимостта от осигурителни вноски национална минимална пенсия, като целта е до 2027 г. да достигне 60 % от медианния доход и да разшири своя обхват. Ефективността на реформата ще зависи от запазването на пригодността за заетост на по-възрастните групи от населението. Освен пенсиите, публичните разходи за здравеопазване и дългосрочни грижи се очаква да нараснат по-бързо от средното за ЕС — съответно 2,1 % и 1,2 % от БВП. Органите приеха национална стратегия за здравната система и извършват преглед на разходите за здравеопазване с оглед да се подобри ефективността на разходите. Все още обаче не са реализирани икономии в резултат на тези усилия. За устойчивостта в дългосрочен план ще допринесе използването на потенциалните икономии, за да се отговори на прогнозираното нарастване на разходите.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (7) Бяха направени значителни инвестиции, но резултатите в образованието и обучението са все още под заложената цел. Това се отразява на качеството на предлагането на работна ръка, както и на участието на пазара на труда. Образователното равнище на работната сила на Малта все още е сред най-ниските в Съюза. Малта изпълнява всеобхватна стратегия за учене през целия живот, но участието в програми за учене през целия живот е все още ограничено, особено сред лицата с нисък образователен ценз. Сред предизвикателствата в тази област са целенасочените информационни дейности, подобряването на достъпа до обучение и партньорствата между институциите за образование и обучение и работодателите. През 2015 г. беше одобрен правен акт за създаването на институт за непрекъснато професионално развитие на преподавателите (Институт за образование). Основните цели на института са: i) да даде възможност на преподавателите да усвоят уменията, необходими им в тяхната ежедневна професионална дейност; ii) да служи за място за срещи и обмен на опит между педагозите и iii) да насърчава развитието на ръководството в сферата на образованието. Институтът започва да функционира и се очаква да се превърне в основния движещ фактор за посрещане на нуждите от професионално развитие на учителите. Напредъкът в тази област трябва да бъде наблюдаван.
- (8) Освен еднократните мащабни проекти в периода 2014—2015 г., инвестициите в Малта бяха ограничени, което бе отражение на структурните промени в икономиката и съществуващите затруднения. Това е свързано преди всичко с нарастващото значение на по-малко капиталоемки сектори на услугите, което понижава инвестиционните нужди на икономиката в бъдеще. Въпреки това продължават да са налице някои предизвикателства, които засягат инвестиционната дейност в страната, като например недостатъчната способност за иновации, недостигът на умения, липсата на ефективност в публичната администрация и съдебната система, регулаторната тежест и значителните транспортни задръствания.
- (9) Транспортната и логистичната инфраструктура са една от основните пречки пред чуждестранните инвестиции. Външните разходи от транспорта за икономиката на Малта са значителни. Те произтичат най-вече от неефективното използване на националната транспортна мрежа и липсата на реални алтернативи на използването на леки автомобили. Освен това големият брой частни превозни средства, замърсяването и задръстванията на движението представляват предизвикателства за устойчивостта на националния транспортен сектор. Все още не е приложена всеобхватна стратегия за транспорта, въпреки че разработването на национална транспортна стратегия и генерален план е предварително условие за достъп до европейските структурни и инвестиционни фондове (2014—2020 г.), които ще се използват за съфинансиране на инвестиции в транспорта.
- (10) Правителството предприе няколко мерки за подобряване на достъпа до финансиране за малките и средните предприятия (МСП). Тези мерки бяха насочени към предоставянето на дялово финансиране и рисков капитал, което през последните години беше набелязано като пречка. Освен това сред бъдещите мерки е създаването на централен кредитен регистър и на банка за развитие, както и стартирането от борсата в Малта на платформа, предназначена конкретно да подпомогне МСП да набират финансиране чрез капиталовите пазари. Остават затрудненията в областта на достъпа до небанкови инструменти, но МСП в Малта се ползват с по-добра среда за финансиране в сравнение с много от МСП в ЕС.
- (11) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Малта и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на Програмата за стабилност, Националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Малта през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Малта, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки (1) и (2) по-долу.
- (12) С оглед на тази оценка Съветът разгледа Програмата за стабилност, като становището ⁽¹⁾ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. С оглед на високия риск от значително отклонение, да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г., като предприеме необходимите структурни мерки. Да засили мерките за гарантиране на дългосрочната устойчивост на публичните финанси.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

2. Да предприеме мерки за засилване на предлагането на работна ръка, по-специално чрез увеличаване на участието на нискоквалифицираните лица в схеми за учене през целия живот.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета

Председател

P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Португалия за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2016 г.**

(2016/C 299/26)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като имат предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2016 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Португалия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾ Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Португалия следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Португалия за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Португалия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Португалия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Португалия са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, високото равнище на натрупаните нетни външни задължения, частният и държавният дълг и високият дял на необслужваните кредити представляват слабости в контекста на висока безработица. Продължават да съществуват пропуски на политиката по отношение на продуктовите пазари и пазарите на услуги, преструктурирането на корпоративния дълг, по фискални въпроси и някои области на пазара на труда.

- (3) На 29 април 2016 г. Португалия представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В националната програма за реформи на Португалия е заложена достатъчно амбиция за справяне с прекомерните дисбаланси, очертани са подходящи мерки за насърчаване на конкурентоспособността и намаляването на частния дълг и се прави връзка с предизвикателствата, очертани в доклада за 2016 г., и препоръките за еврозоната, с акцент върху необходимостта да се даде нов тласък на инвестициите и да се осигури устойчивост на публичните финанси. Ако бъдат приложени изцяло и бързо, тези мерки биха спомогнали за разрешаване на макроикономическите дисбаланси на Португалия. Въз основа на оценката на политическите ангажменти на Португалия, на този етап не е необходимо ускоряване на процедурата при макроикономически дисбаланси.
- (4) Съответните специфични за всяка страна препоръки бяха взети предвид в програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) По отношение на Португалия понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж (ПСР). Страната не коригира прекомерния дефицит до определената за краен срок 2015 г. и не постигна фискалното подобрение, препоръчано от Съвета. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира да коригира прекомерния дефицит и да постигне номинален дефицит от 2,2 % от БВП през 2016 г. След като бъде постигната трайна корекция на прекомерния дефицит, спрямо Португалия ще се прилагат предпазните мерки и преходното правило за дълга. (Преизчисленото⁽²⁾) структурно салдо се очаква да се подобрява едва с около 0,35 % от БВП годишно между 2016 г. и 2020 г., което е под изискваната стойност от 0,6 % от БВП, а средносрочната бюджетна цел — структурен излишък в размер на 0,25 % от БВП — не се очаква да бъде постигната в рамките на периода на програмата. Според програмата за стабилност съотношението държавен дълг/БВП се очаква да спадне до 124,8 % през 2016 г. и да продължи да спада до 110,3 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е по-скоро оптимистичен. Освен това, необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. се очаква дефицитът на консолидирания държавен бюджет да достигне 2,7 % от БВП през 2016 г., което е под референтната стойност по Договора от 3 % от БВП, и 2,3 % от БВП през 2017 г. Тъй като се очаква структурният дефицит леко да се увеличи през 2016 г. и 2017 г., фискалната консолидация не съответства на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Освен това не се очаква Португалия да се съобрази с преходното правило за дълга през 2017 г. Въз основа на оценката си за програмата за стабилност и като взема предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът смята, че съществува риск Португалия да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. По тази причина ще са необходими допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2016 г. и 2017 г.
- (6) Съгласно член 10, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1467/97 Комисията редовно ще наблюдава прилагането на предприетите от Португалия действия в отговор на препоръката на Съвета от 21 юни 2013 г. съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС, поради което Комисията ще препоръча на Съвета да бъдат предприети подходящи стъпки в рамките на процедурата при прекомерен дефицит.
- (7) Своевременното и стриктно прилагане на реформирания закон за бюджетната рамка и на закона за контрол на поетите задължения, както и предприемането на допълнителни подобрения в събирането на приходите и контрола на разходите могат значително да допринесат за постигането на необходимата бюджетна корекция. Португалия е

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Структурното салдо, преизчислено от Комисията по общоприетата методика въз основа на информацията в програмата за стабилност.

изправена пред двойното предизвикателство да постигне дългосрочна фискална устойчивост на системата на здравеопазването, като същевременно поддържа равнището на достъп до здравно обслужване чрез подобряване на ефикасността на системата. Въпреки че понастоящем Португалия е с един от най-ниските дялове на публични разходи в общите разходи за здравеопазване в Съюза, очакваното увеличение на публичните разходи за здравеопазване с 2,5 % от БВП до 2060 г. е най-високото. Все още не са взети всеобхватни мерки за насърчаване на профилактиката и на политиките за обществено здраве, както и за осигуряване на предоставянето на първични здравни грижи на ранен етап, когато те са свързани с по-малко разходи, за да се преодолеят дългосрочните предизвикателства пред устойчивостта в сектора на здравеопазването. Точното бюджетно планиране и изпълнение в болниците, за да се гарантира погасяване на просрочените задължения, продължава да бъде важно предизвикателство в краткосрочен план. Въпреки че в неотдавнашните реформи бе разгледана дългосрочната устойчивост на пенсионната система, нерешени остават предизвикателствата във връзка с устойчивостта в краткосрочен до средносрочен план. Характерни за държавната пенсионна система са висока зависимост от бюджетни трансфери и неравенства между поколенията. Забавянето при изпълнението и пропуските в политиката все още пречат на фискалната устойчивост на държавните предприятия, по-специално в транспортния сектор. От решаващо значение за постигането на бюджетни икономии остава засилването на мерките за увеличаване на ефективността в техните планове за реструктуриране.

- (8) Бяха положени значителни усилия за ограничаване на данъчните измами чрез по-нататъшно повишаване на ефективността на данъчната администрация. Вземат се мерки за борба с данъчните измами, подобряване на обмена на информация с финансовите институции и за укрепване на рамката за борба с изпирането на пари. Въпреки отбелязания напредък, все още има възможност да се постигне по-добро спазване на данъчното законодателство. Реформирането на данъчната администрация, за да се постигне по-голяма ефективност, би спомогнало и за насърчаване на инвестициите.
- (9) Като цяло промените в заплатите бяха умерени, в съответствие с високата безработица, необходимостта да се насърчава външното уравновесяване и с растежа на производителността в средносрочен план. Колективното договаряне на секторно равнище подкрепяше тази тенденция, въпреки че характеристиките на системата на колективно договаряне все още ограничават обхвата на корекциите на равнището на предприятията. В контекста на ниска инфлация и висока безработица през януари 2016 г. минималната работна заплата беше повишена от 505 евро на 530 евро месечно и се планира постепенно да се увеличи до 600 евро месечно през 2019 г. (изплащана 14 пъти на година). Португалия е в средата на класацията на ЕС за минимална работна заплата като процент от средната заплата, но сред държавите с най-висока минимална работна заплата като процент от медианната заплата. Това предполага, че при разпределението на заплатите в Португалия има значителна тенденция към по-ниски заплати и че по-нататъшното увеличение на минималната работна заплата би могло бързо да разшири дела на обхванатите работници, който през 2016 г. достигна почти една четвърт от всички заети лица. Въпреки че това може да помогне за намаляване на остротата на бедността сред работещите, то може също така да доведе до по-голямо свиване на структурата на възнагражденията, което оказва натиск към увеличаване на заплатите като цяло. Ако не е съпътствано от нарастване на производителността, това рискува да навреди на перспективите за заетостта и конкурентоспособността, особено за трудоемките промишлени отрасли. То носи също така риск от намаляване на стимула за инвестиране в умения.
- (10) През 2014 г. и 2015 г. пазарът на труда в Португалия продължи да се възстановява и бяха положени съществени усилия за реформиране на политиките за активизиране, за модернизиране на публичната служба по заетостта и за увеличаване на информационните кампании, насочени към нерегистрираните в бюрата по труда млади хора, въпреки че продължават да съществуват някои предизвикателства при прилагането на мерките. С оглед на неотдавнашното влошаване на социалното положение, особено по отношение на увеличаващото се равнище на бедността сред децата, бяха предприети важни мерки за засилване на социалното подпомагане, най-вече във връзка със схемата за минимален доход, детските надбавки и ниските пенсии. Въздействието на тези мерки за намаляване на остротата на бедността трябва да бъде оценено. Въпреки това поемането на голямата група от дългосрочно безработни лица продължава да бъде предизвикателство, което се отразява отрицателно върху икономическия растеж и социалното положение. Има възможност за по-нататъшно активизиране на дълготрайно безработните чрез целенасочени политики за пазара на труда и по-добра координация между службите по заетостта и социалните служби. Въпреки че възстановяването доведе до много нови работни места с постоянни договори, сегментирането на пазара на труда остава значително. Делът на заетите на срочни договори остава един от най-високите в Европа, а процентът на преход от временни към постоянни договори е нисък.
- (11) Високата задлъжнялост на частния сектор продължава да бъде основен източник на уязвимост за португалската икономика, а условията за финансиране на малките и средните предприятия продължават да са трудни. Беше постигнат известен напредък за намаляване на корпоративния дълг и за даване на възможност на частния сектор да намали задлъжнялостта си, но частният сектор в Португалия продължава да е един от най-задлъжнените в

Съюза. Това е основна пречка за инвестициите и потенциалния растеж на БВП. Нефинансовите предприятия коригират своите баланси, но в по-малка степен от домакинствата. Високите и нарастващи равнища на необслужваните заеми в стопанския сектор се отразяват в счетоводните баланси както на нефинансовия, така и на финансовия сектор, и са основна пречка пред инвестициите. Бяха предприети действия на различни равнища за справяне с корпоративната задлъжнялост, но резултатите се бавят. Продължава да е висока тенденцията в данъчното облагане, благоприятстваща задлъжнялостта. В последните години правителството се опитва да се справи с този проблем чрез въвеждането на правила относно слабата капитализация и отчисления за корпоративния дялов капитал. Въпреки това, през 2015 г. разликата в цената на капитала (преди и след данъчно облагане) между дълговите и капиталовите инвестиции остава една от най-високите в Съюза. Достъпът до кредитиране продължава да е скъп и труден за предприятията, по-специално за малките и средните предприятия и за стартиращите предприятия. Алтернативните източници на финансиране, като например собствен капитал, рисков капитал, колективно финансиране и бизнес ангели остават незначителни и изключително малко развити.

- (12) Въпреки напредъка, регулаторните бариери и слабият институционален капацитет все още пречат на растежа, конкурентоспособността и инвестициите. Ефективността на съдебната система на Португалия продължава да бъде ниска, особено в областта на данъчните спорове. Възлагането на обществени поръчки в Португалия до голяма степен е прозрачно. Въпреки това, според данни на специализираната онлайн платформа BASE, възлагащите органи в Португалия често използват процедурата за пряко възлагане, като за периода 2013—2015 г. тази процедура е използвана при средно 87,3 % от всички договори за обществени поръчки, или 47 % от общите стойности на договорите. Осигуряването на прозрачност при договорите за концесии и публично-частните партньорства, особено на местно и регионално равнище, продължава да представлява предизвикателство. Работната група за публично-частни партньорства в рамките на Министерството на финансите (UTAP) упражнява надзор над някои публично-частни партньорства, управлявани от централната администрация, но концесиите и публично-частните партньорства на местно и регионално равнище не са обект на надзор от нейна страна. Все още има закъснения в изпълнението на реформите на пристанищния сектор и пречки пред навлизането на нови участници. Регистрирането на стопанска дейност стана по-лесно, но лицензирането продължава да е тромаво, а сложните административни процедури уронват доверието на инвеститорите. Все още съществуват предизвикателства по отношение на процедурите за достъп до строителния пазар, получаването на разрешителни за строеж и по отношение на ефективното прилагане на опростените правила за лицензи за екологична съобразност. Регулаторните пречки в някои сектори на бизнес услугите възпрепятстват ефикасното разпределяне на ресурси, особено по отношение на правните услуги. Подзаконовите актове, регламентиращи професионалните организации, по-специално актовете във връзка с техните устави и вътрешни правила, са рестриктивни и могат да възпрепятстват както физическите, така и юридическите лица да получат достъп до съответната професия. Това засяга особено правните професии, при които, наред с другото, често срещани са ограничения относно рекламирането и мултидисциплинарите дейности.
- (13) Португалия не се представя добре в областта на сътрудничеството между научната и стопанската дейност и търговската реализация на знанията. Бариерите пред сътрудничеството между университетите и стопанските среди са високи и се дължат както на регулаторни, така и на бюрократични пречки и липсата на стимули за сътрудничество в академичната система. Това е в ущърб както на пригодността за заетост на завършващите висше образование, така и на новаторството. Стартирането на новите краткосрочни курсове за висше техническо образование (TeSPs) откри нови възможности за сътрудничество между политехническите институти и регионалните икономически участници, но университетските програми остават извън процеса на модернизация.
- (14) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Португалия и го публикува в доклада от 2016 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Португалия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Португалия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (16) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—5 по-долу,

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Португалия да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да осигури трайна корекция на прекомерния дефицит съгласно съответните решения или препоръки в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, като предприеме необходимите структурни мерки и като използва всички извънредни приходи за намаляване на дефицита и дълга. След това да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП. Да извърши до февруари 2017 г. всеобхватен преглед на разходите и да засили контрола на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране на всички равнища на публичната администрация. Да гарантира дългосрочната устойчивост на сектора на здравеопазването, без да излага на риск достъпа до първични здравни грижи. Да намали зависимостта на пенсионната система от бюджетни трансфери. До края на 2016 г. да пренасочи текущите планове за реструктуриране на държавните предприятия.
2. В консултация със социалните партньори да гарантира, че минималната заплата съответства на целите за насърчване на заетостта и конкурентоспособността в отделните отрасли.
3. Да гарантира ефективно активиране на дългосрочно безработните лица и подобряване на координацията между службите по заетостта и социалните служби. Да засили стимулите за фирмите да наемат на постоянни договори.
4. Да предприеме мерки до октомври 2016 г. за улесняване на изчистването на счетоводните баланси на кредитните институции и да предприеме мерки във връзка с високото равнище на необслужваните заеми. Да намали тенденция за благоприятстване на задлъжнялостта в корпоративното данъчно облагане и да подобри достъпа до финансиране за новосъздадени предприятия и за малки и средни предприятия чрез капиталовия пазар.
5. Да увеличи прозрачността и ефективността на възлагането на обществени поръчки по отношение на публично-частните партньорства и концесиите. До края на 2016 г. да подобри и ускори административните и лицензионните процедури, да ускори разглеждането на данъчните спорове и да намали регулаторните пречки, особено в бизнес услугите. Да стимулира сътрудничеството между университетите и стопанските среди.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 12 юли 2016 година****относно националната програма за реформи на Франция за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Франция за 2016 г.**

(2016/C 299/27)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Франция ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 18—19 февруари 2016 г. и приета от Съвета на 8 март 2016 г. ⁽³⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Франция следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на препоръката.
- (2) Докладът за Франция за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Франция в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., и напредъкът на Франция по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че във

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 96, 11.3.2016 г., стр. 1.

Франция са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, с умерен растеж и ниска инфлация Франция има голям и увеличаващ се държавен дълг в съчетание с влошена конкурентоспособност. Особено съществена е необходимостта от действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за френската икономика и — предвид нейния мащаб — от отрицателен ефект върху икономическия и паричен съюз.

- (3) На 29 април 2016 г. Франция представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за стабилност за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да изиска от дадена държава членка да преразгледа и предложи изменения на своето споразумение за партньорство и на съответните програми. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Франция понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2016 г. правителството планира да коригира прекомерния дефицит до 2017 г. в съответствие с препоръката на Съвета от 10 март 2015 г. Номиналният дефицит се очаква да продължи да намалява до 1,2 % от БВП през 2019 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,4 % от БВП — се очаква да бъде постигната до 2018 г. Според програмата за стабилност съотношението дълг/БВП се очаква да достигне върха си от 96,5 % от БВП през 2017 г., преди да спадне на 93,3 % от БВП през 2019 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози е като цяло реалистичен. Въпреки това необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. номиналният дефицит се очаква да достигне 3,4 % от БВП през 2016 г. в съответствие с дефицита, препоръчан от Съвета през 2015 г. За 2017 г., при непроменена политика, се очаква номиналният дефицит да достигне 3,2 % от БВП, което излага на риск спазването на срока за коригиране на прекомерния дефицит. Препоръчаната фискална корекция не се очаква да бъде реализирана през 2016 и 2017 г., тъй като прилаганата от Франция стратегия за консолидиране разчита основно на подобряване на цикличните условия и поддържане на среда с ниски лихвени проценти, които са извън контрола на органите, като това води до рискове по отношение на съответствието. Въз основа на оценката си за програмата за стабилност и предвид прогнозата на Комисията, направена през пролетта на 2016 г., Съветът смята, че макар и понастоящем да се очаква през 2016 г. Франция да постигне целта си за номинален дефицит, има опасност страната да не спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Поради това ще са необходими допълнителни мерки за постигането на трайно коригиране на прекомерния дефицит до 2017 г.
- (6) Съотношението между публичните разходи и БВП във Франция е едно от най-високите в Съюза и въпреки лекия спад през 2015 г. то остава значително над средното за еврозоната. Франция осъществява план за намаляване на публичните разходи с 50 милиарда евро спрямо тенденцията за растеж между 2015 и 2017 г. на всички нива на сектор „Държавно управление“, но с това може да не се постигне значително намаляване на публичните разходи. Подробното описване на мерките, които са в основата на намаленията на разходите, както и гарантирането, че мерките за икономии са съобразени с почти нулевата инфлация, би спомогнало за увеличаване на ефективността на този план.
- (7) Все още има предизвикателства за по-нататъшното намаляване на съотношението на разходите, както е планирано, тъй като идентифицирането на големи области с потенциални икономии не дава достатъчно резултати, а преразглеждането на разходите дава скромни резултати досега. В жилищния сектор Франция изразходва почти двойно повече от европейските си партньори, без забележими по-добри резултати на пазара на жилища. Комбинираният ефект от изпълнението на планираното намаляване на безвъзмездните средства за местните власти от страна на централното правителство и по-силния контрол на разходите на местните власти, по-специално чрез ограничаване на увеличаването на административните им разходи, може да спомогне за запазване на техния инвестиционен капацитет. Преразглеждането на разходите би могло да бъде подходящ инструмент за идентифициране на тези икономии. Освен това неотдавнашната реформа на местната администрация има с потенциал за повишаване на ефикасността на системата в средносрочен до дългосрочен план.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (8) Не могат да бъдат постигнати значителни краткосрочни икономии без съществено ограничаване на увеличението на разходите за социално осигуряване, които представляват повече от половината от разходите на сектор „Държавно управление“. Устойчивостта на пенсионната система беше подобрена със споразумението от 2015 г. за схемите за допълнително пенсионно осигуряване, но тази система може да продължи да бъде изправена пред дефицити в краткосрочен и средносрочен план, особено при неблагоприятни макроикономически условия. Освен това предишните пенсионни реформи се очаква да ограничат настоящото високо равнище на публичните пенсионни разходи към БВП след 2025 г. Франция си е определила амбициозни цели за 2016 г. и 2017 г. за ограничаване на растежа на разходите за здравеопазване. Тези цели могат да се допълнят от още усилия за идентифициране на начини за повишаване на ефективността в средносрочен до дългосрочен план.
- (9) Предприети са политически мерки за намаляване на разходите за труд и за подобряване на маржовете за печалба на дружествата чрез отпускане на данъчния кредит за конкурентоспособност и заетост в размер на 20 милиарда евро и чрез допълнително намаляване с 10 милиарда евро на социалноосигурителните вноски за сметка на работодателите в рамките на Пакта за отговорност и солидарност. Формата на тези мерки, които представляват 1,5 % от БВП и допринасят за намаляване на разликата в данъчното облагане на труда между Франция и средното равнище за еврозоната, може да попречи на тяхната ефективност. Резултатите от планираните оценки на тези мерки за намаляване на разходите ще помогне на всяко решение относно бъдещата форма на тези схеми, за да се гарантира, че тези мерки отговарят на целите по отношение на ефективността. Въздействието върху формирането на заплатите и заетостта е от особен интерес за тези оценки.
- (10) В настоящата ситуация на висока безработица съществува риск, че разходите за труд при минимална работна заплата затрудняват наемането на нискоквалифицирани работници. Въпреки че минималната работна заплата е висока в сравнение със средната работна заплата, разходите за труд при минимална работна заплата са били намалени чрез освобождаване от социални осигуровки. Увеличенията на минималната работна заплата водят до увеличения на заплатите за повечето категории работници и до риск, създаващ натиск за повишаване на трудовото възнаграждение. Поради механизма за индексване на минималната работна заплата има обратни взаимовръзки между увеличението на средната заплата и промените в минималната работна заплата, които отлагат необходимото адаптиране на заплатите в отговор на лошата икономическа ситуация.
- (11) Наскоро проведените реформи са създали само ограничена гъвкавост за работодателите да се отклоняват от браншовите споразумения. Това се отнася за всички аспекти на условията за наемане на работа, включително заплатата, работното време, условията на труд и наемане, и ограничава възможностите на предприятията да адаптират работната сила според нуждите си. Понастоящем браншовите организации могат да пречат на дружествата да определят, за всеки отделен случай и след преговори със социалните партньори, при какви условия работното време може да се отклони от браншовите споразумения. Въвеждането на дерогации от браншовите споразумения и общи правни разпоредби относно условията за наемане на работа чрез споразумения на ниво отделно предприятие биха могли да бъдат улеснени чрез консултации със социалните партньори.
- (12) През 2015 г. безработицата нарасна до 10,4 %. Безработицата е по-висока сред младите хора, гражданите на страни извън ЕС и сред по-нисккоквалифицираните работници. Структурата на пазара на труда е все по-силно поляризирана, като вискоквалифицираните работници се наемат на безсрочни договори, а постоянен процент от нискоквалифицираните работни места стават все по-несигурни. Делът на срочните договори за срок по-малък от един месец от общия брой на договорите нарасна до близо 70 % през 2015 г. Правната рамка за трудовите договори, по-специално законодателството в областта на уволнението при безсрочни договори, може да допринася за силното сегментиране на пазара на труда. Дългогодишното влошаване на пазара на труда оказва натиск върху устойчивостта на системата за обезщетения при безработица. През февруари 2016 г. дефицитът се очакваше да възлиза на 4,5 млрд. евро през 2015 г., 4,2 млрд. евро през 2016 г. и 3,6 млрд. евро през 2017 г. Това допълнително ще увеличи дълга на системата от 25,8 млрд. евро през 2015 г. на 30,0 млрд. евро през 2016 г. и 33,6 млрд. евро през 2017 г. Изчисляването на обезщетенията е по-изгодно при последователни краткосрочни договори на пълно работно време отколкото при дългосрочни договори на непълно работно време и създава стимули за работодателите да предлагат краткосрочна заетост, допълнена от други обезщетения. Освен това моделът на системата за обезщетения при безработица, особено що се отнася до условията за допустимост и постепенното намаляване на обезщетенията, може да отслаби стимулите за завръщане на работа.
- (13) Преходът от училище към трудова заетост продължава да бъде предизвикателство и най-слабо квалифицираните млади хора са най-силно засегнати. Прибягването до стаж намалява сред нискоквалифицираните категории в контекста на диференцирани регионални стратегии и ограничен капацитет на системата да се адаптира към новите икономически нужди. Предлагането на обучение за безработни, по-нисккоквалифицирани работници и служители на МСП продължава да бъде недостатъчно. Все още предстои да бъдат осъществени напълно текущите реформи в професионалното обучение, включително по управление, стимулите, консултациите и новия целеви план за

обучение на безработните, като всички те следва да бъдат укрепени. Незадоволителното сътрудничество между различните действащи лица, участващи в продължаващото професионално обучение, пречи на ефективното разпределяне на ресурсите. Предстоящата лична сметка за активност (*compte personnel d'activité*) може да допринесе за ново балансиране на достъпа.

- (14) Френската бизнес среда продължава да бъде на средно ниво, по-специално по отношение на тежестта на държавната регулация, където Франция се нарежда сред страните с лоши показатели при международни съпоставки. Програмата за опростяване продължава по план, но напредъкът по изпълнението е нееднакъв, по-специално по отношение на насочените към предприятията мерки, и в редица области продължават да съществуват предизвикателства.
- (15) Френската икономика има непропорционално висок дял на малките предприятия в сравнение с други държави членки и това ограничава тяхното равнище на производителност. Неотдавнашните инициативи за смекчаване на ефекта от изискванията за големина не се очаква да окажат значително влияние върху растежа на фирмите, по-специално предвид ограничения им обхват и временния характер на някои мерки. Вследствие на това праговите ефекти ще продължат да ограничават растежа на френските дружества.
- (16) Конкуренцията в сферата на услугите се е подобрила в някои сектори, но в други има пречки, по-специално в областта на бизнес услугите, тъй като значителна част от тези услуги не са засегнати от неотдавнашните реформи, както при и мрежовите индустрии. Редица пречки за навлизане на пазара и регулации, както и тарифи, ограничават икономическата дейност на регулираните професии и се отразяват върху производителността на други сектори, които използват тези услуги. Приемането на закона „Макрон“ през 2015 г. намали някои ограничения, но въпреки това са необходими още усилия. Допълнителни проблеми произтичат от рестриктивното прилагане на изискванията за разрешение.
- (17) Франция продължава да изостава от лидерите в областта на иновациите в ЕС, въпреки щедрата обществена подкрепа в тази област. През последните 15 години е имало инфлация и нестабилност на публичните схеми за подкрепа на иновациите, което поражда безпокойство по отношение на цялостната координация, съгласуваност и ефективност на тези схеми. Това засяга по-специално МСП.
- (18) Съотношението между данъците и БВП е едно от най-високите в Съюза. Съставът му не допринася за икономическия растеж, тъй като влияе значително на производствените фактори, но сравнително слабо на потреблението. Данъците за предприятия започнаха да намаляват слабо през 2014 г. и Франция започна да преодолява разликата спрямо средните стойности за ЕС при данъчното облагане, свързано с околната среда, но приходите от ДДС остават ниски както като дял от БВП, така и като процент от общото данъчно облагане, поради ниските ставки, широкото прилагане на намалени ставки и често срещаните изключения в сравнение със средните равнища за ЕС. След текущото постепенно премахване на допълнителния данък „солидарност“ върху дружествата и премахването на извънредния корпоративен подоходен данък трябва подробно да се уточнят конкретни стъпки за постигане на обявената цел за намаляване на законоустановената ставка на корпоративния подоходен данък на 28 % през 2020 г.
- (19) Данъчната система е много сложна. Продължава да има голям брой неефективни данъци, водещи до малки или никакви приходи, и подоходното облагане на физическите лица е особено сложно, което е свързано със значителни административни разходи. Въпреки че в закона за програмирането на публичните финанси за периода 2014—2019 г. беше въведено изискването за редовна оценка и мониторинг на данъчните разходи, прогнозираното намаление на данъчните разходи за 2016 г. е слабо след няколко години на увеличение.
- (20) Като цяло бариерите пред частното инвестиране са умерени, като основните пречки са голямата регулаторна тежест и високият размер на корпоративните данъчни ставки. Инвестиционната среда ще бъде подобрена чрез подобряване на бизнес средата, намаляване на данъците върху производството и корпоративния доход и опростяване на данъчната система. Всички мерки, предприети с цел подобряване на разходната и неразходната конкурентоспособност на френските дружества, имат потенциала да увеличат инвестициите и да стимулират предприятията да инвестират във физически и човешки капитал, с оглед подобряването на производителността. Дългосрочният потенциал за растеж е ограничен и поради намалените инвестиции в иновационни дейности.
- (21) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Франция и го публикува в доклада за страната от 2016 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Франция

през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика във Франция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Нейните препоръки в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.

- (22) С оглед на тази оценка Съветът разглежда програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (23) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разглежда националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—5 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Франция да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Осигуряване на трайна корекция на прекомерния дефицит до 2017 г. чрез предприемане на изискваните структурни мерки и използване на всички извънредни приходи за намаляване на дефицита и дълга. Посочване на намаленията на разходите, предвидени за следващите години, и по-големи усилия за увеличаване на икономии, получени от преразглеждането на разходите, включително разходите на местното управление, до края на 2016 г. Засилване на независимите оценки на публичната политика с цел идентифициране на начини за повишаване на ефективността във всички подсектори на сектор „Държавно управление“.
2. Гарантиране, че намаленията на разходите за труд са устойчиви и че промените в размера на минималната заплата са съобразени със създаването на работни места и конкурентоспособността. Извършване на реформа на трудовото законодателство, за да се създадат повече стимули за работодателите да наемат работна ръка на безсрочни договори.
3. Подобряване на връзките между сферата на образованието и пазара на труда, по-специално чрез реформа на стажовете и професионалното обучение, с акцент върху нискоквалифицираната работна ръка. До края на 2016 г. предприемане на действия за реформиране на системата за обезщетения при безработица, за да се възстанови нейната бюджетна устойчивост и да се създадат повече стимули за завръщане на работа.
4. Премахване на пречките за работа в сектора на услугите, по-специално в бизнес услугите и регулираните професии. Предприемане на стъпки за опростяване и подобряване на ефективността на схемите в политиката на иновациите. До края на 2016 г. допълнително реформиране на критериите, свързани с големината, в нормативните актове, които възпрепятстват растежа на предприятията, и продължаване на опростяването на административните, фискалните и счетоводните правила за предприятията чрез осъществяване на програмата за опростяване.
5. Предприемане на действия за намаляване на данъците върху производството и на законоустановената ставка на корпоративния подоходен данък и същевременно разширяване на данъчната основа по отношение на потреблението, по-специално по отношение на ДДС. Премахване на неефективните данъчни разходи, премахване на данъците, носещи малки или никакви приходи, и приемане реформата за подоходен данък за физическите лица, удържан при източника, до края на 2016 г.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2016 година.

За Съвета
Председател
P. KAŽIMÍR

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПОПРАВКИ**Поправка на Консолидирани текстове на Договора за Европейския съюз и на Договора за функционирането на Европейския съюз**

(Официален вестник на Европейския съюз C 202 от 7 юни 2016 г.)

(2016/C 299/28)

Заглавието на страницата със съдържанието и заглавието на страница 47

вместо: „Консолидиран текст на Договора за на Европейския съюз“

да се чете „Консолидиран текст на Договора за функционирането на Европейския съюз“.

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG